

GRATUIT

thrillerul **Cameleonul** oferit împreună cu Flacăra

FLACĂRA

De la Carol I
la Băsescu

Emil Cioran
interviu inedit

Apocalipsa
2012

Cărțile anului
2009

8,90 lei

Revistă ilustrată fondată în 1911 | serie nouă | nr. 12 / decembrie 2009 | 100 pagini | 8,90 lei | 2,50 € | 3,50 USD

EXCLUSIV

După 20 de ani

Blestemul lui Brucan

6 422258 000016 00012

P/14649 ✓ 24

PNJN

PICK A ROUTE, NOT A ROUTINE.

Consumați cu moderație

14649

ALA DE
ECTURÁ

PLAN *Ballantine's*®

LEAVE AN IMPRESSION

DOSAR

DUPĂ

20 de ANI

De la Dumas la Brucan

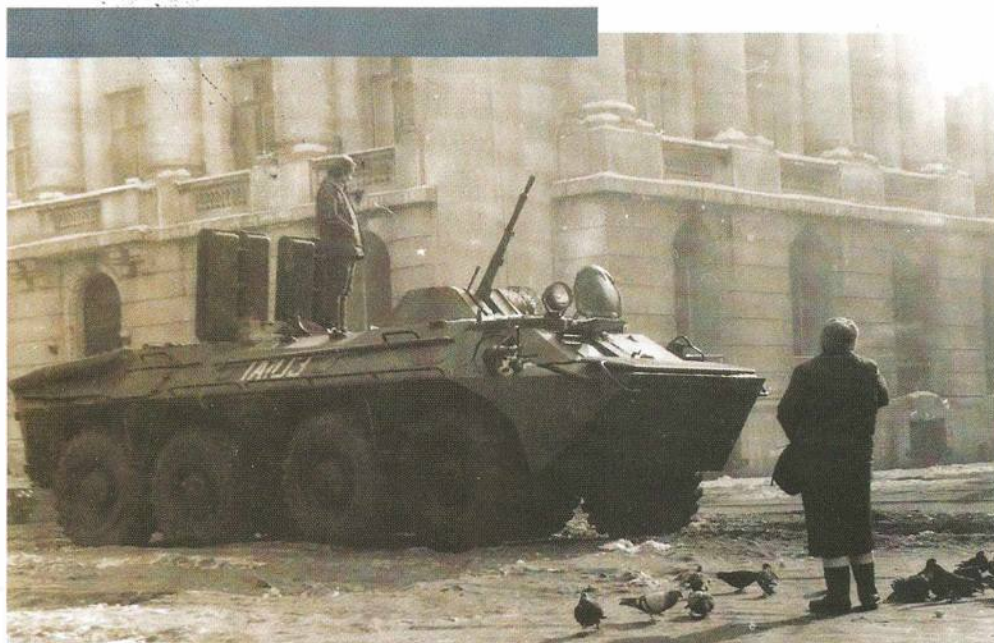

Au trecut 20 de ani. O cifră rotundă. Care nu pare să stârnească interesul. O seară literară germano-română, sub titlul „Decembrie, din nou”. Un spectacol. Câteva rememorări ale presei. Nici o sesiune științifică a Academiei Române, a vreunei facultăți de Istorie, Sociologie sau Politologie. Nici o dezbatere națională. Nici un mesaj din partea Bisericii. Nici o mișcare a societății civile. Nimic n-a marcat cele două decenii scurse de la „Scrisoarea celor șase”, de la interviul din *Libération* al lui Mircea Dinescu, de la bucuria formidabilă a căderii Zidului. Noroc cu americanii! La New York se desfășoară „Toamna națiunilor”, un festival dedicat anului 1989 și care durează... cinci luni! Lipsește cu desăvârșire o analiză cât de sumară a acestor 20 de ani. De unde-am plecat și unde am ajuns. Unde au ajuns alții, plecați din aceeași poziție. Unde a ajuns lumea între timp.

Securitatea cea timidă

text Dana Isabelle Zarojanu,
Tudor Călin Zarojanu
foto Agerpres, arhiva personală

Mulți români au suferit de pe urma unor efecte, dar nu prea știu care sunt cauzele. Ei cred și acum că, sub conducerea unui lider mai aplecat spre nevoile oamenilor, am fi putut trăi cel puțin binișor în sistemul comunist. Asta pentru că elitele nici până azi nu au explicat convingător și pe înțelesul oricui de ce comunismul nu era viabil și de ce era inevitabil coercitiv, până la a fi criminal.

Pentru unii, speranța viza doar îndepărtarea clanului Ceaușescu; pentru alții – și schimbări de strategie, dar tot sub umbrela partidului unic; destui erau cu totul dezinteresați de sistemul social-politic, singura lor miză fiind aceea de a trăi cât mai bine; în fine, alții înțeleseseră prea bine conceptele comuniste și exact asta vroiau să dărâme – nu un grup de privilegiați, ci o aberație istorică.

Toți, însă, au avut în comun supradimensionarea așteptărilor. Toți sunt dezamăgiți. Mai ales că **scara comunistă de valori nu a fost înlocuită de nimic**. În societatea românească actuală nu există nici o ierarhie valorică, bună sau rea. În Occident, tinerii învață de la pubertate cum să-și scrie un CV care să le faciliteze angajarea, **la noi nimeni nu citește vreun CV**. Iar diplomele și titlurile, pe cât de ușor au ajuns să se obțină, pe atât de puțin contează.

“Revoluția în direct” rămâne, paradoxal, unul dintre cele mai nedesluite fenomene ale lui '89. Primul dintre momentele-cheie a

fost în după-amiaza zilei de 23. Atunci s-a decis că nu se mai poate arăta chiar tot și că nu intră chiar oricine în direct. La prima vedere, decizia, indiferent cine ar fi luat-o, a părut justificată. La toate celelalte vederi era clar că un scurt moment revoluționar a fost urmat de o mare punere în scenă a preluării puterii de către eșalonul doi. TVR avea să poarte această povară mult timp după ce apăruseră posturi concurente și nu mai putea juca rolul de unic instrument vizual. Important a fost pentru cei care se instalau în chiar fotoliile lui Ceaușescu să se vadă la televizor atât cât să pară credibili: ei sunt cei care au fost **acolo**. Acolo unde? Pe baricadă? Au început să filtreze informațiile atunci când, puse cap la cap, i-ar fi dat de gol. Pentru majoritatea românilor, revoluția s-a terminat aici. I-a luat prin surprindere și i-a lăsat nedumeriți. După vreo două luni au apărut tarabele, au apărut buticurile și asta chiar a fost tot. Câți oameni de afaceri români, câți proprietari de vile și câți dintre angajații multinaționalelor venite în România se gândesc vreo clipă că destinul

lor are vreo legătură cu decembrie '89?

De bine, de rău, câte ceva s-a aflat. **Ceea ce nu a ieșit la iveală niciodată sunt imaginile din ziua și noaptea de 21**. Toți cei care au fost pe stradă atunci știau că riscul nu era doar să te împuște sau să treacă tancul peste tine, ci și – mai banal – să te filmeze. Chiar dacă scăpai pe loc, puteau să te găsească. Cu toate astea, ceea ce s-a putut vedea au fost doar vreo două filme făcute de neprofesioniști, foarte neclare, ziua, în zona *Intercontinentalului*. Și cele făcute după 22 de Adrian Sârbu în sediul fostului CC. Ne-am înșelat oare atât de tare asupra Securității și de fapt nu îndrăzneam să filmeze în asemenea împrejurări? Sau ne-am înșelat asupra SRI, care nu vrea să ne arate? Dacă imaginile nu ar aduce mai multă lumină în privința vinovățiilor, cel puțin avem dreptul să le vedem pentru a înțelege cui datorăm de fapt ceea ce avem. Idealurile revoluției erau în sufletele și mințile acelor oameni care strigau nu numai “Nu vă fie frică, Ceaușescu pică!”, ci și “Jos comunismul!” Oare asta să fie problema?

Idealuri și beneficii

Idealurile celei de-a doua revoluții, începute la TVR pe 23 decembrie, au fost chiar depășite.

În decembrie 1989 părea evident că ne dorim din răspuțeri căderea comunismului. Nu peste mult timp am observat că Ion Iliescu nu e chiar singurul pentru care regimul a însemnat puțin altceva. Că pentru optzeci la sută dintre noi afirmația că Nicolae Ceaușescu întinase idealurile PCR nu numai că n-a fost șocantă, dar le-a plăcut.

Idealurile celei de-a doua revoluții, începute la TVR pe 23 decembrie, au fost chiar

depășite. Am sărit peste comunismul cu față umană și chiar peste socialismul de tip suedez, ba chiar ne-am vândut și țara (ieftin), până la urmă! În ceea ce privește prima revoluție, idealurile ei au fost pur și simplu trecute cu vederea. De-a lungul anilor, au reapărut în diverse forme: Piața Universității, articole de presă din când în când, discursurile unor politicieni care credeau sau nu în ele, dar măcar le pomeneau. Întâmplată foarte târziu, în prezența unui Parlament ostil, condamnarea comunismului a fost unul dintre puținele idealuri împlinite conștient. Cronologic, libertatea de exprimare fusese primul vis realizat, iar al doilea dreptul de a alege. După douăzeci de ani, însă, aceste două mari deziderate, pentru care s-a murit la greu în închisorile comuniste, rămân străine și confuze. Zgomotul pe care îl produc declarațiile controlate de unii și necontrolabile de către toți ceilalți are menirea să confuzioneze receptorii, pentru a nu se mai putea înțelege dacă în spațiul public mai există sau nu persoane pentru care 21 decembrie 1989 reprezintă ceva. În felul acesta, libertatea de a alege este acum virusată, dacă nu mai poate fi controlată.

Există totuși un drept care nu a fost compromis după ce a fost câștigat. Cel mai probabil pentru că nimeni n-a avut vreo miză s-o facă. Dreptul de a circula liber. Cimitirul eroilor s-ar putea umple de flori doar de la cei care trec granițele în interes de serviciu. Fără a-i socoti pe cei care își fac concediile în Baleare.

Românii au știut să primească beneficiile revoluției cu brațele deschise. Unii – pachete cu ajutoare, alții – autorizații de construcție, alții – ponturi despre licitații. Unii au primit case, pe care după un timp au putut să le cumpere. Există chiar și oameni care au primit afaceri de la rude care se fereau să iasă la lumină. Mai rari cei care au primit o moștenire de la o mătușă. Alte lucruri primite: un loc în Parlament, un post de ministru, conducerea unei publicații. Dar chiar și cei mai modești au primit cu bucurie să meargă la un film interzis înainte de '89, să se bucure de o carte sau să se tulbure în fața unei mezelării occidentale, la primele evadări. Despre cei care cunoscuseră adevărata suferință și acum aveau posibilitatea să își recupereze o casă sau un teren se spune că "le-au primit" ca și cum le-ar fi fost dăruite de stat, de popor. Dar chiar și așa rămâne un beneficiu al revoluției. Cu toate astea, românii nu prea au făcut conexiunea între ceea ce au avut de câștigat după ce au închis televizorul în decembrie – și ceea ce văzuseră pe ecran. Cineva și-a dorit foarte mult ca această legătură să nu se facă. Și a reușit.

1989, „un an hotărâtor“

Martie: Gheorghe Apostol, Alexandru Bârlădeanu, Constantin Pârvolescu, Corneliu Mănescu, Silviu Brucan și Grigore Răceanu, care deținuseră funcții importante, îi adresează lui Ceaușescu *Scrisoarea celor șase*, în care îl acuză că duce țara de răpă.

6 martie: Purtătorul de cuvânt al Ministerului de Externe sovietic anunță abolirea doctrinei Brejnev.

4 iunie: În Polonia au loc alegeri, câștigate de sindicatul *Solidaritatea*, condus de Lech Walesa. La Beijing, în Piața Tienanmen, armata reprimă mișcarea pro-democrație, declanșată în 22 aprilie.

19 august: Wojciech Jaruzelski îl nominalizează în funcția de prim-ministru pe Tadeusz Mazowiecki, activist *Solidaritatea*.

9 octombrie: Mișcări de protest în Leipzig, RDG.

9 noiembrie: Zidul Berlinului este demolat.

10 noiembrie: Todor Jivkov este înlocuit de ministrul de Externe Petar Mladenov, care impune numele Partidul Socialist Bulgar.

17 noiembrie: Manifestații anticomuniste ale studenților din Praga, începutul „Revoluției de catifea“.

24 noiembrie: Congresul al XIV-lea al PCR: Nicolae Ceaușescu este reales și spune vesel: „România se va întoarce de pe drumul comunismului când o face plopul pere și richita micșunele!“

24 noiembrie: Miloš Jakeš, secretarul general al Partidului Comunist Cehoslovac, demisionează.

27 noiembrie: Grevă generală de două ore pe tot cuprinsul Cehoslovaciei.

29 noiembrie: La Praga este abolit articolul din Constituție referitor la partidul unic.

2 decembrie: Întâlnire Bush-Gorbaciov la Malta.

4 decembrie: Întâlnire Gorbaciov-Ceaușescu. Ultima tentativă – eșuată – de a-l converti la reformarea sistemului.

15 decembrie: La Timișoara, în fața casei lui László Tőkés, se declanșează revoluția română.

16 decembrie: Se strigă pentru prima dată „Jos Ceaușescu!“. Ies în stradă Armata, Miliția și Securitatea. 930 de arestați.

17 decembrie: Primii morți ai Timișoarei. Dizolvarea poliției secrete est-germane (STASI).

20 decembrie: Grevă generală în Timișoara, care se declară primul oraș românesc liber de comunism. La TVR, Nicolae Ceaușescu se adresează populației declarând că evenimentele de la Timișoara sunt opera unor „huligani“, „grupuri fasciste și antinaționale“.

21 decembrie: Mitingul anti-Timișoara organizat de Ceaușescu în Piața Palatului se transformă într-un miting anti-Ceaușescu. Începutul Revoluției în Capitală. Primele victime cad în acea noapte la bariada de la Inter.

22 decembrie: Ion Iliescu preia puterea ca președinte al Frontului Salvării Naționale, stabilit „prin consens“.

25 decembrie: Nicolae și Elena Ceaușescu sunt judecați într-o procedură de proces, de către un tribunal militar ad hoc, condamnați la moarte și executați.

29 decembrie: Prima ședință a guvernului provizoriu condus de Petre Roman. Václav Havel este ales președinte al Cehoslovaciei.

Who's who

Cine a făcut revoluția din decembrie?

Tinerii și adolescenții, în principal. Care dintre ei este, după 20 de ani, în vreo poziție de decizie a statului român? Nici unul.

După 20 de ani, cel mai clar aspect legat de revoluționari este că s-au dat diplome pe rupte (între 24.000 și 57.000, în funcție de cine a numărat), inclusiv în orașele în care nu s-a întâmplat nimic. Asta este, sigur, ceea ce poate să-ți spună orice român. Și, poate – cei cu memorie bună –, câte ceva despre cei mai gălăgioși și mediatizați revoluționari. Dar nici azi românul de rând n-are habar că pe baricada însângerată de la *Inter* s-au aflat și oameni precum Florin Iaru, Varujan Vosganian, Horia Roman Patapievici, George Stanca, Cristian Tudor Popescu...

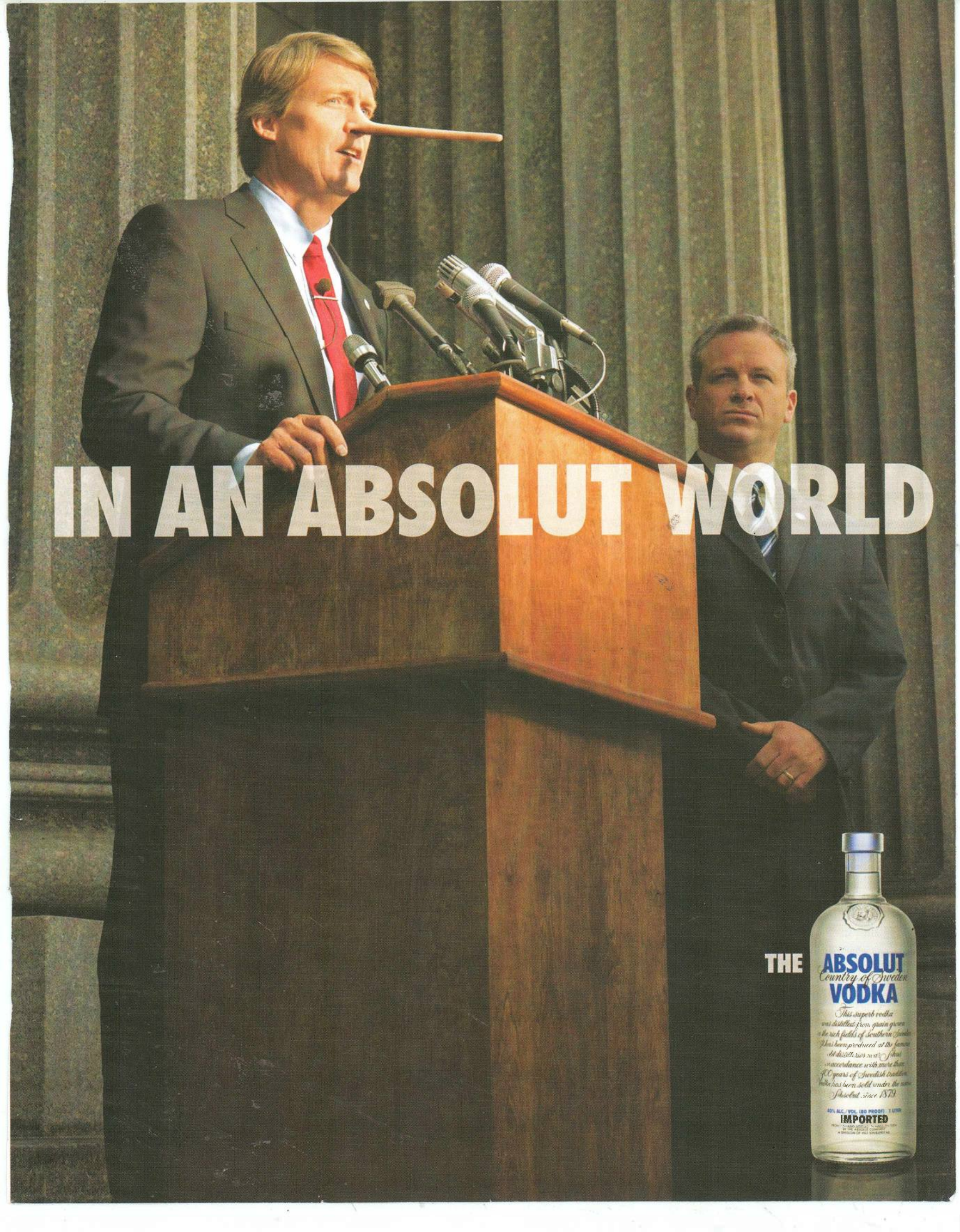
A trecut 21, a venit 22, a fugit Ceaușescu și atunci mult mai mulți români au devenit curajoși. În vreme ce ei cântau pe stradă „Ole-ole-ole-ole, Ceaușescu nu mai e!”, în încăperile TVR și ale fostului CC al PCR se făceau și se desfășeau guverne și se compunea lista fondatoare a FSN:

Doina Cornea și **Ana Blandiana** – care s-a retras imediat ce FSN a anunțat că intră în cursa electorală; **Mircea Dinescu** – care a trecut și prin faza CPUN, a candidat ca independent, apoi a ieșit din viața politică; **László Tőkés** – devenit între timp exponentul maghiarilor radicali, care vor autonomie; **Dumitru Mazilu** – silit să demisioneze în

ianuarie, din cauza trecutului său; **Dan Deșliu** – care n-a fost nici o clipă om politic, decedat în condiții suspecte; generalul **Ștefan Gușă** – idem; generalul **Victor Atanasie Stănculescu** – între timp condamnat pentru implicarea în represiunea de la Timișoara; **Aurel Dragoș Munteanu** – dispărut de mult din viața publică; **Corneliu Mănescu** – decedat, fără să fi apucat să influențeze scena politică; **Alexandru Bârlădeanu** – decedat, după ce a fost președintele Senatului; **Silviu Brucan** – retras repede din politică, decedat; **Petre Roman** – cea mai spectaculoasă cădere și ieșire din atenție, după debarcarea lui de către mineri; **Ion Caramitru** – fost ministru, președinte *UNITER*, director *TNB*, membru PNȚCD; **Sergiu Nicolaescu** – retras din politică; **Mihai Montanu** – ?; **Mihai Ispas** – ?; **Gelu Voican Voiculescu** – viceprim-ministru, ambasador, acum membru prin niște ONG; **Dan Marțian** – decedat, după ce fusese președintele Camerei Deputaților; **Mihail Lupoi** – dispărut din atenția publică; generalul **Gheorghe Voinea** – ?; căpitan de rangul I **Emil („Cico”) Dumitrescu** – ca și Voican Voiculescu, membru în Colegiul Național al Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989; **Vasile Neacșa** – ?, **Cristina**

Ciontu – ?, **Marian Baci** – ?, **Bujor Bogdan Teodoriu** – fost ministru al Cercetării, azi consilier prezidențial la Cotroceni, **Eugenia Iorga** – ?, **Paul Negrițoiu** – ?, **Gheorghe Manole** – ?, **Vladimir Ionescu** – ?, **Adrian Sârbu** – om de afaceri de top, magnat de presă; **Constantin Cârjan** – ?, **Géza Domokos** – primul președinte al UDMR, decedat; **Magdalena Ionescu** – ?, **Marian Mierlă** – ?, **Constantin „Bebe” Ivanovici** – vicepreședinte PRM de Ilfov, considerat baron local, omul de nume cărui se leagă inflația certificatelor de revoluționar, dar și alte scandaluri; **Ovidiu Vlad** – ?; **Valeriu Bucurescu** – ?; și, cu voia dv., **Ion Iliescu**.

Să recapitulăm. Cine a făcut revoluția din decembrie? Tinerii și adolescenții, în principal. Care dintre ei este, după 20 de ani, în vreo poziție de decizie a statului român? Nici unul. Care dintre membrii CFSN măcar se mai află (activ) în viața politică? Unul. Acela.

A man with a long, thin nose, resembling Pinocchio, is speaking at a wooden podium. He is wearing a dark suit, a white shirt, and a red tie. Several microphones are positioned in front of him. Another man in a dark suit stands behind him to the right, looking on. The background consists of large, fluted columns.

IN AN ABSOLUT WORLD

THE **ABSOLUT**
Country of Sweden
VODKA

*This superb vodka
was distilled from grain grown
in the rich fields of Southern Sweden.
It has been produced at the famous
Åkeshov distillery since 1879.
In accordance with more than
100 years of Swedish tradition,
vodka has been sold under the name
Absolut since 1879.*

40% ALC. VOL. (80 PROOF) 1 LITER
IMPORTED

În fine, ne-am croit drum spre Europa.

Orizontul de așteptare

Chiar dacă e de discutat în ce măsură ideile celor care au preluat puterea în 22 decembrie 1989 coincideau cu dorințele românilor, Comunicatul CFSN din aceea zi rămâne reperul originar:

„Cetățeni și cetățene,

Trăim un moment istoric. Clanul Ceaușescu, care a dus țara la dezastru, a fost eliminat de la putere. (...) Scopul FSN este instaurarea democrației, libertății și demnității poporului român. (...) Ca program, frontul propune următoarele:

1. Abandonarea rolului conducător al unui singur partid (...) 2. Organizarea de alegeri libere în cursul lunii aprilie. 3. Separarea puterilor legislativă, executivă și judecătorească și alegerea tuturor conducătorilor politici pentru cel mult două mandate. 4. Restructurarea întregii economii naționale pe baza criteriilor rentabilității și eficienței. Eliminarea metodelor administrativ-birocratice de conducere (...) 5. Restructurarea agriculturii și sprijinirea micii producții țărănești. 6. Reorganizarea învățământului potrivit cerințelor contemporane. (...) Eliminarea minciunii și a imposturii și statuarea unor criterii de competență și justiție în toate domeniile (...) 7. Respectarea drepturilor și libertăților minorităților naționale (...). 8. Organizarea întregului comerț al țării pornind de la cerințele satisfacerii cu prioritate a tuturor nevoilor cotidiene ale populației României. În acest scop, vom pune capăt

exportului de produse agroalimentare, vom reduce exportul de produse petroliere (...). 9. Întreaga politică externă a țării să servească promovării bunei vecinătăți, prieteniei și păcii în lume, integrându-se în procesul de construire a unei Europe unite (...). Vom respecta angajamentele internaționale ale României și, în primul rând, cele privitoare la Tratatul de la Varșovia. 10. Promovarea unei politici interne și externe subordonate nevoilor și intereselor dezvoltării ființei umane, respectului deplin al drepturilor și libertăților omului, inclusiv al dreptului de deplasare liberă. (...)”

Democrația și libertatea – ok, despre demnitate mai vorbim. Avem pluripartidism, sunt alegeri libere, s-au separat (cât de cât) puterile în stat, dintre conducători au cel mult două mandate doar președinții – cu excepția celui care a avut patru. În fine, ne-am croit drum spre Europa. În schimb: vi se pare că economia funcționează pe criterii de eficiență? Că s-a eliminat birocratia? Micile gospodării agricole sunt sprijinite? Învățământul respectă cerințele contemporane? S-au eliminat minciuna și impostura? Avem criterii de competență și justiție? Simțiți că politica internă și externă e subordonată dezvoltării ființei umane? Înduioșătoare grija să nu se mai exporte alimente și petrol! Cine știa atunci că problema va fi exact pe dos? Despre respectarea Tratatului de la Varșovia, numai de bine.

Petre Roman: „Baricada a însemnat sfârșitul dictaturii”

La fel ca și acum 20 de ani, Revoluția rămâne ceea ce a fost: revolta și rezistența absolut neașteptată și la fel de curajoasă a unor oameni oarecare, mai ales tineri și foarte tineri împotriva unui regim de dictatură criminală, fără egal în acel moment în Europa. Revoluția mai înseamnă confruntarea sângeroasă cu acest regim a acelor oameni revoltați, mai întâi la Timișoara, apoi la Cluj, Sibiu și, desigur, la Baricada de la București. Ultimul masacru, cel de la Baricada de la Inter, în care au fost uciși 39 dintre camarazii mei, a însemnat și sfârșitul dictaturii. Căci Revoluția înseamnă totodată ieșirea în stradă a zeci și sute de mii de oameni, ceea ce a pecetluit căderea regimului lui Ceaușescu.

Astăzi pare evident că Silviu Brucan a avut dreptate, iar cei care s-au supărat și l-au acuzat n-au avut dreptate. Însă dacă profeția lui Silviu Brucan se adevărea, astăzi cetățenii români ar fi trebuit deja să se comporte ca oameni care înțeleg democrația și o trăiesc în viața de zi cu zi. Ce a realizat România în 20 de ani? Un lucru foarte important și decisiv. A realizat un uriaș salt pozitiv trecând de pe partea greșită pe partea bună a istoriei. Dar n-a realizat încă saltul către standardul european de civilizație. Mai e mult de făcut și, din păcate, politica s-a dovedit că nu e la înălțimea acestei misiuni. Deocamdată.

Crede și nu cerceta

Eram total nepregătiți pentru ceea ce se întâmpla. Dar Ei nu erau la fel de nepregătiți... S-au bălbăit puțin, dar știau ce vor și ce pot.

Teroriști care trag din toate pozițiile, după ce au escaladat fațadele clădirilor grație bocancilor cu ventuze; băbuțe famelice ascunzând în papornice gloanțe cu cap vidia; Ana Mureșan prinsă într-un control corporal la metrou că avea un pistol în lenjeria intimă; criminali ascunși în tunelele de metrou și trăgând prin geamuri când trece rama, să stați culcați pe jos!; brichete rechiziționate pentru că ar putea conține gaze cu efect de distrugere în masă; o coloană de blindate îndreptându-se spre Pitești să arunce în aer fabrica de butelii, dacă se întâmplă asta orașul n-o să mai existe! (dar nici blindatele), opriți-le cumva!; tancurile care se îndreaptă spre TVR pot fi stopate dacă se toarnă beton la toate intrările (probabil un beton instant).

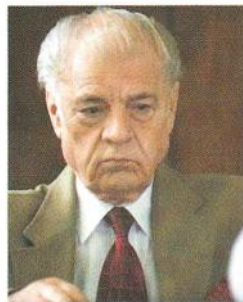
Totul era atunci verosimil și explicabil. Aproape totul e azi neverosimil și inexplicabil. Iliescu a câștigat primele alegeri cu un scor zdrobitor și a rămas, până azi, un monstru sacru al scenei politice nu numai pentru că adversarii lui au fost ținta unor calomnii ordinare (gen „Coposu mânca icre negre cu polonicul, la Paris!”); nu numai pentru că FSN, uniunea „tuturor forțelor sănătoase”, a intrat în luptă contra... forțelor nesănătoase, logic!; ci și pentru că fusese prezentat drept o legendă vie și era președintele *de facto* al țării. Dar cum a ajuns în acest *pole position*? A existat un vot în CFSN? Dar în CPUN-ul format,

la presiunea străzii, pe sistemul „parității”: unul de la FSN, unul de la alții (!!)? Așa se scrie istoria. Nu mai contează. Acum chiar că nu mai contează. Dar nici nu e voie să uităm. Am crezut absolut orice ni s-a spus. Eram total nepregătiți pentru ceea ce se întâmpla. Dar Ei nu erau la fel de nepregătiți... S-au bălbăit puțin, dar știau ce vor și ce pot.

Un milițian din Sibiu (imediat) și doi ge-

nerali din București (mult mai târziu) au ajuns în închisoare pentru ceea ce s-a întâmplat în decembrie 1989. Patru membri CPEx la fel, dar nu e clar pentru ce. Oricum, au ieșit de mult. Și cam atât. Gata. *Nema* teroriști, *nema* misiuni de luptă scrise, din care se putea afla și cine ce cartuș a tras și la ordinul cui. Gata. Ce-a fost a fost. N-ați văzut că și cu asasinarea lui Kennedy nu e clară treaba?

Dumitru Mazilu: „Românii încă mai învață democrația”

Așteptările noastre din decembrie 1989 s-au realizat doar parțial. Noi am luptat atunci pentru trei obiective: democrație, libertate și demnitate. Acestea trei s-au aflat în fruntea proclamației din 1989. Parțial ele s-au împlinit, în sensul că beneficiem, de pildă, de libertate. Democrația, însă, este un capitol cu nuanțe mult mai dificile decât libertatea, ea presupune să nu impunem un anumit punct de vedere și să respectăm decizia majorității atunci când suntem în minoritate. Cât privește afirmația lui Silviu Brucan, cred că este clar, după 20 de ani românii încă mai învață democrația. Cei mai mulți oameni au optat pentru normalitate și asta s-a văzut din cooperarea care există acum, de pildă, între foștii președinți Ion Iliescu și Emil Constantinescu. Un alt semn de normalitate parțială este cooperarea celor două partide cu viziuni diferite care au găsit acum o cale de dialog, respectând invitația lui Platon la *dialog, dialog și iar dialog*. După 20 de ani, însă, mai există și violențe stradale – vezi violențele de la Timișoara prilejuite de *Pactul pentru Timișoara*. Ceea ce dovedește că mai avem încă multe de făcut pentru a împlini cu adevărat dezideratele: democrație, libertate și demnitate.

Ieri în Timișoara, azi...

Cu ce haine de gală întâmpină România împlinirea a 20 de ani de la revoluție?

O criză economico-financiară severă, totuși nu atât de gravă ca acelea din 1991-1992 și 1997. Oricum, nu e vina noastră, e criză mondială. Șomaj, probleme sociale, credite personale dificil sau imposibil de returnat, blocajul creditării persoanelor fizice, implicit blocajul activității acestora, căderea pieței auto și a celei imobiliare etc. Ca un previzibil efect secundar, resuscitarea nostalgiiilor ante-decembriste, mai ales că, după două decenii, unii chiar au uitat cum se trăia, iar cei tineri habar n-au. Cea mai lungă și mai încălțită criză politică. Primul guvern căzut printr-o moțiune de cenzură. Primul guvern respins la investitură. Cea mai agresivă campanie electorală. Punctul cel mai de jos (sperăm!) al credibilității presei. Dizolvarea societății civile. Reînflorirea traficului de dosare, plus înmulțirea interceptărilor audio-video care devin publice.

Încălzire globală și gripă porcină (nici astea nu sunt din vina noastră). Și, cu voia dv., dezinteres aproape total față de aniversarea celor 20 de ani.

...și ce-am ajuns

La 20 de ani după Piața Tienanmen, China a rămas comunistă doar cu numele și cu partidul unic (deși teoretic există și alte formațiuni politice), este un partener absolut onorabil pentru orice stat din lume și locomotiva ieșirii din criza mondială financiar-economică. În vreme ce SUA, Marea Britanie și Germania se clătinau, în China economia

Sergiu Nicolaescu: „Brucan s-a înșelat”

Revoluția română după 20 de ani... Voi spune în primul rând cum arată la alții. Există aceeași confuzie și același amestec de rea voință care îi domină pe toți cei care au trăit momentul respectiv și îi influențează pe toți în rău. În ceea ce mă privește, eu sunt o excepție pentru că am cercetat șase ani revoluția din România și în condițiile acestea știu poate cel mai mult, dar mi-e greu să vă spun în câteva cuvinte părerea mea despre evenimentele din decembrie 1989. Mi-ar trebui cel puțin o jumătate de zi, am scris cinci cărți pe această temă, deci mii de pagini. M-am săturat să vorbesc despre ea. Nu sunt mulțumit de evoluția României la acest moment și nici nu există șanse să se îndrepte ceva fiindcă așa suntem noi românii!

Nu-mi pare rău că am fost aproape de evenimentele din 1989, a fost visul meu din copilărie să văd regimul comunist căzând. Ceea ce a urmat după, de fapt e un lucru firesc pentru România: confuzie și harababură. Nu sunt nici un optimist, nici un pesimist în legătură cu această evoluție. Asta este, dar Brucan nu a avut dreptate când a spus că trebuie să treacă 20 de ani ca românii să învețe ce înseamnă democrația. S-a înșelat, trebuie să treacă mult, mult mai mult.

Ion Caramitru: „Revoluția – un eșec lamentabil”

După 20 de ani, revoluția română din 1989 îmi apare eșuată lamentabil. Tot ceea ce s-a sperat atunci din punctul de vedere al societății și al curățirii celor care conduc țara nu s-a realizat. Elemente de democrație există acum și la noi ca și în toate celelalte țări din jur, nimeni nu mai are interdicție în acest moment să nu călătorească liber oriunde dorește sau să nu se exprime liber, asta și datorită conjuncturii istorice. Nu mai poate fi vorba acum de o îngrădire a oamenilor, în schimb, la putere vedem aceiași oameni din epoca pe care speram că am încheiat-o. Cu alte cuvinte, cei mai ortodocși comuniști sunt acum cei mai înfocați capitaliști. Iată de ce

spun că revoluția română văzută după 20 de ani reprezintă un eșec lamentabil. În ceea ce privește afirmațiile lui Brucan, cum că românii le-ar trebui 20 de ani de democrație ca să înceapă să o înțeleagă, cred, însă, că, dacă ar mai fi trăit acum, Silviu Brucan ne-ar fi spus că ne mai trebuie încă 100 de ani să accedem la democrație. Speranțe? Da, am speranțe în tinerii care să poată să se desprindă financiar și ca mentalitate de părinții lor înținați politic.

era în creștere, iar rezervele valutare spărgeau recordurile.

După o perioadă nu tocmai ușoară, în care Vestul a trebuit să balanseze întârzierile Estului și nu puțini nemți au ajuns să regrete unificarea, Germania s-a echilibrat și este condusă, pentru un al doilea mandat consecutiv, de Angela Merkel, provenită din Est.

Cehoslovacia a depășit cu bine trauma scindării, iar Havel a devenit primul om din istoria contemporană care a condus două state. Prin Grupul de la Vișegrad, dar și prin măsuri radicale de tipul *restitutio in integrum*, Cehia s-a aflat tot timpul în prima linie a integrării europene și nord-atlantice.

Mihail Gorbaciov s-a trezit în postura de ucenic vrăjitor: ceea ce vroia să fie o îmbunătățire a comunismului s-a transformat în demolarea acestuia (poate pentru că

nu putea fi îmbunătățit...) și la centrifugarea URSS. Un lung și anevoios proces de recuperare pe toate planurile a adus Rusia de azi pe o poziție aproape la fel de puternică precum gigantul multinațional de ieri.

Războiul rece s-a răcit. Uniunea Europeană se suprapune peste aproape tot continentul și va avea în curând un președinte. NATO nu mai are un adversar pe măsură. Internetul bate la poarta pe care scrie „2 miliarde de utilizatori”. Navetele spațiale zburdă spre Stația Spațială și înapoi, purtând inclusiv turiști cosmici. Se vorbește tot mai insistent despre primul zbor uman spre Marte. Cele mai multe forme de cancer sunt vindecabile, iar SIDA e sub control în lumea occidentală.

Cât despre evoluția României în acești 20 de ani, priviți în jur.

Evenimentele din decembrie 1989 s-au soldat cu moartea a 1.104 persoane și rănirea altor 3.352. În jur de 1.000 de persoane dintre răniții Revoluției au suportat răni grave care i-au mutilat pe viață. Dintre aceștia mai mult de 500 au murit în următorii ani, consecință imediată a rănilor suferite. Juridic este vorba despre 1.104 crime și 3.352 de tentative de omor.

text Silvana Pătrășcanu
foto Agerpres și arhivă

Asasinii & victimele Revoluției

Conform datelor oficiale ale Parchetului General au fost trimiși în judecată 245 de inculpați, dintre care 128 de ofițeri (85 erau cadre ale Ministerului de Interne și 38 ale Ministerului Apărării, restul fiind din aparatul Securității). Dintre ofițeri, 18 erau generali, 12 din Ministerul de Interne și șase de la Ministerul Apărării. Au fost întocmite 112 rechizitorii cu 245 de inculpați.

Autorii condamnați

În procese pentru implicare în reprimarea manifestațiilor anticomuniști au fost condamnați **Traian Sima**, fostul șef al Securității Timiș (zece ani de închisoare), **Ion Deheleanu**, fostul șef al Miliției Timiș (15 ani de închisoare) și plt.maj (r) **Dumitru Pavel** (20 de ani de închisoare pentru că a împușcat mortal două persoane și a rănit alte două din Lugoj).

Sima și Deheleanu au făcut parte din lotul primelor 24 de persoane acuzate de genocidul de la Timișoara, dintre care doar șapte au fost condamnate la închisoare, iar restul au fost achitate. Cei șapte au reușit până în 1998 să-și amâne, pe motive medicale, încarcerarea. Printre aceștia sunt **Matei Ilie**, fost prim-secretar al PCR Timiș, **Ion Postelnicu**, fostul șef al Inspectoratului MI Timiș, **Iosif Veverca**, fost șef al Serviciului Judiciar din Miliția Timișoara, și **Ion Corpodeanu**, fost adjunct al șefului Miliției Timișoara.

În 1997 au fost închiși și foști capi ai regiunii comunist, respectiv **Tudor Postelnicu**,

fostul șef al Securității, și **Andruța Ceașescu**, fratele lui Nicolae Ceașescu. Ulterior, Postelnicu a fost eliberat din motive medicale, iar Andruța Ceașescu a murit.

Generalii **Dumitru Drăghin** și **Grigorie Ghiță** au fost condamnați pentru masacrul de la Aeroportul Otopeni la opt ani de închisoare și, respectiv, șase ani. Tot în dosarul Otopeni a fost condamnat și căpitanul **Ionel Zorilă**.

Colonelul (r) **Bruno Marius Palade**, fost șef de catedră în cadrul Școlii de Ofițeri activi de la Sibiu, a fost condamnat la 12 ani de închisoare pentru că a ordonat unor soldați deschiderea focului asupra manifestațiilor, fiind ucise două persoane și rănite alte cinci. Colonelul (r) **Gheorghe Marinescu**, fost șef Serviciu Circulație MApN București, a fost condamnat la opt ani de închisoare pentru uciderea unei persoane și rănirea altor trei. Locotenent colonelul (r) **Gheorghe Rodeanu**, comandantul dispozitivului de apărare din fața Hotelului *Negoiu* din București, a fost condamnat la cinci ani de detenție, pentru rănirea a două persoane. Căpitanul (r) **Costel Lazăr** a fost condamnat la patru ani de închisoare, pentru că a ordonat să se tragă într-o ambulanță, aflată în fața Spitalului Militar

Central din Capitală. Plutonierul major (r) **Marin Mihai** a fost condamnat la cinci ani de închisoare pentru rănirea gravă a unui copil care păștea oile în apropierea comunei dâmbovițene Răzvad.

În dosarul revoluției de la Cluj au fost condamnate cinci persoane: gen. col. (r) **Iulian Topliceanu** – fost comandant al Armatei a 4-a, **Ioachim Moga** – prim-secretar al Comitetului județean PCR Cluj, col. **Valeriu Burtea** – fost comandant al unei unități militare din Florești, lt. col. **Ioan Cocan** – fost comandant de divizion, și maiorul **Ilie Dicu**, comandant de unitate. Ioachim Moga a fost condamnat la opt ani de închisoare. Generalul (r) Iulian Topliceanu a fost condamnat la zece ani de închisoare, iar Burtea și Cocan au fost condamnați la câte nouă ani de închisoare, în timp ce maiorul Ilie Dicu a primit 15 ani de închisoare.

Condamnații pentru genocidul de la Timișoara, oricum foarte puțini, și-au amânat încarcerarea pe motive medicale.

Generalii Stănculescu și Chițac

Generalul degradat militar **Victor Athanasie Stănculescu**, fost adjunct al ministrului Apărării, și generalul degradat **Mihai Chițac**, fost șef al Trupelor Chimice, au fost condamnați la câte 15 ani de închisoare.

În perioada ultimului mandat al președintelui Ion Iliescu sentința generalilor a fost suspendată, procurorii promovând un recurs în anulare împotriva deciziei judecătorilor Curții Supreme de Justiție, pe motiv că sentința a fost influențată politic. În 2008, cei doi – care au 80 de ani – au fost condamnați definitiv și încarcerați.

În prezent, la 20 de ani de la evenimentele din decembrie 1989, în stare de arest se mai află doar foștii generali Victor Athanasie Stănculescu și Mihai Chițac, toți ceilalți inculpați fiind eliberați după ce au efectuat două treimi din pedeapsă sau achitați în urma proceselor.

Victor Athanasie Stănculescu, un deținut de lux, surprins de ziariști la cazinoul sau la teatru

România, condamnată la CEDO pentru un milițian

La finele lui octombrie Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a condamnat statul român pentru moartea unui milițian, linșat de mulțime în timpul manifestațiilor anticomuniste din decembrie 1989.

În decizia CEDO judecătoria a constatat, în unanimitate, încălcarea dreptului la viață prevăzut de articolul 2 din Convenția Drepturilor Omului și a decis acordarea a 25.000 de euro cu titlu de despăgubiri morale pentru soția și cei cinci copii ai milițianului.

Cazul este o demonstrație a modului absurd, aberant și haotic în care judecătoria și procurorii români au soluționat dosarele penale care au decurs din evenimentele din decembrie 1989. Milițianul în cauză se numea Aurel Agache și a fost bătut crunt, în ziua de 22 decembrie 1989 la Târgu-Secuiesc, de un grup de manifestanți. Rănit, Agache a urcat într-o ambulanță. Mulțimea, euforică și furioasă în egală măsură, a blocat trecerea vehiculului. Mai mulți indivizi l-au scos pe Agache din ambulanță și l-au bătut până când acesta a murit.

La 27 decembrie 1989, procuratura

județeană a deschis o anchetă în acest caz. Au fost audiați manifestanți, iar trei dintre atacatorii lui Aurel Agache au fost identificați. La 26 noiembrie și 4 decembrie 1991, cei trei au fost inculpați pentru uciderea lui Agache. După demararea procedurilor judiciare cei trei au fugit în Ungaria, astfel încât nu și-au ispășit pedepsele și nici nu au plătit despăgubirile la care au fost condamnați, în urma procesului care s-a desfășurat în absența lor.

Judecătorii CEDO au condamnat România pentru lipsa de celeritate și de diligență de care au dat dovadă autoritățile în acest caz și au notat faptul că procedura penală a durat mai mult de 12 ani.

Dosarul 97/1990, plimbat pe la CEDO

În urma unei sesizări formulate la Curtea Europeană de Asociația 21 Decembrie 1989, Secția Parchetelor Militare a fost obligată să trimită la CEDO, pe cheltuiala Parchetului General, copiile a 182 de volume din celebrul dosar 97/1990 al Revoluției, adică mai bine de 40.000 de file. Parchetul General a mai trimis la CEDO și toate copiile soluțiilor dispuse în dosarele cu privire la evenimentele din decembrie 1989, soluții infirmate, cauze

conexate la dosarul 97/P/1990, precum și date cu privire la evoluția acestui dosar și a anchetei efectuate în cauză. De la CEDO documentele respective s-au întors la București și au fost puse la dispoziție Asociației. Demersul a fost unica soluție pentru ca Parchetul General să fie obligat să pună la dispoziția asociației de revoluționari documente pe care a refuzat cu obstinație să le facă publice. CEDO a criticat sever atitudinea Ministerului Public, și a calificat-o ca fiind un „demers absurd”.

„Azi, la 20 de ani de la evenimentele din decembrie 1989, când componenta penală a faptelor este anulată de intervenția prescripției, biroul de presă al Parchetului General refuză orice informare publică pe marginea dosarelor care privesc evenimente din decembrie 1989, motivând că: „Cercetările nu au fost finalizate, astfel că nu pot fi prezentate opiniei publice amănunte, dat fiind faptul că dosarele se află în fază de urmărire penală, care este secretă”. Orice alte comentarii sunt de prisos!”

REPORTAJ

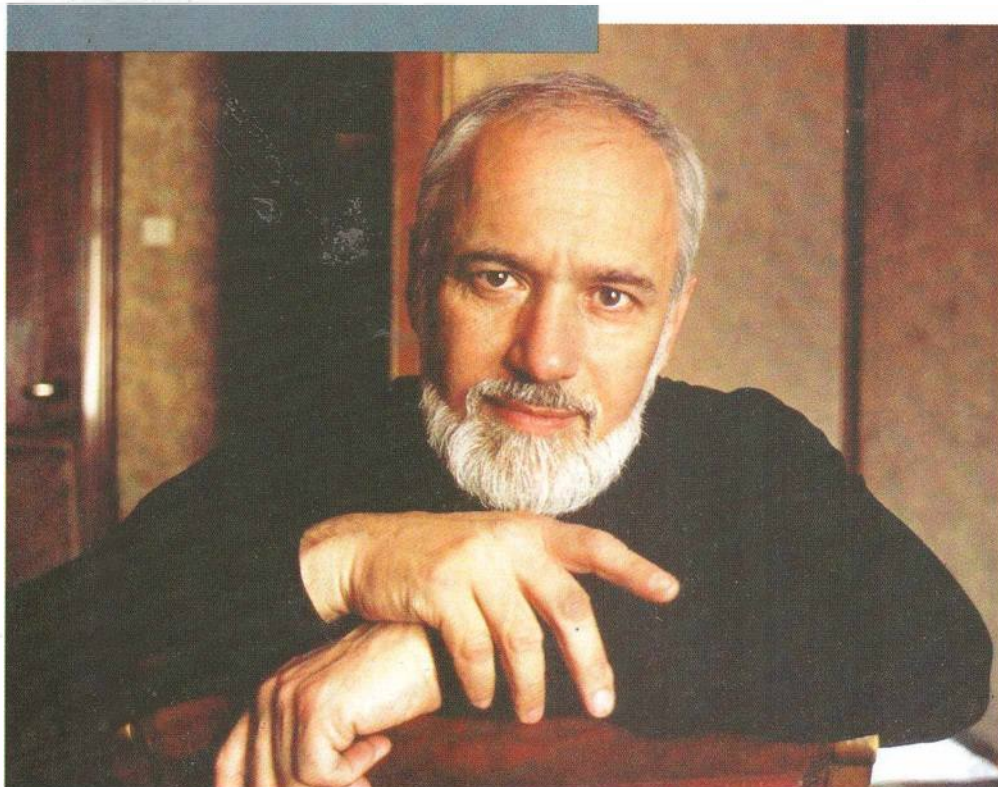
Reconstituirea, cu Gelu Voican Voiculescu

Un fel de reconstituire a Revoluției, după 20 de ani. Într-un decor amintind de cenușiul de atunci. Doar că, între timp, pentru bună purtare, am primit niște jucării mai de ultimă generație. Cum ar fi o criză economică, sau, poftim, hal de alegeri prezidențiale. La pachet cu libertatea de-a vorbi despre ele. Fără să te împuște nimeni chiar în cap. Că pentru asta s-au inventat mogulii. Un fel de reconstituire a Revoluției, spuneam. Fără arma crimei, că n-am găsit-o. Încă. Dar cu Gelu Voican Voiculescu, în rolul povestitorului. Prietenii știu de ce!

text Liliana Petruș
foto Octavian Tibăr
și arhiva Gelu Voican Voiculescu

Revoluția, între orele astrale ale omenirii

Ne-am întâlnit pe întuneric, așa cum le șade bine unor *conspiratori*. În Cimitirul Eroilor, poate cea mai concretă dintre fețele Revoluției. Niște cruci, vreo 270. Paznicul zice că mai vin câte unii, cu flori. Zilele trecute a fost Sorin Oprescu. Dacă-l recunoaște pe domnul cu barbă căruia îi facem fotografii? Nu! Și nici n-a auzit de Gelu Voican Voiculescu: „Nu le știu eu pe astea, doamnă, că vin de la Giurgiu, sunt navetist”. Și-atunci ce rezistă, totuși, la o reconstituire a Revoluției, după 20 de ani? Sigur că e momentul să-l întrebăm pe fostul viceprim-ministru în Guvernul provizoriu Petre Roman (1989-1990): „Este evident că detaliile anecdotice, că întreaga factologie a evenimentelor se estompează și se acoperă de uitare. Dar rezistă semnificațiile. În primul rând, semnificația esențială a ceea ce s-a întâmplat în 22 decembrie și anume Revoluția ca atare. De ce Revoluție? Pentru

că, pe lângă schimbarea unui regim, s-a schimbat un sistem. Revoluția română din decembrie '89 se numără printre acele momente pe care un scriitor le numea *orele astrale* ale omenirii. Miracolul ei constă în instantaneitatea erupției sale, în rapiditatea cu care o revoltă populară s-a putut transforma, doar în câteva ore, într-o adevărată revoluție, cu un program coerent, care marca o radicală schimbare de sistem. Asemenea momente excepționale selectează oamenii necesari, ba chiar îi creează, printr-o mutație majoră, operată fulgerător, preschimbind niște inși obișnuiți în lideri inspirați și lucizi.

Meritul reușitei acestei revoluții singulare nu revine însă unor personalități, ci populației anonime din București, care a răspuns apelurilor de a veni în număr cât mai mare la Televiziune, la Radio, în Piața CC-ului etc. Prezența în punctele-cheie a acestor mase

imense de oameni, care au avut tăria să-și înfrângă teama și să nu se lase intimidați de gloanțe, a garantat succesul nostru. Acești oameni care n-au plecat acasă, rămânând zile și nopți pe stradă, ne-au acordat un sprijin esențial, dându-ne posibilitatea de a păstra controlul evenimentelor. Afluența lor masivă a încurcat planurile tuturor celor care ar fi vrut să ne înlăture și să bareze calea radicalismului nostru anticomunist. Dacă am câștigat, o datorăm acestor sute de mii de cetățeni neînfricați care au fost solidari cu noi și care ne-au susținut permanent, prin prezența lor pe străzi și în punctele fierbinți ale Capitalei, simțind cu toții cât de necesari ne erau atunci.

La aceasta se adaugă și sacrificiul celor căzuți. Morții noștri sunt singurii eroi.”

E vineri seară și în București se circula ca la balamuc. Claxoane, înjurături, care pe care în intersecții. Am senzația că până la *Intercontinental*, următoarea noastră oprire, am avea timp chiar să mai punem de-o revoluție. În care se intră simplu, cu o sacoșă de plastic în mâini, ca și când ai merge la piață. Cel puțin așa susține Gelu Voican Voiculescu: „Eu lucram la un institut de proiectări, vizavi de fosta *Podgoria*. În ziua de 21 decembrie, după fatala întrerupere a discursului lui Ceaușescu, pe fondul unei emotivități generalizate printre colegii mei, eu am ieșit în stradă și am încercat să văd ce se întâmplă. M-am dus, totuși, din prudență, cu o sacoșă de plastic în mână, ca și când aș avea un anumit traseu, cu un interes bine precizat. Și m-am dus în spate la *Lido*, pe lângă *Ateneu*, și pe urmă am revenit spre locul meu de muncă. Mi-am dat seama, deja, de ceea ce se întâmplă, mitingul se spărsese, către *Inter* se apropiau grupuri și se întrerupsese circulația, apăreau camioane cu militari, în special din trupele de Securitate ș.a.m.d. M-am întors la serviciu, am comentat cele văzute și, la foarte scurt timp, chiar sub ferestrele noastre s-a adunat un grup de tineri strigând cuvinte grave, nemaiauzite și de neconceput până în momentul ăla: *Moarte lui Ceaușescu! Jos comunismul! Jos criminalii de la Timișoara!* ș.a.m.d. Am ieșit în stradă, m-am amestecat printre ei și, din momentul

„Băsescu, a cărui singură virtute politică este hăhăiala aceea repetată identic pretutindeni, oferă astăzi oamenilor de rând *idealul vulgarității generalizate*. A promovat nuliță mai ceva decât selecția inversă a nonvalorilor din timpul comunismului (al cărui produs, până la urmă, și este...), o faună grotescă de pigmei universitari, de aroganți fălcoși, de infractori patibulari, de țoape fleșcăite ori de tinere curvulițe de provincie... Lipsit până și de un surogat de idee politică, s-a complăcut în ridicarea practicilor mafiote la rang de doctrină de stat. Șantajul ocult și răfuiala simulând justiția sunt metodele sale predilecte, prin care a reușit să controleze mai întâi un partid, iar mai departe, toate structurile statale. Dar, cu toate astea, Băsescu este lipsit de măreția dimensiunii malefice a marilor tirani. N-are nimic din sublima ticăloșie a marilor nemernici... Iar ca dictator de buzunar este un ratat. Din păcate, însă, cu prețul înjosirii depline a vieții noastre publice...”

„La capitolul dezamăgiri, mă îngrijorează serios direcția spre care ne îndreptăm. După 20 de ani, riscăm să ne întoarcem de unde am plecat: treptat, trecând de la voluntarism la autoritarism, nesocotind sistematic fundamentele democrației, revenim la dictatură.”

„Ceașescu trebuia să moară pentru a stopa fluxul evenimentelor de atunci. Din seara de 25 decembrie 1989, când s-a dat comunicatul despre proces și s-a difuzat la televiziune un fragment din filmare, focul a încetat simțitor, rămânând doar cu caracter sporadic, pentru a înceta cu totul la 28 decembrie. Așa că, din acest punct de vedere, rațiunea procesului a fost demonstrată. Vestea morții celor doi a făcut inutilă forma de reacție diversionistă pe care n-o puteam explica bine nici atunci și a cărei origine, eventual multiplă, n-o cunoaștem nici acum.”

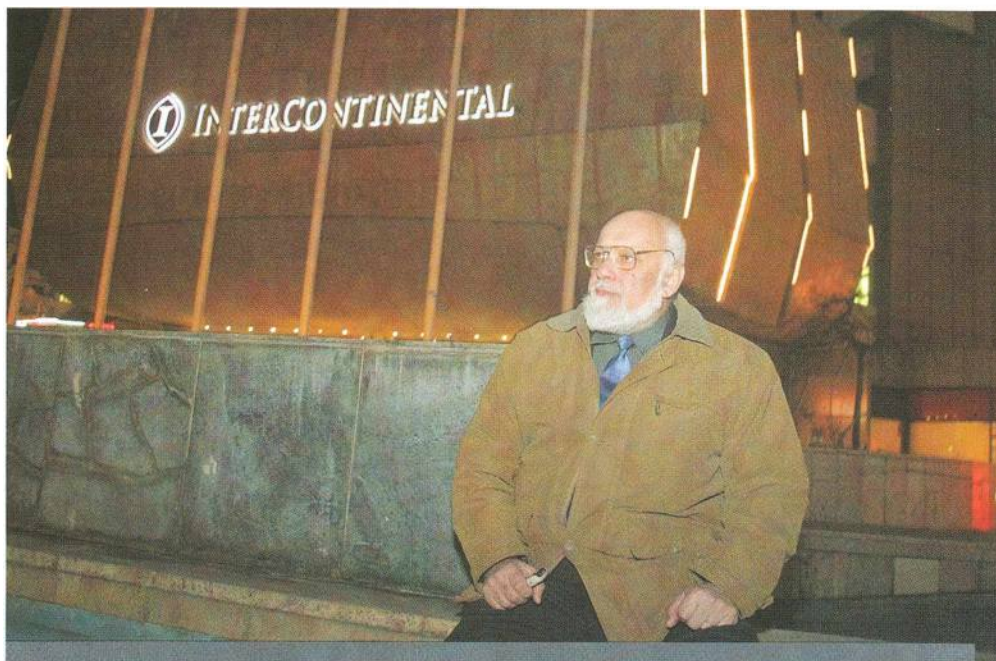
acela, pot să consider că am fost luat de ferrovia momentului revoluționar. Am relatat în nenumărate rânduri povestea implicării mele în Revoluție, așa că nu mai repet detaliile. Acum, după douăzeci de ani, merită subliniat doar faptul că nu mă cunoșteam dinainte cu nici unul dintre cei care au format nucleul noii puteri.”

Zona *Intercontinental*, luminată, cât de cât, plină de limuzine și reclame, pare chiar o secvență din lumea bună. Din motive de noapte, nu se vede nimic din ceea ce n-ar trebui văzut. Gen gunoaiile de la *Fântână*, bronzajii care schimbă valută chiar în spatele hotelului sau *Filantropica* de la Universitate. Nu văd nici măcar *Troita*, dar știu că ea este acolo. În timp ce Gelu Voican Voiculescu reconstituie *baricada* de la *Inter*: „*Inter*-ul are semnificația asta simbolică, *baricada* e simbolul Revoluției. Acolo s-a, cum să vă spun eu, s-a consumat radicalizarea celor împotriva, care vroiam să-l răsturnăm pe Ceașescu. Lucrurile nu au mers la întâmplare, instinctul revoluționarilor a fost să se adune acolo, pentru că existau jurnaliști străini cazați în *Inter* și își închipuiau că nu se va trage, că nu sunt atât de expuși, ceea ce, până la un punct, a funcționat. Dar esențială este *baricada* și ceea ce s-a întâmplat în noaptea de 21 spre 22. La orele 23 a început să se tragă cu trăsoare, în sus, și probabil că era un fel de teatru, ca Ceașescu să audă că Armata trage. Dar finalmente tot Milea, noaptea, a dat ordin să se tragă în plin. S-a spart *baricada* cu două tanchete și oamenii au fost fugăriți. Asta s-a întâmplat exact la orele 0,25, eu eram în dreptul lui *Inter* și am fugit prin fața *Teatrului Național*. Au fost 42 de morți, sau 39, nu știu exact, oamenii erau împușcați din clădirea fostului *Credit Minier* și din alte blocuri din zonă. Erau împușcați, așa, punctual, unul cădea jos, era ridicat de ceilalți și fugeau cu el, pe brațe, la *Colțea*. Au fost și la *Metrou* împușcați... Lumea fugea care încotro, pentru că, la un moment dat, se trăgea ca la război, în lungul axului bulevardului, dinspre Batiștei înspre Sf. Gheorghe. Tanchetele care au făcut la dreapta la *Universitate*, spre Ministerul Agriculturii, au tras din direcția aceea. Dar esențială a fost *baricada*. Ceea ce s-a întâmplat în noaptea de 21 spre 22 decembrie a fost decisiv pentru mersul Revoluției române.”

În parcare de la *Teatrul Național*, ca să vezi, se vorbește și în engleză. Niște turiști dezorientați încearcă să afle cum ajung în centrul vechi al orașului. La ora asta? Nici să râd nu pot, cred că li s-a urât cu portofelele. Așa că, nu fără o anume jenă, nu mă ofer să-i ajut. Deși, așa, în general, turiștii îmi sunt chiar simpatici. Nemaivorbind de rolul lor în

istorie. Ce s-ar fi întâmplat cu proaspetele alegeri, de pildă, fără puhoi de *turism electoral*? „Turiștii e-n toate”, doamnelor și domnilor, inclusiv în Revoluția din 1989. Ei, asta-i bună, de unde să știu eu cine le-a fost ghid! Poate ne zice povestitorul. Aud? „Au existat circa 67.000 de *turiști* care au intrat în România, atunci, în decembrie '89, dinspre Iugoslavia și Ungaria, în mașini *Lada* roșii, cu câte patru tineri foarte robuști și tunși scurt... Erau, probabil, din efectivele *șpehnaz*, utilizate în asemenea operațiuni speciale. Dar căderea rapidă, practic într-o singură zi, a regimului Ceaușescu, i-a paralizat: au rămas blocați, au stat și au așteptat ordine care n-au mai venit. Lucrurile s-au desfășurat atât de rapid încât, până să se dezmeticească, noi, în frunte cu Ion Iliescu, am preluat puterea. Surpriza a fost totală, pentru că funcționa reprezentarea aceea despre inerția românilor: *mămăliga nu explodează*...

În plus, aspectul nostru atipic și haotic nu intra în cadrul clișeeilor lor. În sensul că există un anume manierism, creat de rutina stereotipiilor, care i-a făcut să nu înțeleagă ce se întâmplă și, până să se lămurească, s-a dovedit a fi prea târziu, așa că au lăsat-o așa cum a căzut... Vor fi fost între noi și câțiva oameni ai Moscovei și lucrurile au mers atât de rapid încât acești *turiști* n-au avut timp să intervină și să participe într-un fel. Doar au așteptat și au asistat. Și după aceea s-a considerat că, dacă tot s-a produs schimbarea cum s-a produs, lucrurile să rămână așa. Din date destul de sigure, oamenii aceștia au fost retrași de-abia în octombrie 1990. Au stat în așteptare, să vadă ce se întâmplă. Nu sunt dovezi că pe seama lor s-au produs anumite lucruri, deși evenimentele de la Tg. Mureș n-au fost deloc spontane și cu siguranță că s-a încercat ceva. Ceea ce s-a numit iugosla-

„Nu, nu, Brucan n-avea dreptate, dar, din păcate, realitățile nu-l contrazic. Personal, consider că era o nuanță de dispreț nepermis în afirmația sa, dar despre morți numai bine, Dumnezeu să-l odihnească, lucrurile sunt consumate. Nici nu știu dacă el credea asta atunci sau a spus-o, așa, ca pe-o vorbă de năduf, dar, din păcate, din cauza mentalităților, lucrurile merg așa cum merg. Totuși, libertatea este incontestabil cucerită și reprezintă pivotul principal. Și multe alte lucruri s-au schimbat, incontestabil. Că poate asta nu ține de foame este altceva.”

vizare s-ar fi putut să se numească români-zare și termenul aduce cu formularea din timpul lui Antonescu. Prezența până și a televiziunii irlandeze în martie '90 la Tg. Mureș este destul de stranie și de semnificativă. Dar asta este, deja, altceva.”

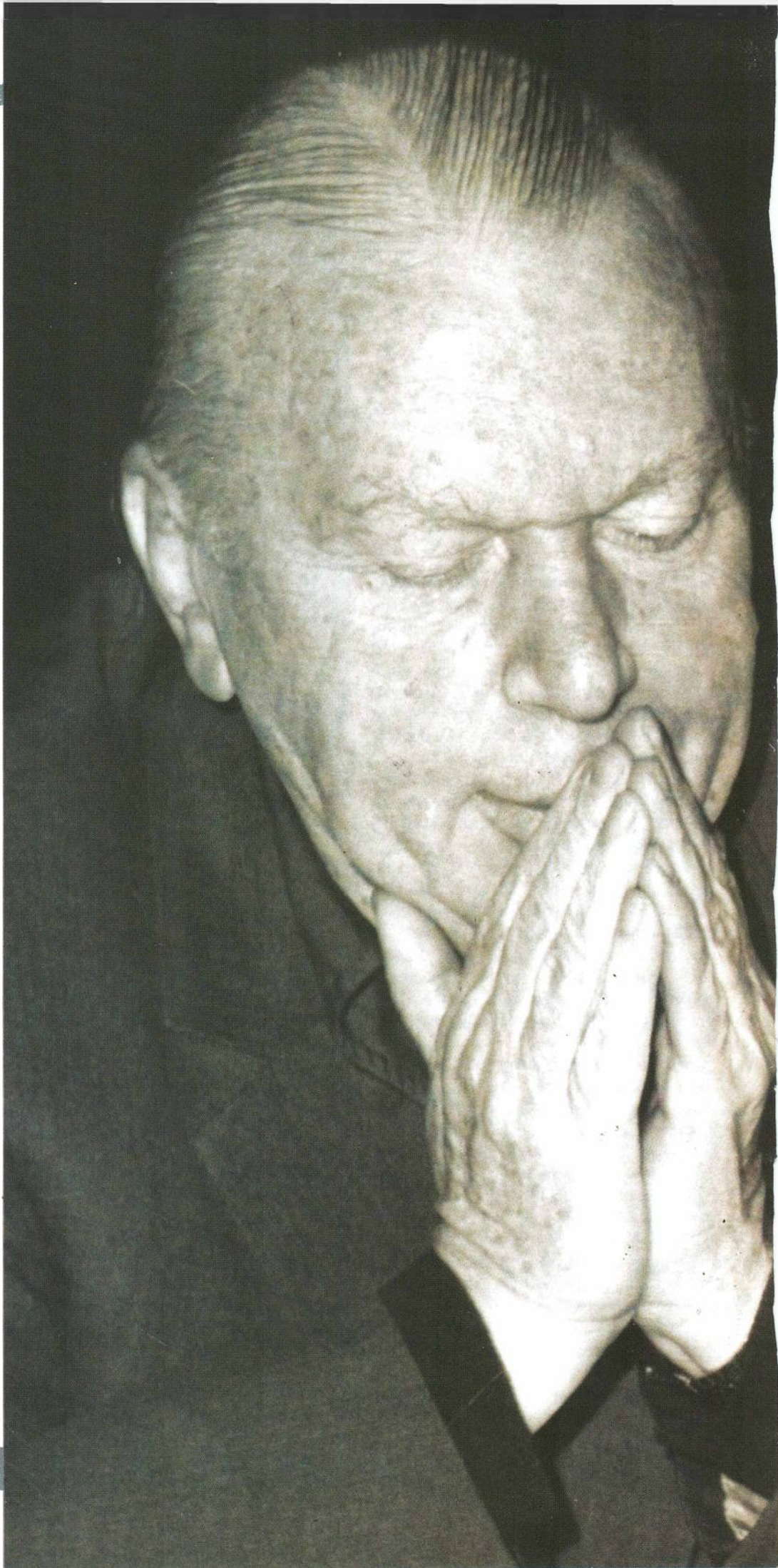
Mă așteptam ca în seara confruntării finale între candidații la președinție, când am umblat de-a reconstituirea, prin București, în poarta Televiziunii române să fie oarece agitație. Măcar un du-te-vino de reporteri, cameramani, analiști. N-ai să vezi, era doar întuneric, că de-abia am nimerit *troița*. Și o liniște tristă, nefirească, aproape suspectă. Da, sigur, acum jocurile, emisiunile, vroiam să spun, se fac în altă parte. În timpul Revoluției, însă, Televiziunea română chiar a avut un rol. Bun, prost, unii zic că de compoziție, alții, că de conjunctură, dar, cu siguranță, principal: „Nu m-a chemat nimeni la Televiziune, venind pe Dorobanți m-am hotărât, brusc, să intru. La puțin timp după ce am reușit să ajung în Studioul 4, a apărut Ion Iliescu și, împreună cu Mihai Ispas, l-am flancat și am format un grup închegat spontan în jurul lui. Într-o altă încăpere, ne-am întâlnit cu Petre Roman, cu Silviu Brucan și alții. Am plecat cu toții către

MAPN, iar apoi la CC. De acolo, când intenționam să redactăm *Comunicatul către țară*, a trebuit să fugim. Am revenit la Televiziune, unde am definitivat textul și, la momentul în care s-a citit, se poate spune că s-a preluat puterea de către CFSN.”

Dacă mai aveți vreun dubiu, revoluția lui Gelu Voican Voiculescu a reușit. Cu oarece dezamăgiri, desigur. Despre a noastră, s-auzim de bine: „Revoluția a reușit total, prin faptul că, de atunci până acum, s-a mers în direcția construirii statului de drept, s-a elaborat o Constituție, s-a creat un cadru instituțional nou și s-a făcut un imens efort legislativ, în primii ani. Până astăzi, mersul Revoluției este consecvent cu programul Revoluției, deși cu unele sincope sau stagnări, pe care nu vreau să le mai menționez. Din alte puncte de vedere, singurul aspect care m-a nemulțumit a fost încetineala reformelor economice, în zona economică lucrurile au mers mai încet. Dacă vreți să ne ridicăm într-o perspectivă mai amplă, atunci, dar este firesc să fie așa, la nivelul mentalităților lucrurile au mers foarte încet și continuă încă să evolueze lent. Pentru că întotdeauna mentalitățile sunt ultimele care se schimbă și se rămâne în urmă, asta e viața!”

Am fost în Tratatul de la Varșovia și am ajuns în NATO. Am fost în CAER și am ajuns în UE. I-am așteptat pe americani și acum chiar au venit. Am visat să pot ieși din țară și s-a rezolvat. Am sperat să pot citi orice carte apare dincolo, am sperat să văd orice film apare dincolo, am sperat să ascult orice muzică apare dincolo și iată că pot. Mi-am dorit să merg pe un stadion al Turneului celor 6 națiuni și mi-a ieșit. Am vrut să studiez peste hotare și am studiat. Am așteptat cu disperare momentul în care toate alegerile să fie numai la mine în mână și să nu fie condiționate de ideologie, stat sau partid. Momentul a venit, dar am învățat că alegerile nu sunt niciodată toate la îndemâna mea. Am fost revoltat și acum sunt cinic, am fost entuziast și acum sunt echilibrat, am fost convins de șansa colectivității și acum cred în soluția individuală, am fost implicat și acum caut căi de ieșire, am crezut că bunăstarea nu este fundamentală și acum nu mai cred, am disprețuit confortul și acum îl apreciez, am fost convins că răul ține de sistem, acum îl găsesc și la persoane, am simțit mereu că binele va triumfa în finalurile glorioase și am învățat că nici măcar acolo nu se întâmplă așa. Am trăit timpuri istorice și încă nu-mi dau seama dacă acesta este un lucru bun sau nu.

Bogdan Teodorescu

Blestemul lui Brucan

În 1990, retrăgându-se din poziția politică în cea de guru, Silviu Brucan – fost ideolog al PCR – scandaliza națiunea afirmând că în România sunt mulți „stupid people” și că ne vor trebui 20 de ani ca să învățăm regulile democrației. Probabil că alesese generic cifra, așa cum – tot el, după cum s-a spus – aruncase cifra de 60.000 de morți în revoluție, menită să justifice încadrarea de genocid. Iată, se împlinesc 20 de ani. Vă lăsăm pe dv. să apreciați dacă a avut sau nu dreptate.

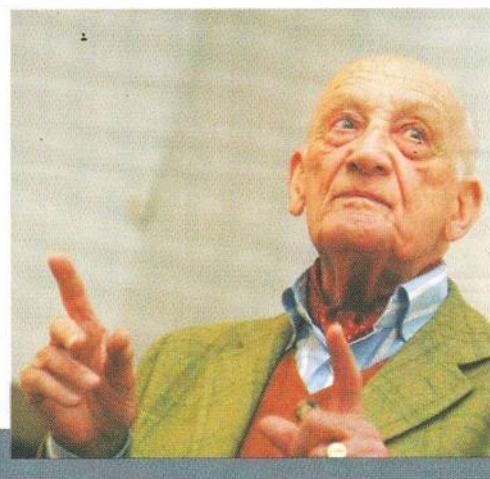
140

Am realizat încă de la început că revoluția a fost furată. E clar că a existat un complot din partea securității și a partidului comunist care a vrut să facă un *Glasnost* à la Gorbaciov. Dar, în afară de asta, este la fel de adevărat că a urmat o revoluție populară de dimensiuni uriașe. Iar complotiștii, când au văzut că riscă să fie depășiți de evenimente, au venit cu această invenție diabolică a teroriștilor lui Ceaușescu. Ne-am dat seama imediat că e vorba de un matrapazlâc de proporții uriașe și criminale. Nu ni s-a arătat nici un terorist, în schimb au murit o mie de oameni.

Părerea mea e departe de prognosticul lui Brucan. Nu e vorba de 20 de ani, e vorba de spre 100-120 de ani. Am făcut o teză de filosofie speculativă a istoriei și am emis o părere, de altfel asemănătoare cu cea a marelui istoric britanic Arnold J. Toynbee, și anume: la schimbările de civilizații – trecerea de la comunism la capitalism a fost o schimbare de civilizație – îți trebuie între 100 și 140 de ani, adică trei sau patru generații. Nu mă gândesc numai la politicieni, ci la mentalitatea întregii țări. Când eram departe de țară credeam că românul așa e el făcut de veacuri, să plece capul și să alunece năpasta pe spinarea lui, dar am descoperit că de această dată năpasta nu a alunecat deloc, ci l-a îmbibat. 50 de ani de comunism au pătruns în mentalitatea românilor fără ca să își dea seama cineva. E foarte curios cum a ieșit ceea ce e mai rău din poporul român.

Clasa politică e slabă deocamdată. Oamenii pe care îi cunoaștem în societate și care ar avea un cuvânt de spus nu se bagă în politică. Au lăsat politica unor politicieni care se duc în față ca să se căpătuiască, să aibă puterea în mână. Sunt destul de pesimist după 20 de ani.

Neagu Djuvara

Nu l-am votat niciodată și i-am spus asta. Am scris deseori împotriva lui – unele articole se regăsesc în volumul meu *Viața sub un președinte de regat*. Și totuși, președintele de onoare al PSD a acceptat, pentru a doua oară, să poarte cu mine un dialog.

INTERVIU

Ion Iliescu:

„Nu mă tem de judecata nimănui”

Interviu realizat de George Arion
foto Octavian Tibăr

Domnule Ion Iliescu, în septembrie 1991 am fost inclus, ca membru al „unei anumite părți a presei”, în echipa de ziariști care v-a însoțit în vizita în Israel. V-am oferit un autograf pe o carte polițistă care tocmai îmi apăruse. Mai țineți minte ce v-am scris atunci?

Nu.

„Domnului Președinte Ion Iliescu, într-un moment în care nu mi-ar conveni să aud «Jos

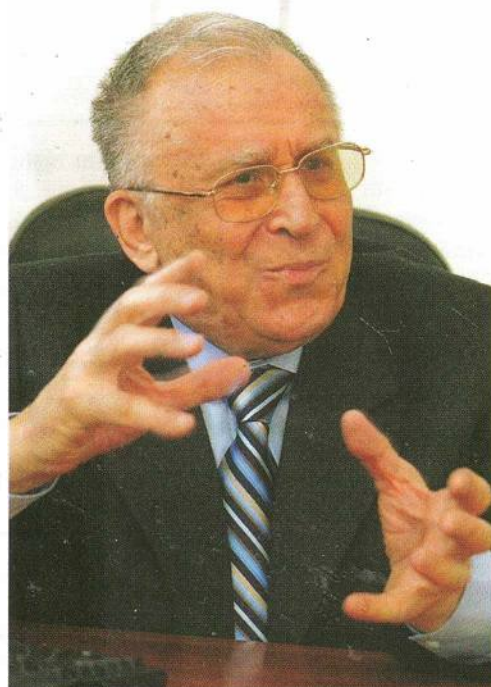
Iliescu».” Precizez că ne aflam într-un avion deasupra Mediteranei.

(Râde)

Am văzut în aceste zile de decembrie surprinderea celor de la liberali. Surprindere provocată de unele manifestări contra lor. În 1990 însă ei încurajau astfel de campanii împotriva mea. Acum sunt șocați de spiritul ăsta gregar, care se regăsește cam la aceleași categorii de oameni. De data asta, însă, susținuți de către gruparea lui Băsescu. Doamna Doina Cornea a avut o reacție pertinentă, condamnând astfel de manifestări. Dar vă mai amintiți? În '91, îi îndemna pe

mineri să dea năvală peste Palatul Cotroceni. Asta-i lumea!

Peste o mie de morți pe care nimeni nu știe cine i-a împușcat și de ce. Unii afirmă cu tărie că în Decembrie '89 a fost o revoluție, alții că a fost o lovitură de stat. Dictatorul a fost executat după un proces organizat în pripă. S-a vehiculat ideea intervenției în evenimente a „agenturilor străine”. Despre toate acestea și multe altele care s-au petrecut atunci ați vorbit în repetate rânduri. N-are rost să mai discutăm. Tabloul rămâne însă încețoșat pentru unii, pentru alții e de o limpezime de cleștar. Pe mine mă interesează dacă pentru

M-am obișnuit cu tratamentul la care am fost supus. Cu timpul, dispăre și frica.

dumneavoastră mai există enigme legate de acele evenimente.

Eu cred că lucrurile sunt foarte clare: toată poluarea aceasta a provenit din confruntarea politică, din disputa politică a vremii. Amintiți-vă zilele și nopțile sfârșitului de an '89... În cine s-a tras atunci? Primul foc s-a deschis asupra biroului în care noi redactam comunicatul către țară. La început ne-am gândit că poate să fie o întâmplare; se aflau în posesia armelor foarte mulți dintre cei care intraseră în sediul Comitetului Central. Am părăsit locul respectiv și ne-am dus la Televiziune, unde a început să se tragă iar asupra noastră. Deci nu mai era o întâmplare, nu era un accident provocat de către niște oameni care aveau arme printr-un hazard. Este limpede că a fost o acțiune care încerca să împiedice structurarea unei noi forme de putere.

Dar cine a tras?

Cine a făcut-o – asta nu e simplu de decifrat, pentru că, probabil, la inițierea acestor lucruri a lucrat un grup foarte restrâns de profesioniști. După aceea a fost o reacție în lanț, oamenii, militari și civili, au început să se împuște între ei... În asta constă confuzia. S-a acționat, de regulă, noaptea; amintiți-vă că ziua era liniște. Din păcate, nu s-a putut stabili exact cine a fost inițiatorul. Dar conexiunea ei cu decizia procesului a fost corectă. Imediat după execuția lui Ceaușescu a încetat totul. Este, deci, imposibil să nu se facă această legătură.

Și totuși, cine sunt vinovații?

Totdeauna, în preajma unui dictator există niște grupuri speciale (mai ales că dictatorul se pregătea inclusiv pentru război de gherilă în eventualitatea ocupării țării; făcuse o întreagă strategie în acest sens). A fost, probabil, un nucleu de profesioniști de primă mână și oameni docili, loiali până la capăt, care credeau că, atâta vreme cât șeful era în viață, ei erau obligați să-și facă datoria. Probabil că asta a fost toată logica acestei acțiuni. Când n-au mai avut suportul, motivația, au încetat. Asta ne-a și determinat să luăm măsura cu organizarea procesului. Altminteri, sigur, din punct de vedere politic era mai bine să fi făcut un proces la lumina zilei, după toate regulile „artei”. Dar mureau oameni atunci, ceea ce ne-a determinat să curmăm grabnic acest masacru, care continua. A fost, probabil, decizia corectă – imediat au încetat aceste acțiuni.

În calitate de primul președinte al țării, după '89, ați croit un anume făgaș pe care a mers România. Putea fi un altul?

N-a fost contestat făgașul pe care l-am croit atunci. Ce-a însemnat acest făgaș? El este exprimat de documentul fundamental al Revoluției Române – Comunicatul către țară al Consiliului Frontului Salvării Naționale. Acolo era programul sintetic, în 10 puncte, al Revoluției Române. Primele puncte se refereau la restructurarea politică a societății, deci trecerea spre un regim plu-

ralist, trecerea de la regimul partid-stat (monopolul unui partid) spre un sistem democratic, cu alegeri libere, spre un stat democratic cu o reală separare a puterilor, cu denumirea țării – România – ș.a.m.d. În al doilea rând, în plan economic, trebuia să punem capăt sistemului de economie dirijată de către stat, să trecem la o economie modernă, de piață, cu toate atributele ei, și să scoatem țara din izolare. Acesta a devenit obiectiv strategic – integrarea noastră în NATO și în Uniunea Europeană. Acestea au fost ideile revoluției, acesta a fost făgașul – nimeni nu l-a contestat.

Înlocuirea vechilor structuri a fost realizată în viteză, de parcă totul era deja pregătit pentru a anula „vidul de putere”.

Nu era nimic pregătit. Eu eram atunci director la Editura Tehnică. Cred că mă și cunoșteai în perioada aceea.

N-am vorbit niciodată. Dar în mediile intelectuale se vehicula ideea că îi veți urma lui Ceaușescu.

De ani de zile eram izolat total, urmărit oriunde mă duceam, telefoanele îmi erau ascultate. În aceste condiții, aveam eu vreo posibilitate, vreun instrument, de a coagula o forță în jurul meu? De altminteri, sigur, am fost contactat de mai mulți oameni, și am avut discuții în doi, în trei. Vedeam cum se degradează situația din țară, vedeam cum alții se mișcă, mai ales după '85, când s-a lansat Perestroika. Celelalte țări au folosit-o ca pe un prilej de a se debarasa de sistemul opresiv, printr-o trecere pașnică la un alt sistem. Noi n-am avut această șansă.

De ce?

Membrii Comitetului Central erau niște lași cu toții – printre ei, culmea!, erau și mulți oameni inteligenți – dar nu aveau curajul să sufle în front. Au stat alături de Ceaușescu până în ultimul moment, până și în 22 decembrie, erau cu el și îl încurajau să nu cumva să părăsească pozițiile. Unele încercări de a-l da jos au fost înăbușite din start, inclusiv anumite discuții pe care le-am avut cu generalul Ioniță și cu generalul Militar – se spune c-ar fi fost spion, nu știu, eu nu cred în ceea ce spun securiștii lui Ceaușescu. Eu văd că au devenit expresii ale adevărului toate lucrurile pe care le spunea Ceaușescu, pentru că, după Ceaușescu, nu a fost o mișcare, o revoltă populară, ci o acțiune inițiată de alții, stimulată de servicii străine ș.a.m.d. Asta este o aberație.

■ *V-a fost frică?*

M-am obișnuit cu tratamentul la care am fost supus. Cu timpul, dispare și frica. Mai ales în seara de 22, când în biroul în care lucram s-a tras. A fost un moment de panică totală, când am deschis ușa și am văzut că erau asemenea acțiuni în interiorul clădirii, și veneau și de undeva din exterior. Nici n-am putut să merg înspre centrul clădirii CC-ului. Eram în dreptul Porții C, cum se numea pe vremea aceea. Am luat-o spre Poarta D, adică spre Sala Omnia. Atunci i-am cunoscut și m-au însoțit Voican Voiculescu și Mihai Ispas. Cu ei am mers pe lângă Sala Omnia în strada Onești, am ieșit în bulevard, am găsit un taxi. Ne-am regrupat la Televiziune – cât am lucrat ca să finalizăm textul la etajul 11, s-a tras asupra noastră. Am fost la început în biroul directorului general. Se trăgea dinspre Pangratti. Ne-am mutat pe aripa cealaltă; a început să se tragă dinspre Dorobanți. Când am trecut, după ce am terminat, din blocul turn spre studiouri, pe pasarelă, s-a tras în pasarelă, în timp ce treceam noi, s-a prăbușit un geam uriaș peste mine... Asta a fost atmosfera în care am lucrat. Am terminat comunicatul, ne-am reîntors la etajul 11 – toată noaptea am stat la podea, pentru că se trăgea din toate părțile. Și dinspre Pangratti, și dinspre Dorobanți, și dinspre piață, și a mai venit și un elicopter pe la ora 2 noaptea, care a deschis focul asupra Televiziunii. Institutul Revoluției face întâlniri cu diverși oameni; la un moment dat a avut loc o întâlnire la care a venit și un aviator, care a fost în elicopter. Mi-a spus că ei primiseră dispoziție de la comandamentul aviației să atace Televiziunea care este ocupată de teroriști. Vedeți în ce atmosferă a trebuit să trăim atunci și, sigur, ar fi fost motive de teamă, dar cred că tocmai această încordare ne-a dat unora dintre noi tenacitatea de a trece peste sentimentul de frică.

■ *Prin urmare, revoluție și nu lovitură de stat?*

Mă întreb și azi cum se poate face confuzia între revoluție și lovitură de stat sau complot? Revoluția este un proces istoric. Ea duce la schimbări de esență în viața societății. Au fost în istoria omenirii momente de mare încordare, rășcoale, răbufniri puternice, acțiuni militare care nu s-au soldat cu nicio schimbare. Acelea n-au fost revoluții. Rășcoala țărănilor din 1907 nu a schimbat nimic. America Latină, zdruncinată de numeroase lovituri militare, nu a suferit nicio

Regret unele momente de slăbiciune, cum a fost acela al ieșirii necontrolate din CPUN, când i-am catalogat drept „golani” pe cei din Piața Universității. Apoi, modul în care l-am tratat la început pe Regele Mihai, într-un context care nu-mi îngăduia să procedez în alt fel.

schimbare a structurii politice. Aceasta este, deci, diferența dintre revoluție și orice altă mișcare, oricât de puternică, dureroasă și cauzatoare de pierderi de vieți omenești ar fi ea. În societatea românească s-a trecut în douăzeci de ani de la dictatură la democrație, de la existența partidului unic la un sistem pluralist al vieții politice și la alegeri libere. Noi nu am avut șansa să facem asta pașnic, așa cum au făcut-o alții, din cauza caracterului regimului Ceaușescu. Toți cei care au încercat ceva, pe căi ocolite, au fost imediat depistați, iar acțiunile lor – înăbușite.

■ *După 1990, România a avut trei președinți. Vă puteți detașa și să spuneți care a fost cel mai bun dintre ei?*

Nu vreau să dau astfel de calificative. Alții trebuie s-o facă. Dar aș fi vrut să-l văd pe dl Bănescu în anii '90, imaginați-vă ce ar fi fost în țară cu un președinte de factura sa!

■ *Dacă ați mai putea candida, ce scor credeți că ați obține?*

Nu știu, e greu de spus, situațiile sunt foarte diferite și nu am repere obiective.

■ *Unii președinți își cer scuze pentru neîmplinirile din mandatul lor. La noi și-au cerut scuze și Emil Constantinescu, și Traian Bănescu. Dumneavoastră aveți vreun motiv pentru a*

■ *vă cere scuze poporului român?*

Regret unele momente de slăbiciune, cum a fost acela al ieșirii necontrolate din CPUN, când i-am catalogat drept „golani” pe cei din Piața Universității. Apoi, modul în care l-am tratat la început pe Regele Mihai, într-un context care nu-mi îngăduia să procedez în alt fel.

■ *Eu cred în Dumnezeu. La întâlnirea cu El, m-aș teme de multe întrebări pe care mi Le-ar putea pune. Dumneavoastră v-ați teme de vreo întrebare?*

Nu îmi e rușine de ceea ce am făcut în viață. Îmi pare rău de unele eșecuri și de unele erori; le-am făcut întotdeauna cu inima deschisă. Nu am în biografia mea, în viața mea, lucruri pe care să le fi ascuns. De aceea nu am de ce să mă tem de judecata nimănui.

■ *Nu v-am votat niciodată. Mai mult, am scris deseori împotriva dumneavoastră – unele articole se regăsesc în volumele mele Viața sub un președinte de regat și în Liniște! Corupții lucrează pentru noi. Și totuși, e a doua oară când acceptați un dialog cu mine.*

Nu am refuzat niciodată dialogul cu oameni care mi-au fost ostili.

Cu douăzeci de ani în urmă, am împușcat pe unul. Lângă un zid umed din cauza vremii, în decembrie, la Târgoviște. Întâmplător, într-o unitate militară. Acum, pentru că nu am putut să împușcăm patru deodată (ar fi cam mult? nu știu, dar, oricum, unii găsesc asta cam excesiv), a trebuit să îi votăm (chiar dacă, unora, cel puțin, nici nu ne prea pasă).

text Mihail Gălățanu
foto Agerpres, Mediafax
și Radu Bădoiu

Răul cel mare, răul cel mic

Și i-am votat, în două trepte. În prima etapă a fost un vot pozitiv, înclinat, adică, efectiv spre opțiunile noastre electorale, în timp ce, în a doua treaptă a fost unul negativ: îndreptat împotriva președintelui în exercițiu, din categoria: „cine nu-i cu noi e împotriva noastră”. Dacă, în prima fază, ne validam opțiunile noastre personale, în turul doi, ce am făcut seamănă, cumva, cu momentul 2000, pe altă buclă, firește: atunci când multă lume s-a dus la vot, certificându-l pe Ion Iliescu, deși îl detestau categoric, sincer, numai pentru ca să fie evitat „răul cel mai mare”, întruchipat, atunci, de persoana excesivă a lui Corneliu Vadim Tudor.

Să aruncăm o privire asupra fiecăruia, iar apoi să recapitulăm ce s-a întâmplat în luna politică pe care tocmai a încheiat-o.

CRIN ANTONESCU. Motivele pentru care nu l-am avut în turul doi se pot cuprinde într-unul singur: partidul, cum se știe, e controlat în bună măsură (poate că nu integral, totuși) de un singur om, Dinu Patriciu, dinspre care adie un pregnant miros de țitei dinspre *Petromidia*. Chestia e dacă vă place ori dacă nu Dinu Patriciu: personal, n-am nimic împotriva lui, atât timp cât nu ne întâlnim, încă, la slujbele ortodoxe din mica parohie unde merg eu duminică.

Trebuie să spun că, așa cum s-a văzut și în recenta confruntare cu Traian Băsescu, Crin Antonescu e tot mai greu de agățat, pare, asemeni omului fără trecut, omului

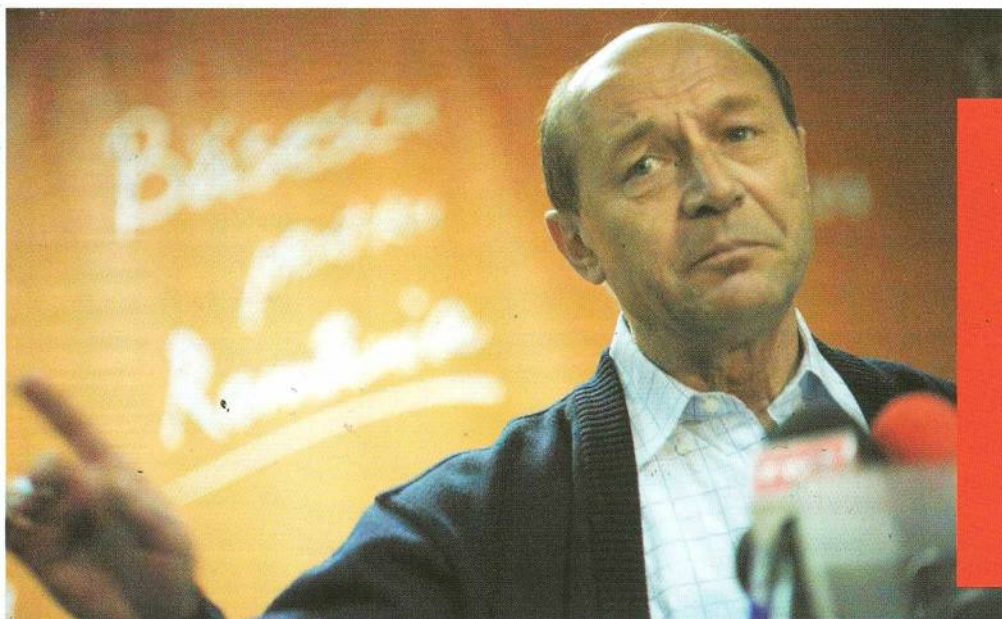
fără umbră. Nu știi de unde să-l apuci, omul a fost, pesemne, cât de cât corect.

MIRCEA GEOANĂ. Este *ăla pe cal alb*, la acest moment, cel puțin. Nu știm dacă e de bine sau de rău. Părea cel mai abilitat să fie președintele României următorilor ani. Să punctăm, totuși, și minusurile, legate de apartenența la un partid nereformat. Și de faptul că, întotdeauna, i se reproșează că, în spatele său, se ițește umbra fugară a lui Viorel Hrebenciuc – a lui Ion Iliescu sau chiar a baronilor locali. Orice i s-ar întâmpla, chiar și ajuns președintele României, Geoană rămâne, așa cum l-a caracterizat strălucit colegul său de partid cu limbă mai de lemn, *Prostănacul*. Invariabil. Incurabil.

TRAIAN BĂSESCU. Este cel îmbătrânit în rele. Erodât până la/peste marginile erodării. Marea sa greșală este cea de început: cearta & zăzania cu Partidul Național Liberal. Aceleia îi plătește acum tribut. Și

momentului EBA. E impardonabil să faci ce a făcut Băsescu. Fiecare dintre noi avem o progenitură și suntem convinși că merită un trai mai bun: poți să îi dai fabrica ta de înghețată, poți să îi pui afacerile Constanței și ale Litoralului la picioare, dar să o faci *moț la tort* în Bruxelles sau Strasbourg, locuri care nu i se potrivesc (decât ca nuca în perete), pentru că este din alt film, asta nu. Toată această afacere trece, iată, acum, în decontul lui Traian Băsescu. În ultimele șase luni, Băsescu a pierdut masiv voturi/intenții de vot. De ce? Pentru că și-a trădat, draconic, propriul crez afișat: de luptător împotriva corupției. Platforma cu care a câștigat în ultimul mandat. Cum poți să fii anticorupție când îți împingi de la spate, cu aparatul propriului partid, fata care, culmea oribilității, ajunge, la nici treizeci de ani, să strângă mai multe voturi decât Partidul Național Creștin Democrat? Sau decât personalități binecunoscute ale României?

CEILALȚI. Aproape că nu au contat niciodată, după cum nici acum nu prea (mai) contează. Umplutură. Locomotive politice. Sau oameni aflați în slujba/solda

Cum a fost Traian Băsescu în ultimele săptămâni ale campaniei? La început, mai degrabă adormit, apoi, parcă, trezit brusc, agresiv, ba chiar insolent, ținându-l pe Geoană, la confruntarea finală, într-un tir prelungit de întrebări.

SORIN OPRESCU. Pare să fie marea dezamăgire a primei runde/primului tur. Se vede, la el, lipsa unui partid, a unei formațiuni politice care să-l țină în brațe.

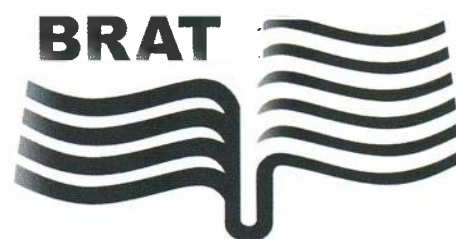
propriei lor imagini. Ce relevanță mai au George Becali sau Corneliu Vadim Tudor, indiferent cât ar obține, oricum, întotdeauna, sub un 20% care ar conta cât de cât... decât ca vector de tracțiune al partidului? Ei sunt limitați din start. Bazinul lor electoral nu reușește, oricum ar fi, oricum ar da-o, să îi alimenteze cu un aflus care să îi facă să aibă un cuvânt de spus. Ar mai fi ceva: destul de bogată la turul întâi, la turul doi oferta politică a ajuns aproape să nu mai conteze, să nu îți mai dea nuanțe și șanse. S-a ajuns, în ultimă instanță, tot la un vot anti-Băsescu.

ȘI ACUM, REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT. Ce s-a întâmplat, până la momentul crucial al votului, este că scandalurile au curs lanț. Românii s-au părut isterici, așa, pe partide, campania electorală n-a

Publicație garantată la milimetru. BRAT dă valoare publicității în presa scrisă din România.

- auditarea tirajelor este un standard al presei scrise
- acesta este unul dintre cele peste 300 de titluri auditate de BRAT
- pentru clienții de publicitate, tirajul auditat este un avantaj competitiv
- logo-ul BRAT este simbolul credibilității, auditarea datelor de tiraj fiind o condiție esențială pentru competiția corectă în presa scrisă din România.

FLACĂRA

www.brat.ro

La Timișoara s-a trezit spiritul anti-comunist. Nu a fost o manifestare pro-Bănescu, ci mai curând una anti-Geoană prin consecință, pentru că a avut un pronunțat spirit anti-PSD.

arătat deloc o maturizare a României politice. Asta-i povestea: cine, dintre jurnaliști, a scris cât de cât echilibrat (și, într-un fel, este și cazul nostru), aproape că n-a mai contat, acoperit de vacarmul lăturilor deversate în presă. Vocea chibzuită, a înțelepciunii, a fost acoperită de torturile cu frișcă, din alea ca-n filmele mute (asta ca să folosesc, totuși, o imagine digerabilă), care s-au fost făcut guleraș pe mutra protagoniștilor. Aproape că n-aveai de ales: ori te bălăcărești, ori te duci frumușel acasă și te culci. Lupta politică a devenit o artă a aruncării cu noroi. Până și ziariștii au intrat în hora asta, au trecut linia de demarcație și au intrat în tranșeele bățăliilor politice. Motiv pentru care mi se

pare mult mai corect ca jurnaliștilor să le fie permis să fie membri de partid, măcar așa am ști mai clar taberele: ar fi explicate.

ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ, CEA ÎNAINTE DE TURUL DOI. A fost o săptămână a negocierii voturilor. PNL și UDMR s-au tras spre PSD și Mircea Geoană, în varianta susținerii unui proiect *Johannis ca premier*. Crin Antonescu s-a lăsat atras, ușor-ușurel, în brațele lui Geoană, cu voturi cu tot, Bănescu a tunat și a fulgerat. Au apărut atacuri sub centură, vezi filmul cu Bănescu lovind un copil. Întrebarea e: de ce tocmai acum? Pentru că este finisul unei campanii electorale catalogate drept murdare.

Ar fi fost prea frumos ca să fie adevărat...

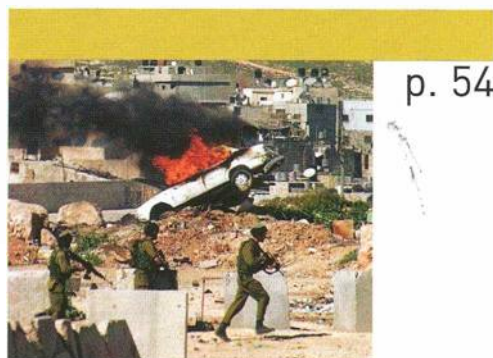
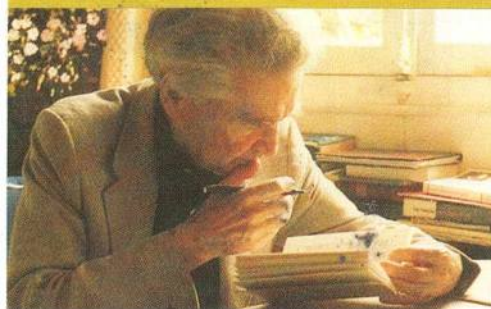

CHIVAS CHIVAS CHIVAS

ZOOM

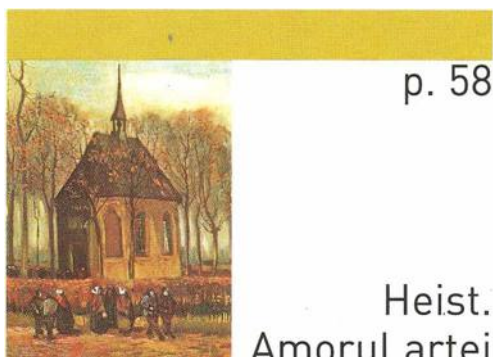
p. 38

„Dacă Pătrășcanu nu era ucis, eu și Eliade ne întorceam în România”

p. 54

Apocalipsa 2012

p. 58

Heist.
Amorul artei

DOCUMENTAR

Conducătorii
României:
**Coroană
sau cravată?**

p. 42

PEOPLE

p. 64

Andreea
Marin
Bănică:
„Nu fac rabat
de la calitate”

FLACĂRA Nr. 12/decembrie 2009

DOSAR

După 20 de ani	04
Asasinii & victimele Revoluției...	14
Reconstituirea, cu Gelu Voican Voiculescu	18
Blestemul lui Brucan.....	24
Ion Iliescu: „Nu mă tem de judecata nimănui”	26
Răul cel mare, răul cel mic	30

ZOOM

Gripa porcină – între psihoză și amenințare reală	52
--	----

CULTURĂ

Gheorghe Dinică – Ultimul act...	62
Hot Stuff.....	68
Teatru	70
Film	72
Top carte	74
Târgul Gaudeamus	78
Muzică & artă	80

LIFESTYLE

Auto.....	82
Gadgets.....	84
Turism.....	86
Restaurant.....	88
Chivas Regal îndeamnă la o viață trăită cu eleganță și noblete	92
Shopping	94

foto coperta 1: Agerpres

FLACĂRA

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistaflacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat Certificatul de Audit pentru revista **Flacăra** în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență, conform Studiului Național de Audiență, măsurate în perioada iulie 2008 – iulie 2009

PUBLISHER – Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro

Redactor-Şef – Liliana Petruş
liliana.petrus@revistaflacara.ro

EDITOR – Alice Gherman
alice.gherman@revistaflacara.ro
SPORT – Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Mihai Belu, Claudia Golea Sumiya, Călin Hentea,
Mugurel Mărgărit, Dan Medeanu, Mircea Pricăjan,
Petre Rău, Alina Savin, Vasile Savin, Raluca
Spătăreanu, Bazil Ștefan, Tudor Călin Zarojanu

SENIOR EDITOR FOTO – Octavian Tîbăr
octavian.tibar@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR – Laura Tîbăr
ntp@publicatiileflacara.ro

CONCEPT GRAFIC:
Alexandra Bardan

CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE:

Adina Dabija (SUA), Eugen Frunză (Canada), Anca
Motoianu (Londra), Luiza Palanciuc (Paris), Laurenția
Stelea (Olanda), Gelu Vlașin (Madrid),

CORESPONDENȚI ÎN TERITORIU:
Marius Condrat (Sulina), Iulia Pană (Constanța)

PUBLICATIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la Oficiul
Registrului Comerțului București sub nr.
J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 Cod Unic de
Înregistrare RO1582276 S.C. PUBLICATIILE
FLACĂRA S.A. este membru al Biroului
Român de Audit al Tirajelor – BRAT

PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel
corina.angel@publicatiileflacara.ro

ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE – Petruț Stoian
petrut.stoian@revistaflacara.ro

SECRETARIAT: Anca Velu

Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44

Fax: 021.317.91.43

E-mail: office@publicatiileflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr.
1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12

Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,

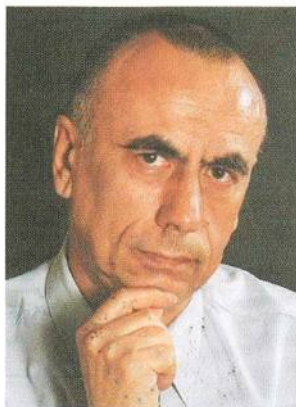
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,

Banca Românească Băneasa

Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,

Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

În interviul publicat în acest număr, Ion Iliescu afirmă că nu i-a fost frică în Decembrie '89. Poate bravează. Sau poate că nu.

FRICA

Eu unul, însă, recunosc faptul că mi-a fost frică.

Eram în redacția revistei *Flacăra*, când a început să se tragă spre Casa Scânteii. Cu toții am rămas uluiți, urmărind trasoarele pe cerul nopții. Apoi, am stins luminile în birouri și ne-am refugiat pe coridor. Acolo am continuat să scriem, la adăpostul zidurilor groase. Primele noastre articole în care spuneam cu adevărat ce credeam.

Din când în când, ușa de la intrare se deschidea. Cei care veneau de afară aduceau vești înspăimântătoare. Sunt mii de morți! Nu mai beți apă de la robinet! E otrăvită! Un grup de teroriști s-a strecurat la subsol și se pregătește să arunce clădirea în aer!

Băteam, totuși, în continuare la mașină, ascultând șuierul gloanțelor. Ne așteptam ca, în orice clipă, peste noi să năvălească uslași, care să înceapă să ne împuște unul câte unul.

Mi-a trecut frica de-abia după ce am văzut pe stradă un camion cu soldați împușcați. Zăceau unii peste alții, ca niște trunchiuri de copaci tineri – o grămadă de trupuri însângerate. Mi-au dat lacrimile. Atunci mi-am spus: „Fie ce-o fi! Viața nu mai face doi bani dacă se petrec astfel de grozăvii.”

De-abia peste multe zile, după ce m-am mai liniștit, am reflectat la curioasa traiectorie a gloanțelor trase din Herăstrău. Dărele luminoase porneau din parc și se duceau peste Casa Scânteii. Parcă o forță necunoscută le atrăgea în slava cerului. Da, mirosea puternic a praf de pușcă, dar nici un geam n-a fost spart! Nu s-a înregistrat nici o victimă!

Din clipa aceea au început întrebările. Întrebări la care n-am găsit răspuns nici până acum.

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Angela Ciocăzanu
Culegere computerizată: Ioana Ionescu
Corectură: Pompiliu L. Dumitrescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:
publicitate@publicatiileflacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42

Șef Departament Distribuție:

Nicoleta Predescu
Distribuție: (021.317.91.37):

Laurențiu Marian Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Roșca Viorel

ADMINISTRATIV:

Constantin Balica, Iulian Stanciu
Cititorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,
Abonamente: Robert Pandelea,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.317.91.37

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

Ballantine's®

Criză de criză

Ce mai face criza? Vânzările Ford și General Motors și-au revenit; Banca Centrală a Japoniei va stopa progresiv măsurile anticriză; Lufthansa a anunțat profit peste așteptări; Google spune că a trecut ce a fost mai greu; băncile americane au declarat profituri de șapte ori mai mari față de anul trecut; Italia a trecut și ea pe plus; New York Times a titrat: Recesiunea globală a luat sfârșit; Banca Centrală a SUA a testat primele măsuri ale ieșirii din criză; Santander, cea mai mare bancă din Spania, a raportat un profit de 2,2 miliarde euro.

De ce n-are porcul coadă

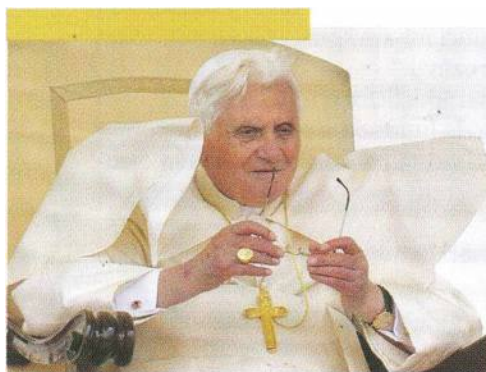

Dacă nu dispăre încă economia mondială, poate ne ucide pe toți AHIN1, mai ales că Barack Obama a proclamat stare de urgență sanitară în SUA și nici celelalte țări ale lumii nu se simt prea bine. Mii de americani au fost deja omorâți de gripa porcină (și vreo șase români), iar la nivel mondial numărul deceselor se apropie de 8.000 de persoane. Atâta doar că, anual, mor 36.000 de gripă ne-porcină. Răutăcioșii au calculat că, dacă totul merge conform previziunilor catastrofice, industria farmaceutică va umfla un profit între 7 și 18 miliarde de dolari. Ar mai fi un detaliu: când auziți cifrele de îmbolnăviri trebuie să știți că nici 1% nu reies din analize.

Europa, treapta a doua

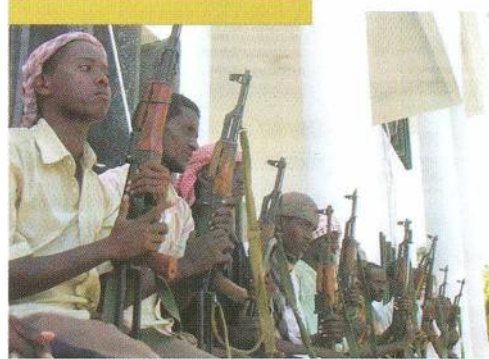
Ignorată aproape cu desăvârșire în România, ultima semnătură pe Tratatul de la Lisabona este totuși un moment istoric excepțional, care – între multe altele – ne va aduce, în doi ani, primul președinte al Europei! Momentul a fost mult amânat de președintele Cehiei, Vaclav Klaus, care a pretins un amendament la obligativitatea respectării Drepturilor Omului. Aparent stranie, solicitarea are o explicație foarte concretă: 500.000 de cetățeni vest-germani (mulți acuzați în 1945 de simpatii naziste, sau urmași ai acestora), originari din regiunea sudeților, și-ar fi putut revendica proprietățile confiscate după război de regimul comunist. Istoria e complicată și sarcastică...

Cerul – două perspective

Sfântul Scaun a celebrat într-un mod spectaculos împlinirea a 400 de ani de la procesul în care Galileo Galilei a fost silit de către Biserică să abjure conștiința faptului că Pământul nu se află în centrul Universului: un simpozion la Vatican, în care experții au fost invitați să studieze posibilitatea existenței vieții extraterestre și – nota bene – implicațiile unei atare perspective asupra credinței și a Bisericii Catolice. Astfel, Papa Benedict al XVI-lea (foto) confirmă încă o dată că merge pe drumul inteligent deschis de predecesorul său, Ioan Paul al II-lea.

Premii explozive

Să râzi sau să plângi? Câștigătorii unui concurs de cultură generală organizat de islamisti somalezi au primit drept premii mitraliere de asalt AK-47, grenade de mână și mine anti-tanc. Concursul a avut loc în timpul Ramadanului, în orașul-port Kismayo, și a constat în întrebări despre Coran și despre geografia Somaliei. Un reprezentant al grupului militar al-Shabab a explicat că inițiativa a avut ca scop încercarea de a-i face pe tineri să nu-și mai piardă timpul. Cu premiile primite au toate șansele, într-adevăr, ca nu timpul să fie principala lor pierdere. Și asta într-o țară legendară pentru foamea care o bânuie.

De aplaudat

Jos pălăria pentru Ioan Ghișe! În sfârșit, un politician sincer! Vorbind despre criza politică și posibilele ei finaluri, liberalul a declarat: „Cinstit, mie îmi e frică de alegeri anticipate. Am investit 30.000 de euro pentru alegerile de acum un an. Nu pot să fac o astfel de investiție de câte ori un om are capricii”. Ar fi doar de discutat suma. Surse parlamentare susțin că, de regulă, ar fi de vreo 5-10 ori mai mare. Dar asta e doar un amănunt, mai ales după ce am aflat că pentru un ziarist din prima „ligă” 50.000 de euro e un fleac.

S-A DAT DEZLEGARE LA REBUS ȘI SUDOKU ONLINE

FREE

Pe www.revistarebus.ro ai:

- dezlegări online
- selectarea tipului de careu și gradului de dificultate prin filtre succesive
- posibilitatea salvării dezlegărilor parțiale

- sute de careuri de cuvinte încrucișate și grile sudoku
- informații la zi
- articole
- umor

NOU

ABONAMENT LA REVISTA FLACĂRA PE 2010

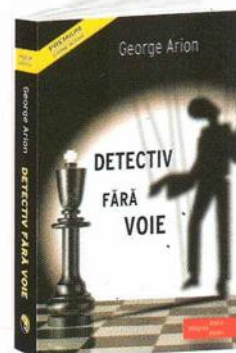
ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA pe 2010 și primești:

- 10 reviste **FLACĂRA**
- 10 cărți din colecția **CRIME-SCENE**
- **BONUS:** pachet special, două cărți **CRIME-SCENE**, (la alegere, din cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură.

PRIMII ZECE ABONAȚI primesc romanul "DETECTIV FĂRĂ VOIE", de **GEORGE ARION**, cel mai bun autor român al genului. Cu autograf de la autor.

www.revistaflacara.ro

Crimescene Publishing

FLACĂRA

t...

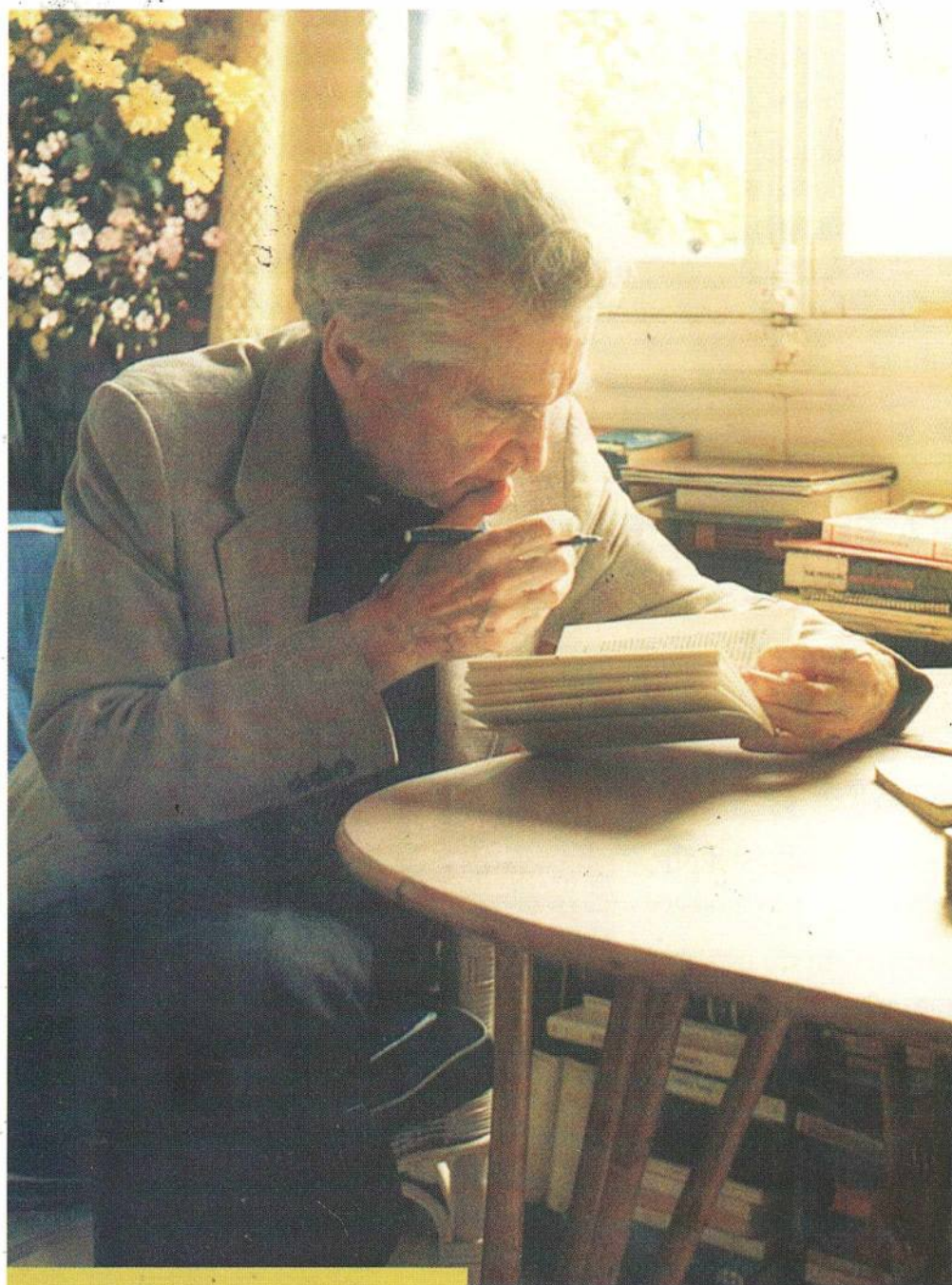
TRITONIC

FLACĂRA

TALON de ABONARE

Număr apariții: ☐ 5 ☐ 10; începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat poștal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
 Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
 Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/ Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33-C.P. 12. Menționați pe plic: ABONAMENT. Cont bancar deschis la Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)
 Pentru România: expediție poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
 Pentru orice detalii legate de abonamentul dv. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/21/317.91.37, persoană de contact Robert Pandelea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

„Dacă Pătrășcanu nu era ucis, eu și Eliade ne întorceam în România”

Cu șapte luni înainte de Revoluția din decembrie 1989, Emil Cioran s-a întâlnit, la Paris, cu scriitorul craiovean Ion Deaconescu, directorul Academiei Internaționale *Mihai Eminescu*. Întâlnirea cu pricina s-a lăsat cu un interviu-fluviu, de vreo 60 de pagini, publicat în volumul *Dacă m-aș fi aruncat în Sena*, Editura Europa, Craiova, 2000. Prin amabilitatea poetului Constantin Preda, care a negociat cu autorul cărții, *Flacăra* vă prezintă un fragment incendiar din convorbirea celor doi. Avem, așadar, un Cioran inedit. Dar tot de *pe culmile!* Și tot ale *disperării!*

D

Domnule Cioran, aş dori, cu permisiunea Domniei Voastre, să abordăm un subiect delicat. S-a spus, în România, aici, la Paris, dar şi aiurea, că aţi fost membru al mişcării legionare. Credeţi-mă, vă întreb despre această situaţie cu multă jenă şi temere, fiind un punct litigios al existenţei dumneavoastră.

Garda de fier a fost un moment delirant, şocant şi nebunesc al istoriei României. Cu accente naţionaliste şi creştineşti la început, Mişcarea a degenerat, în final, în acte reprobabile. O stare de euforie, delirantă care ne-a cuprins pe toţi. Un exces ce ne-a molipsit pentru a face istorie şi a ne implica în prezentul ei. O stare pasională fără măsură. O obsesie necesară, atunci. Falimentară, apoi. Eram tineri, inteligenţi, expansivi, subscriind la fanatismul clipei şi al visului. În orice caz, aceeaşi istorie, pe care am dorit s-o edificăm altfel, ne-a scuipat pe obraz. Ne-a palmuit şi ne-a împovărat cu tembelismul ei. Regretele sunt tardive!

Ştiu că aţi fost chemat, cu insistenţă, de către organele militare româneşti să reveniţi în ţară spre a fi mobilizat, România fiind în război, alături de nemţi.

A fost o problemă grea pentru mine. Ataşatul nostru la Paris, col. Gorgoveanu, locuia în acelaşi hotel în care se afla şi comenduirea germană şi, tot timpul, mă ameninţa cu tribunalul militar dacă nu mă întorc în România, la armată. Enervat de insistenţele acestuia, i-am spus, într-o zi, că, dacă nu mă lasă în pace, o să las scris la gazetă că mi-am luat viaţa din cauza lui. Poate că l-am impresionat sau, cine ştie, că, de atunci, m-a lăsat în pace.

De ce nu aţi revenit, în patrie, după război?

Iniţial, nu aveam de gând să mă stabilesc în Franţa. Războiul a fost cauza deciziei mele de a rămâne la Paris. Mi-am dat seama că României i-ar fi trebuit peste 20 de ani ca să se refacă după dezastrul pricinuit de război. Dacă Pătrăşcanu n-ar fi fost ucis de-ai lui, eu şi Eliade ne-am fi întors în ţară. Pătrăşcanu era un fin intelectual. M-a îngrijorat uciderea acestuia de către comunişti. Nu am avut viziunea pierderii războiului de către România şi că se va complica atât de dezastruos.

Garda de fier a fost un moment delirant, şocant şi nebunesc al istoriei României. (...) O obsesie necesară, atunci. Falimentară, apoi.

Domnule Cioran, acum, la vârsta Dumneavoastră, îl mai huliți pe Dumnezeu? N-ați obosit luându-l în răspăr și obligându-l să vă asculte?

Eu l-am obosit pe Dumnezeu, nu el pe mine. N-am vrut niciodată să-l servesc. Dacă aș fi făcut-o, mi-aș fi pierdut inițiativa și libertatea. Este injust să-l crezi pe Dumnezeu deasupra oamenilor. Fără ei, fără oameni, Dumnezeu ar fi singur, un neajutorat. N-ar avea nici un destin. În relația cu el, omul ar trebui să fie mai orgolios, căci el determină balanța sortii. Nicidecum, Dumnezeu. Prea egoist, Dumnezeu nu m-a impresionat niciodată. Întotdeauna plictisit, prea așteaptă rugăciunea noastră. După mine, e repuscular. Dacă nu se pervertește, nu are nici o șansă.

Cum să se pervertească?

Să devină mai uman. S-ar însănătoși în ochii celor nevoiași, sătui de mister și iluzii înșelate. Căci, monopolizând toate spaimele și lașitățile noastre, devine un stigmat pentru mântuirea fiecăruia dintre noi. Dacă ar intra în șomaj, s-ar putea ca Dumnezeu să învețe câte ceva din dezertările și visele neîmplinite ale omului.

Dar dumneavoastră în ce credeți cel mai mult?

În disperarea de fiecare zi. Dacă n-aș dispera, n-aș trăi. Mă desăvârșesc mereu în nefericire. E singurul meu scop.

V-au plăcut femeile?

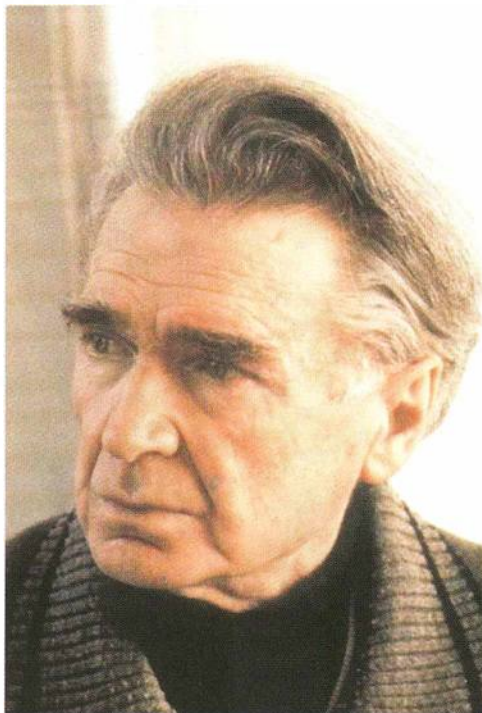
Numai cele inteligente, gata oricând să refuze dragostea în favoarea creației. În fond, un alt gen de impostură. Infidelitate pentru luciditate. În artă, ca și în amor, chinurile îl preschimbă pe creator în victimă. A te dezbrăca în fața celorlalți înseamnă înnobilarea existenței. Adică, superior lui Dumnezeu.

Ce vă spune numele de Lise Robeau?

O prietenă din tinerețea mea pariziană. O soluție în neliniștile mele epileptice.

Îmi dați voie să vă citesc un fragment dintr-o scrisoare extrem de interesantă și caldă pe care v-a trimis-o cu mulți ani în urmă?

(râde) Sunt curios să aud ce prostii îmi scria.

Noica, de exemplu. Aproape un sfânt. Pe când eu, un orgolios, exilat în principii. Nu e normal. E o contradicție și nu-mi face bine. (...) Mă dezgust.

„J'ai soif de vos yeux, de votre corps. Vous êtes mon seul, mon unique ami.”

Grotesc. Tinerețea e o stare deplorabilă, funestă, ca însăși dragostea. Îți ruinează vitalitatea (...)

Ce vă reproșați? Există ceva în viața dumneavoastră de care să vă fie jenă?

Îmi reproșez multe pagini din „Schimbarea la față a României”. Îmi mai reproșez că unii prieteni din tinerețe au suferit mai mult ca mine. Ei au fost în pușcării, unii au murit chiar, pe când eu am trăit atât de mult, un deșeu al aspirațiilor noastre. O anomalie. Noica, de exemplu. Aproape un sfânt. Pe când eu, un orgolios, exilat în principii. Nu e normal. E o contradicție și nu-mi face bine. Viața nu mă ispitește, n-am câștigat nimic fiind viu, trăind la umbra Turnului Eiffel. Aproape o tragedie. N-aveți cum să înțelegeți această contradicție. Ambiția, uneori, nu cedează în fața modestiei. Mă dezgust.

Domnule Cioran, vă mărturisesc că m-au speriat unele afirmații pe care le-ați făcut în legătură cu România și viitorul ei. Și, astăzi, credeți la fel despre România?

Românii sunt lipsiți de voință, făcând din a munci o emblemă specială, un stil existențial. Suntem cei mai ospitalieri, cei mai viteji, cei mai inteligenți, ne mulțumim cu destinul și cu condiția de a nu face nimic. Nu ne-am schimbat deloc.

Și totuși, ce ar trebui făcut ca România să nu cadă din timp, acum la întretăieri de milenii?

Să nu mai fim paraziții unor glorii desuete. Să nu mai vorbim de idealuri, ci să edificăm istoria propriei noastre identități (...). Și încă ceva important: să rezolvăm cazul evreilor din cel de-al Doilea Război Mondial. E timpul să spunem răspicat că nu am fost barbari. Că i-am ajutat pe evrei să nu fie decimați. Trebuie să scriem cărți, să luăm legătura cu cei care ne defăimează în legătură cu acest subiect. Evreii ne sunt datori. Dar nu le cerem nimic. Să recunoască doar adevărul. Dacă se va înțelege exact poziția României în anii patruzeci, vom sta cu fruntea sus. Dacă nu, vom fi culpabilizați mereu, cu efecte îngrozitoare.

E o problemă de competență, nu-i așa?

Desigur. Nu trebuie să ne ademenim cu

lucruri insignifiante, neinteresante și confortabile pe moment. Și ar mai fi ceva. E nevoie să facem ceva pentru a diminua din orgoliul nemăsurat al unguirilor de țară civilizată atunci când se compară cu noi. Nu e bine să devenim dușmanul unguirilor ori al sârbilor. Ungurii sunt maștri în propagandă. Emigrația lor e puternică, unită și bogată. În special, cea din America. Știu să se folosească și de frumusețea unguroaiceilor. Au organizat aici, la Paris, o manifestare. Cu filme, cărți, conferințe. S-a băut Tokai gratis, mii de litri, servit de unguroaice cu fuste de de-o palmă și cu cizmulite roșii.

Ion Deaconescu, în prezent decan al Facultății de jurnalism de la Universitatea din Craiova, este autorul a peste 30 de volume de versuri, proză, cronică literară și traduceri.

Ați scris teribil despre unguri. Sentimentele dumneavoastră pot să fie decodate și altfel, acum?

Îi stimez pentru încăpățânarea și consecvența lor. Îmi displace însă îngâmfarea lor de grofi și tertipurile de vechili la curțile austriece.

Fără să deveniți oracol, ce se va întâmpla cu Europa noastră, știindu-se faptul că America, Japonia, țările asiatice i-au devenit concurente, fiind foarte bogate?

E o problemă. Franceza a pierdut competiția cu engleza. Francezii s-au plictisit să tot fie centrul cultural al lumii. Altădată nu era posibil. Și totuși... America are inteligența profitului, a banilor. China n-a fost niciodată o ficțiune. Ea va fi pericol adevărat în sensul excesului de răbdare și muncă. Japonia n-o să uite niciodată Hiroshima. Are instinctul revanșei. Dacă Germania va renunța la orgolii și la fiorii puterii și se va alia cu Franța, atunci Europa nu o să mai fie cea mai mare provincie a lumii.

N-ați spus nimic de Uniunea Sovietică!

Rusia a dat dintotdeauna impresia de amestec de gubernie, cu bețivi, muji și forța țărilor luminați și agresivi. Expresie iluzorie a lui Dostoievski și a lui Tolstoi. Rușii nu trebuie uitați, mai ales că ne sunt vecini. Fatalmente, le simți răsuflarea cu miros de votcă și mahorcă, praf de pușcă și sudoare de kazacioc. De multă vreme au devenit o obsesie pentru mulți. Inclusiv pentru americani...

Sunt de acord să se publice la Editura Libertatea din Novisad în limba română textul integral al volumului cu, unde dispoziții, fără nici un fel de comentariu sau introducere.

Pe copertă să se specifică neapărat anul 1934, București. Drepturile de autor să fie în dinari. Ediția să fie îngrijită de Ion Deaconescu.

E/Cioran
Paris, 22 iunie 1989

Manuscris Emil Cioran dedicat lui Ion Deaconescu:

Sunt de acord să se publice la Editura Libertatea din Novi Sad în limba română textul integral al volumului Pe culmile disperării, fără nici un fel de comentariu sau introducere. Pe copertă să se specifice neapărat anul 1934, București. Drepturile de autor să fie în dinari. Ediția să fie îngrijită de Ion Deaconescu.

Emil Cioran
Paris, 22 iunie 1989

Fiecare român are propria părere despre regii și președinții care au condus România de la Carol încoace. Pe unii dintre cei trecuți la cele veșnice, istoria i-a așezat deja în *ramă*. Alții, precum Carol al II-lea sau Ceaușescu, așteaptă încă verdictul posterității. Cel mai greu de cântărit sunt cei încă în viață: Mihai I, Iliescu, Constantinescu, Băsescu.

text Călin Hentea
foto arhiva Călin Hentea

Conducătorii României: Coroană sau cravată?

CAROL I, neamțul datoriei împlinite

domnitor: 10 mai 1866 – 10 mai 1881; rege: 10 mai 1881 – 27 septembrie 1914

Primul rege al românilor este considerat drept cel care a pus temelia României moderne și a așezat-o în fireasca ei traiectorie europeană. Celui de-al doilea fiu al principelui prusac Carol-Anton de Hohenzollern-Sigmaringen nu i-a fost deloc ușor să răzbată și să se impună prin hățișul de intrigi, orgolii, interese și rivalități cu iz de fanar și Ev Mediu de pe malul Dâmboviței încă urât mirositoare și departe de a fi canalizată.

nească, pe timpul Războiului de Independență din 1877–1878. A urmat proclamarea României drept regat și a lui Carol I și a urmașilor săi drept rege la 14 martie 1881. Modernizările structurilor economice, politice și militare ale țării susținute de Carol I nu au putut împiedica izbucnirea unor violente răscoale țărănești în 1888 și 1907 (reprimare în forță prin intervenția armatei) și care au fost generate nu numai de sărăcie, ci și de puternice anacronisme sociale încă nerezolvate, care au pătat domnia primului rege al României.

Regele Carol I a împins România spre o alianță cu Puterile Centrale nu doar datorită ascendenței sale de sânge și formării sale ca ofițer prusac, ci și pentru că a fost convins că țării îi va fi mai bine dacă va fi alături de cei puternici și viitori învingători, semnând astfel, în secret, la Viena, în 1883, Tratatul de alianță româno-austro-ungar la care a aderat imediat și Germania. În 1906, serbările fastuoase a 40 de ani de domnie a regelui Carol I au fost deosebite nu numai în București (unde s-a născut astfel *Parcul Carol*), dar și în țară, exprimând noul stadiu de evoluție la care ajunsese regatul. Conflictele balcanice din 1912–1913 i-au prilejuit lui Carol I reafirmarea unei politici înțelepte și benefice pentru România care, fără să tragă vreun cartuș, a obținut nu doar câștiguri teritoriale, dar și o poziție de lider regional. Totuși, Carol I nu a putut depăși limitele originilor sale prusace atunci când, la declanșarea Primului Război Mondial, la 15 iulie 1914, a încercat – în Consiliul de coroană din 21 iulie 1914, desfășurat în Castelul Peleş – să atragă țara în luptă de partea Puterilor Centrale, neînțelegând supremația idealului național de unire și sensibilitatea deosebită a chestiunii transilvane. La scurt timp, regele Carol I a murit trist, după 46 de ani de domnie, dar a încuviințat cu puțin timp înainte semnarea unui acord secret cu Rusia, una dintre puterile Antantei ce recunoștea drepturile românești asupra teritoriilor locuite de români în Austro-Ungaria.

Până să reușească o înțeleaptă alternanță la putere între liberali și conservatori, Carol, dezamăgit de viața politică bucureșteană, a fost la un pas de a abdica în urma conspirației republicane de la Ploiești condusă de Candiano-Popescu în 1870. Un prim moment de glorie a fost recunoașterea rolului politic și militar determinant pe care principele Carol I-a jucat atât pe frontul de la Plevna, cât și în cancelaria dom-

FERDINAND I, Întregitorul, soțul reginei Maria

rege: 28 septembrie 1914 – 20 iulie 1927

Destinul i-a hărăzit drept soție una dintre cele mai frumoase, sensibile și culte femei din Europa, regina Maria, care nu doar că i-a dăruit copii în țară și strălucire în străinătate, dar l-a susținut și consiliat cu fermitate în cele mai dramatice momente ale domniei sale, oprindu-l de la abdicare în deznădejdea cumplitei ierni a refugiului de la Iași din 1917.

ținut intrarea României în Primul Război Mondial de partea Antantei, a fost dezavuat de familia de Hohenzollern, numele său șters din cartea cea mare a familiei și declarat trădător de către fratele său, urmând a fi detronat după dezmembrarea României.

A avut șansa unor generali pricepuți și curajoși precum Alexandru Averescu, Constantin Prezan, Eremia Grigorescu și l-a avut apoi ca prim-ministru pe I.I.C. Brătianu, alături de care și-a legat numele de reforme esențiale pentru statul român modern: reforma agrară, cea electorală (cu votul universal) și mai ales Constituția din 1923, una dintre cele mai moderne în epocă. Astfel, momentul solemn al încoronării regelui Ferdinand cu Coroana de oțel de la Plevna și a reginei Maria în Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia la 15 octombrie 1922 a fost unul pe deplin meritat. Niciodată România nu fusese atât de Mare (295.048 kmp și 17,1 milioane de locuitori) după ce Basarabia, Bucovina și Transilvania se uniseră cu țara mamă.

Nemeritată a fost suferința adusă celor doi suverani de comportamentul fiului lor Carol, care în 1918 și 1925 a renunțat la prerogativele regale. Regele Ferdinand a murit de cancer la 20 iulie 1927, iar regina Maria la 18 iulie 1938, la Sinaia, în urma unor puternice afecțiuni interne, după ce fusese obligată de Carol al II-lea să se autoexileze la Balcic.

Regele Carol I nu a avut moștenitori direcți (unica sa fată, Maria, a murit la vârsta de trei ani) și de aceea, prin Actul de familie din 1883, moștenitor al tronului a fost desemnat, cu acordul împăratului german Wilhelm I (șeful familiei de Hohenzollern) și al cancelarului Bismarck, băiatul fratelui mai mare al regelui, principele Ferdinand. Deși a murit acoperit de recunoștința unui popor întreg, Nando (așa îi spunea soția sa) a avut o viață marcată de suferințe și sacrificii făcute în numele datoriei sale de suveran român și loialității față de noua sa patrie. În

primul rând, ca prinț moștenitor el nu a putut să se căsătorească cu Elena Văcărescu, femeia pe care o iubea și cu care se logodise în 1891, deoarece aceasta nu aparținea unei familii domnitoare. Apoi, deși era profund catolic Ferdinand a trebuit să suporte excomunicarea Papei interzicându-i-se sfânta împărtășanie, deoarece și-a botezat cei șase copii pe care i-a avut cu regina Maria în religia țării, cea ortodoxă. În fine, pentru că după dureroase frământări de conștiință, înțelegând aspirațiile supreme spre unitate națională ale supușilor săi, Ferdinand a sus-

MIHAI I, eroul unei nobile imposibilități

rege: 20 iulie 1927 – 8 iunie 1930 (sub Regență);

6 septembrie 1940 – 30 decembrie 1947

Mihai I, ultimul supraviețuitor al șefilor de stat din cel de-al Doilea Război Mondial, a dovedit prin întreaga sa viață și atitudine că ar fi putut fi regele perfect pentru români. Istoria i-a refuzat această șansă.

În prima sa domnie era doar un copil sub Regență, care a fost detronat printr-o lovitură de stat de tatăl său în colaborare cu Iuliu Maniu, prin ceea ce s-a numit Restaurația din iunie 1930, primind în schimb titlul special creat de Mare Voievod de Alba Iulia. Atunci când a redevenit rege la 19 ani, în urma renunțării

tatălui său la tron, în condițiile dramatice ale ciopârțirilor teritoriale de către puterile totalitare, Mihai I a fost obligat să-l investească imediat „pe generalul Ion Antonescu, președintele Consiliului de Miniștri, cu depline puteri pentru conducerea statului român”. Complet marginalizat de către Antonescu re-

gele a aflat de la BBC despre intrarea României în cel de-al Doilea Război Mondial de partea puterilor Axei, prin atacarea URSS. Tânărul rege a fost de acord cu eliberarea prin luptă a Basarabiei și Bucovinei de sub ocupația sovietică, dar s-a împotrivit, fără șanse, continuării operațiunilor militare ale trupelor române alături de Germania dincolo de Nistru. A avut curajul de a dispune, în baza prerogativelor sale constituționale, arestarea lui Ion Antonescu și a lui Mihai Antonescu, scoțând țara din alianța cu Germania și întorcând armele de partea Națiunilor Unite, ceea ce a însemnat, în opinia istoricilor, scurtarea războiului cu șase luni. Lipsit de sprijinul SUA și al Marii Britanii, Mihai a fost obligat să cedeze presiunilor comisarului sovietic Vișinski și a acceptat la 6 martie 1945 guvernul controlat de dr. Petru Groza. În schimb, a avut puterea să facă ceea ce Constituția îi permitea pentru a se opune tăvălugului comunist: greva regală (23 august 1945 – 7 ianuarie 1946) prin care a refuzat să contrasemneze actele oficiale ale guvernului. Abdicarea lui Mihai, ultimul rege aflat încă pe tron într-o țară din sfera de influență stalinistă, s-a petrecut tot prin șantaj și forță, în condițiile în care suveranul aflase că România fusese cedată sovieticilor. Mihai a traversat cu o nobilă demnitate și discreție lungii și adesea austerii ani de exil, pentru a fi supus unor noi nedreptăți de către regimul lui Ion Iliescu, atunci când a fost întors din drumul spre mânăstirea din Curtea de Argeș, la 25 decembrie 1990, de către autoritățile ce-i acordaseră doar o viză de 24 de ore. Regele Mihai a avut însă tăria și înțelepciunea ca, pentru binele poporului în numele căruia fusese crescut și educat, să uite supărări și orgolii și să-i întindă mâna comunistului ce-l umilise, în ceea ce, după anul 2000, s-a numit o reconciliere națională.

ION ANTONESCU, obsesii mesianice

Președinte al Consiliului de Miniștri: 4 septembrie 1940 – 23 august 1944

Disputa referitoare la perspectiva istorică a generalului Ion Antonescu încă nu a fost tranșată.

Tragicul personaj beneficiază de aprigi susținători și acuzatori, deși dezbaterile s-a eliberat de încrâncenarea din urmă cu câțiva ani. Pe cât de radicali sunt apărătorii și deopotrivă acuzatorii lui Ion Antonescu, pe atât de extreme au fost și trăsăturile de caracter ale acestui militar pur sânge. Preia conducerea statului român, convins fiind că era menit să fie salvatorul neamului în vremuri de restriște. Această credință, susținută nu doar de educația și cariera sa, dar și de o anumită labilitate psihică, combinată cu o constituție fizică mai puțin robustă pot fi considerate drept cauze ale deciziilor și atitudinilor sale în a căror justete chiar a crezut. Dacă alianței (neconsemnată pe hârtie, ci doar de un cuvânt de onoare) cu Ger-

mania lui Hitler și angajării militare în debutul operațiunii *Barbarossa* istoricii români (nu și cei străini) i-au găsit justificări geopolitice, în schimb, hotărârea continuării participării cu trupe la ofensiva dincolo de Nistru, aprobarea sângeroaselor evenimente de la Iași ('40) și de la Odessa ('41), precum și rămânerea în Axă, când războiul trăgea țara spre catastrofă, au fost deciziile pentru care mareșalul a fost judecat (parțial reabilitat în 2006) și executat de comuniști (sub presiunea sovieticilor) la 1 iunie 1946, la Jilava. În 2002 – la insistența autorităților americane, și unor foruri internaționale (pe timpul campaniei de admitere a României în NATO) – a fost consemnat drept „condamnat și executat pentru crime de război”.

CAROL al II-lea, Vodă playboy

rege: 8 iunie 1930 – 6 septembrie 1940

Ca prim născut și urmaș la tron al regelui Ferdinand, Carol a fost botezat, crescut și educat să fie regele tuturor românilor. Avea toate datele inițiale pentru a fi cel mai bun: inteligent, cult, sânguinos. A lăsat însă în urmă o mulțime de controverse. Deși întregul comportament al lui Carol al II-lea arată că a iubit puterea și tronul, el a renunțat de două ori la prerogativele regale pentru o femeie.

La 27 august 1918, principele Carol a dezertat în timp de război de la unitatea sa de vânători de munte de la Târgu Neamț pentru a fugi la Odessa și a se căsători (morganatic) cu Zizi Lambrino, femeia cu care a avut un copil (Mircea-Grigore, născut în 1920) trimițându-i regelui Ferdinand la 1 august 1919 o scrisoare de renunțare la calitatea sa de principe moștenitor, renunțare la care a revenit după doar câteva luni. Următoarea deraiere a lui Carol s-a petrecut la 12 decembrie 1925 (atunci când încă era căsătorit cu principesa Elena, mama lui Mihai, născut în 1921), tot în scris și tot pentru o

femeie, de data aceasta cea care-i va marca existența până la sfârșitul vieții lui (13 aprilie 1953), Elena Wolf Lupescu. Regele Ferdinand nu l-a mai iertat: prin hotărârea Consiliului de Coroană și a corpurilor legiuitoare consemnată în Actul din 4 ianuarie 1926, Mihai, fiul lui Carol al II-lea, a fost recunoscut drept moștenitor al tronului, instituindu-se o Regență. Moartea lui Ferdinand în 1927 și revenirea la putere a național-țărăniștilor lui Iuliu Maniu i-au permis lui Carol (ce primise numele de Caraiman) să revină în țară la 6 iunie 1930, să îl detronizeze pe fiul său în vârstă de nouă ani, și să fie pro-

clamat rege. Anii următori au fost marcați de o degradare continuă a democrației și vieții politice (din cauza intervențiilor din ce în ce mai autoritare ale lui Carol, combinate cu o creștere a corupției, asociată camarilei formate în jurul său și a „Duduii”, Elena Lupescu). Pe de altă parte, țara a cunoscut o înflorire a economiei și a vieții culturale, stimulate de Carol, care avea atât investiții în industrie și afaceri, cât și puternice afinități culturale. Ultimii ani ai deceniului patru au însemnat pentru Carol al II-lea o irezistibilă rostogolire pe toboganul puterii până la finalul dramatic din 6 septembrie 1940, când a fost obligat să părăsească definitiv țara sub gloanțele legionarilor. Data de 10 februarie 1938 semnifică instituirea de către Carol a guvernului de autoritate condus de patriarhul Miron Cristea și sfârșitul regimului constituțional și parlamentar al României Mari: promulgarea unei noi Constituții (27 februarie 1938), desființarea asociațiilor, partidelor și grupărilor politice (30 martie 1938) și înființarea partidului unic – Frontul Renașterii Naționale (15 decembrie 1938), desființarea inamovibilității magistraților (19 august 1938). Tot în timpul ultimilor doi ani de domnie a lui Carol al II-lea s-au petrecut sângeroase asasinat politice, dar și însemnate pierderi teritoriale în urma presiunilor puterilor totalitare (Basarabia și nordul Bucovinei cedate în urma ultimatumurilor sovietice din iunie 1940 și Cadrilaterul, inclusiv Balciul, prin Tratatul impus cu Bulgaria la 7 septembrie 1940).

După un luxos periplu sud-american, Carol, redevenit Caraiman și căsătorit cu Elena Lupescu, a murit în 1953 în Portugalia și a fost reînhumat în 2003, alături de strămoșii săi, la mănăstirea din Curtea de Argeș.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ, preferatul lui Stalin

*președinte al Consiliului de Miniștri: 2 iunie 1952 – 3 octombrie 1955;
președinte al Consiliului de Stat: 21 martie 1961 – 19 martie 1965*

**Un electrician
cu patru clase
primare și trei
industriale a fost
ales de Stalin la
conducerea
statului român**

Electricianul Gheorghe Gheorghiu a fost cel care a condus, de fapt, statul român din clipa în care Stalin și-a arătat, în mai '52, preferința pentru el, în defavoarea „triumviratului deviaționist de dreapta” Ana Pauker, Vasile Luca și Teohari Georgescu, alături de care trebuise să împartă puterea după ce fusese ales secretar general al PCR la

21 octombrie '45, tot ca urmare a indicațiilor lui Stalin. Dej s-a afirmat ca unul dintre principalii organizatori ai grevei de la Grivița din '33, pentru care a fost judecat și condamnat la 12 ani muncă silnică, evadând cu ajutorul avocatului Ion Gh. Maurer cu puțin înainte de 23 august '44. În ciuda aparențelor de bonomie și modestie, a fost obsedat de putere și complexat de intelectuali, ceea ce explică implicarea atât în execuția lui Ștefan Foriș în 1946, cât și în arestarea, judecarea și executarea Lucrețiu Pătrășcanu în '54. S-a sprijinit în acapararea și exercitarea puterii absolute pe Securitatea condusă de Bodnarenko și Nicolschi, declanșând teroarea pentru sute de mii de români. După destalinizarea începută de Hrușciiov în URSS, s-a opus unui proces similar în România și a adoptat un joc politic dublu, de cvasi-independență față de Moscova și apropiere de Vest. Astfel, el a respins *planul Valev* și a forțat industrializarea țării, a inițiat (sprijinit de Maurer) acorduri economice și comerciale cu Occidentul și mai ales cu SUA. Cele mai cunoscute acte ale sale rămân deportarea în Bărăgan și Moldova a țăranilor din Banat, Canalul Dunăre – Marea Neagră, loc de calvar și martiraj pentru zeci de mii de deținuți politici, „Declarația din aprilie” ('64) prin care a fost oficializată politica de distanțare față de Moscova, precum și grațierea unui mare număr de deținuți politici în '63 și '64, atunci când se simțea sigur pe stabilitatea regimului său.

NICOLAE CEAUȘESCU, monstrul adulat

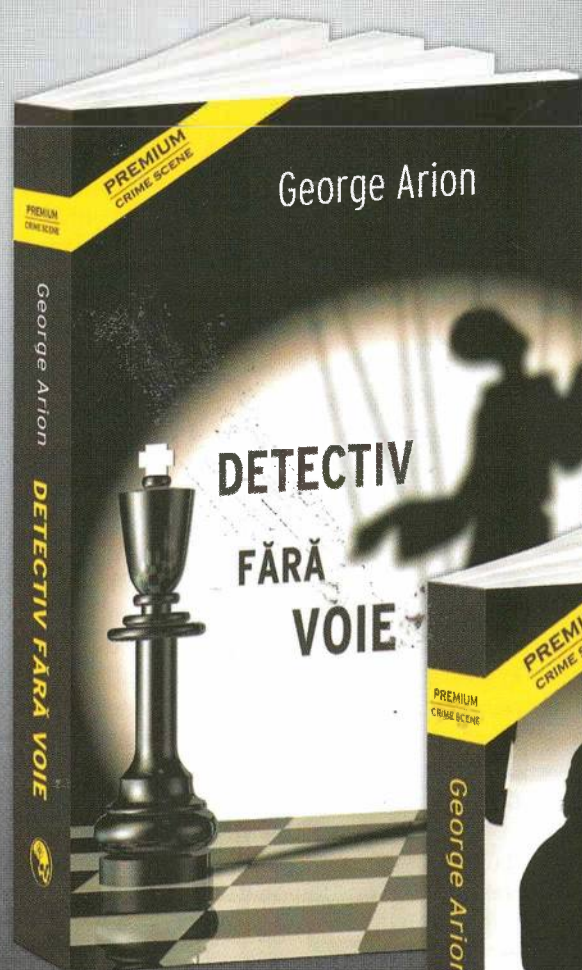
*președinte al Consiliului de Stat: 9 decembrie 1967 – 28 martie 1974;
președintele Republicii Socialiste România: 28 martie 1974 – 22 decembrie 1989*

**Promotorul unui
socialism unic,
de tip sclavagist,
numit „Epoca
de aur”.**

Inițial a fost doar un utecist ilegalist fanatic și zelos, fără prea multă școală – nici măcar politică. Deși la moartea lui Dej era cel mai tânăr corifeu comunist, Maurer și Bodnăraș l-au propus secretar general al partidului, crezând că-l vor manevra ușor. Viclenia

viitorului despot le-a dejucat planurile. Menținând, în perioada '65-'71 cursul unei controlate liberalizări a societății, pedalând pe aparenta independență politică față de Moscova și apropiere economică de Occident, a știut în tot acest timp nu numai să-i elimine treptat pe potențialii rivali politici (Gh. Apostol, Maurer, Chivu Stoica), dar și să-i creeze propria „camărilă”. După experiența vizitelor în Asia din '71 s-a autoinvestit în funcția de președinte al țării (creată în premieră românească) în '74. Semnarea în '75 a Actului final de la Helsinki a însemnat și reducerea interesului politic al Vestului pentru micul și orgoliosul despot comunist. Intern, a declanșat degringolada naționalist megalomanică de restalinizare a țării, ce avea să-i pecetluiască sfârșitul de unic lider comunist executat în '89. După criminalul decret din '66 privind interzicerea avorturilor, anii '70 le-au adus românilor minirevoluția culturală de inspirație asiatică, soldată cu unul dintre cele mai obscene culturi ale personalității, simultan cu aplicarea obsesivă a unei politici de industrializare și de antrenare în proiecte faraonice, susținute prin cheltuieli masive (13 miliarde de dolari împrumutați din Vest) și umane. Costul a fost plătit în anii '80 cu sudoare și sânge de către români.

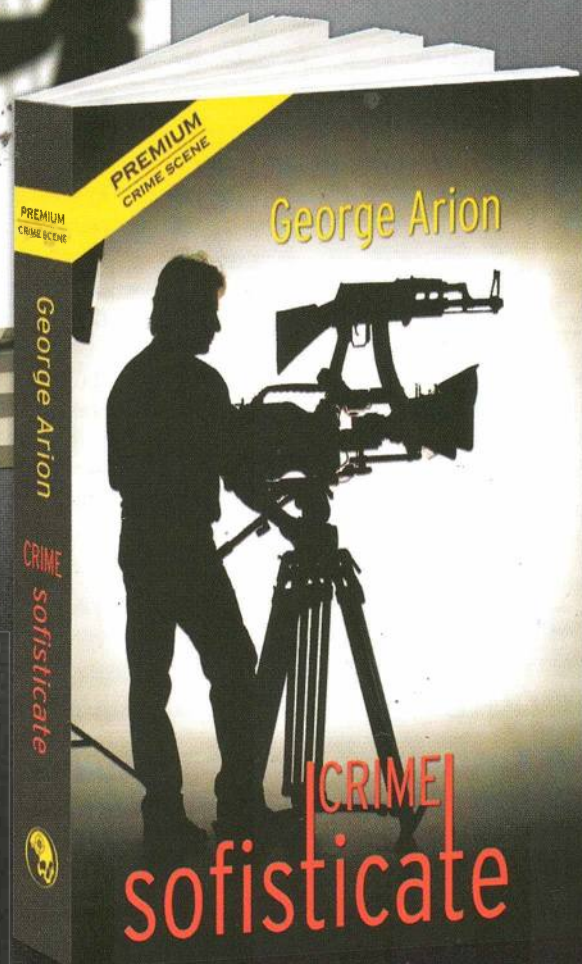

Hardcover

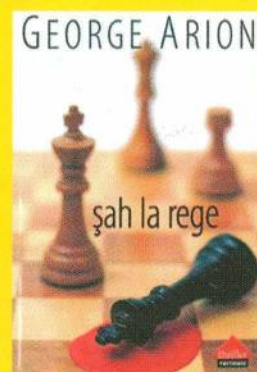
560 de pagini

~~59 lei~~

50 lei

Hardcover
416 de pagini~~37 lei~~

30 lei

~~30 lei~~Comandă
acum
și primești
gratuitPreț întreg: ~~126 lei~~
Preț redus: 80 leiCompletează formularul de mai jos și trimite-l la
SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr 1,
sector 1, Cod poștal 013701, București
ca să beneficiezi de reducere

Ofertă valabilă până la 15 ianuarie 2010

TALON DE COMANDĂ

Doresc să comand acest pachet la prețul de 80 lei

Nume

Prenume

CNP

Strada

Nr.

Bloc

Scara

Etaj

Sector/Județ

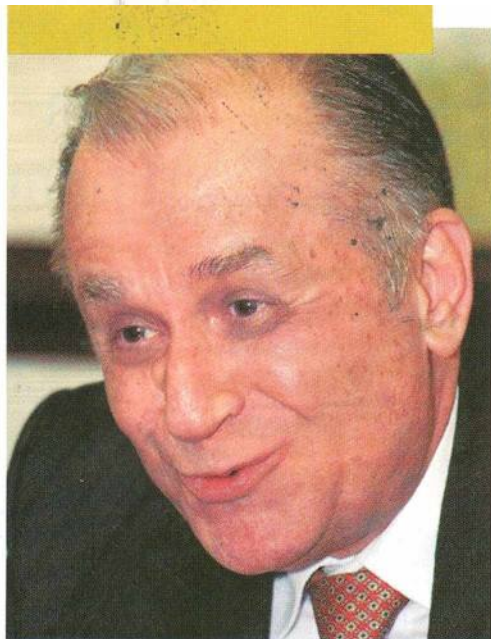
Cod poștal

Localitate

Număr telefon

ION ILIESCU, politicianul incurabil de putere

președinte al Consiliului Frontului Salvării Naționale: 22 decembrie 1989 – 9 februarie 1990; al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională: 9 februarie – 20 mai 1990; al României: 20 mai 1990 – 11 octombrie 1992; 11 octombrie 1992 – 17 noiembrie 1996; 10 decembrie 2000 – 20 decembrie 2004

Ion Iliescu, unul dintre cei mai puternici și controversați oameni politici postdecembriști, a fost și a rămas un activist comunist înăscut, care și-a pus amprenta personalității și convingerilor sale asupra evoluției societății românești din ultimele două decenii.

Spre deosebire de predecesor, Ion Iliescu a urmat studii universitare și politice autentice și a rămas marcat atât de experiența politică de ilegalist a tatălui său, cât și de cea din anii de tinerețe utecistă. Cariera de activist comunist a lui Ion Iliescu a cunoscut în anii '50 și '60 un traseu ascendent prin numeroase funcții politice și de stat până în 1971, când și-a exprimat dezacordul pentru „minirevoluția culturală” inițiată de Ceaușescu după „Tezele din iulie”. Adevăratul său rol din perioada premergătoare și din timpul evenimentelor din decembrie 1989 rămâne un subiect deschis cercetării în arhive încă secrete pentru istorici. În primii șapte ani ai exercitării funcției prezidențiale ce au fost marcați de puternice convulsii sociale (acțiunile minerilor din iunie 1990 și septembrie 1991), Ion Iliescu, a păstrat reflexe gorbaciovist-prosovietice, a imprimat un ritm lent și limitat al reformelor reale spre o economie de piață și spre integrare deplină în structurile politico-militare euro-atlantice, ceea ce i-a atras antipatia cercurilor intelectuale pro-occidentale dâmbovițene. Indiferent de convingerile sale intime, obligat fiind să țină pasul cu emanciparea societății, dar și cu evoluțiile de pe scena internațională, Ion Iliescu a adoptat în cel de-al doilea mandat prezidențial constituțional o nouă linie de politică externă, soldată cu admiterea țării în NATO în 2004 și cu încheierea în pas alergător a negocierilor de aderare a României la UE înaintea alegerilor din 2004.

EMIL CONSTANTINESCU, intelectualul pierdut în junglă

președinte al României: 17 noiembrie 1996 – 10 decembrie 2000

Un președinte care s-a declarat „învinș de fosta clasă a activiștilor politici și de către vechii securiști”

După ce absolvise dreptul în 1960 și geologia în 1966 la Universitatea din București, Emil Constantinescu părea iremediabil hărăzit unui onorabil și liniștit destin universitar. Deschizând însă balconul Universității manifestanților anticomuniști din primăvara anului 1990, profesorul Emil Constantinescu a pășit în jungla nemiloasă a politichiei minoritice din care a încercat să iasă, dezgustat și dezamăgit, în anul 2000, la sfârșitul celor patru ani de mandat prezidențial.

Apropiat al respectatului lider al PNȚ-CD Corneliu Coposu, membru fondator și vicepreședinte al Alianței Civice (1990-1996) tânărul rector cu barbișon și fără limbaj de lemn al Universității București a întruchipat la un moment dat speranțele acelei categorii de români exasperați de anii de stagnare ambiguă ai regimului de stângă al lui Iliescu și care vroiau un drum ferm spre valori occidentale, spre reforme rapide și radicale, spre o democrație autentică.

Căștigând alegerile în fața lui Ion Iliescu

și a PDSR-ului în noiembrie 1996, pe baza „Contractului cu România”, Emil Constantinescu și C.D.R. au beneficiat de un val imens de simpatie și așteptări pline de speranțe ale românilor, care s-a consumat însă rapid în anul următor, datorită indeciziei guvernanților, precum și a rivalităților dintre liderii partidelor ce formau coaliția de guvernare. Totuși, Emil Constantinescu nu numai că a stimulat începerea negocierilor cu Uniunea Europeană, dar a orientat țara cu fermitate către NATO, prin angajarea trupelor române în operațiunea Alba din Albania în aprilie 1997 și apoi prin poziția tranșantă luată în martie 1999 la declanșarea războiului dintre Alianța Nord-Atlantică și Iugoslavia. Măsurile economice social-dureroase au dus la reacții dure, până la acțiunile violente ale minerilor din Valea Jiului dirijați de forțe politice extreme din ianuarie 1999. Conștient de scăderea dramatică a popularității sale, Constantinescu a decis să nu mai candideze pentru al doilea mandat în anul 2000.

TRAIAN BĂSESCU,

președintele jucător

președinte al României: 20 decembrie 2004 – 6 decembrie 2009

Un președinte
jucător,
care „a trăit bine”

Victoriile electorale ale politicianului, aparent atipic, Traian Băsescu, la primăria Capitalei în 2000 și 2004 și apoi la prezidențialele din 2004, reprezintă afirmarea unui nou profil al electorului mioritic, care degustase deja din beneficiile muncii în Occidentul capitalist, era dornic de câștig și vroia „să trăiască bine”, uitând de păguboasele înflă-

cărări ideologice din anii '90. Acumulând o importantă experiență politică postdecembristă ce s-a suprapus peste un talent nativ, fostul comandant de vas a ajuns unul dintre cei mai redevabili politicieni români.

Pe timpul mandatului său, primul cu o durată de cinci ani, viața politică internă a fost răvășită de mai multe furtuni din care Traian Băsescu, președinte jucător cu o puternică personalitate, a știut, însă, cum să iasă: criza jurnaliștilor răpiți în Irak în primăvara lui 2005, îndelungatul duel politic cu fostul său aliat, premierul liberal Călin Popescu Tăriceanu, trimiterea la CNSAS a majorității dosarelor deconspirate ale fostei Securități, condamnarea explicită și publică în fața plenului parlamentar a comunismului din România ca fiind „ilegitim și criminal” la 18 decembrie 2006, referendumul pentru suspendarea sa din 19 mai 2007, pe care l-a câștigat cu 75% din voturile exprimate. La acestea s-au adăugat însă gafele prezidențiale făcute cumulate cu disputele privind implicarea sa în dosarul Flota sau în cazul vilei din strada Mihăileanu, cazurile EBA, Ridzi ș.a.m.d.

Pe plan extern, Băsescu, alături de premierul Tăriceanu, au cunoscut momentul de satisfacție al primirii României ca membru al Uniunii Europene la 1 ianuarie 2007.

ai nevoie de energie

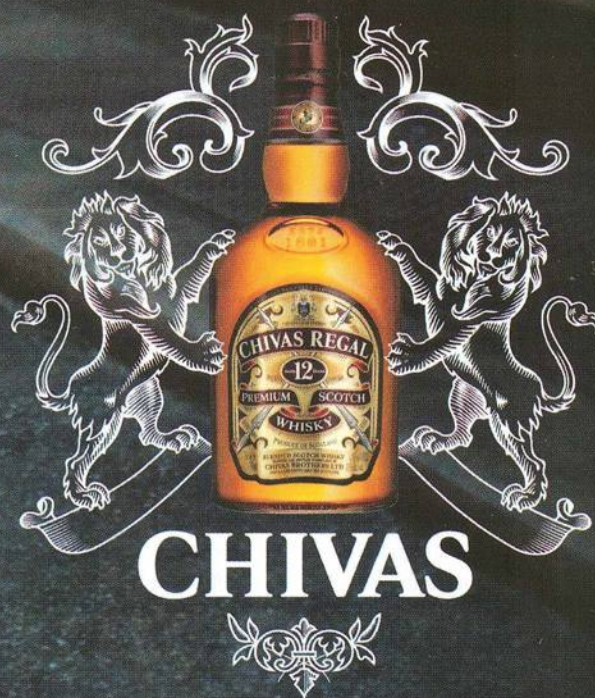
- ✓ multivitamine
- ✓ minerale
- ✓ extract de ginseng

PHARCO Pharmaceuticals

TO GALLANTRY

A man in a dark suit and white shirt is adjusting the lapel of a woman in a red dress. They are standing on a city street at night, with a brick building and a bridge in the background. The man is looking at the woman, and she is looking towards the camera. The scene is lit with warm, low-key lighting, creating a romantic and sophisticated atmosphere.

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Gripa porcină a ucis și în România. Primul bolnav care a decedat era din Rădăuți. El a fost urmat de alte cinci decese cauzate de virusul *AH1N1*. Pacienții sufereau de obezitate și afecțiuni ale inimii, virusul gripei noi instalându-se așadar într-un mediu slăbit din punctul de vedere al imunității.

text Alice-Claudia Gherman

Gripa porcină

– între psihoză și amenințare reală

tuse seacă, durere în gât, dureri musculare, dureri de cap, frisoane, oboseală, diaree și stări de vomă. Transmiterea de la om la om se face pe calea aerului, dacă bolnavul nu își acoperă gura și nasul când tușește sau strănută. Și atunci cum putem ști dacă e vorba despre gripa porcină sau gripa obișnuită (care, în treacăt fie spus, la persoanele cu patologie cronică asociată poate duce la deces)? Ei bine, se pare că în cazul gripei porcine apare respirație șuierătoare, durere toracică, cefalee puternică, confuzie, amețală și vărsături persistente, febra durează mai mult de trei zile, urmează o perioadă de acalmie ca apoi simptomele să

În România, de la apariția primelor îmbolnăviri de gripă și până astăzi, s-au înregistrat peste 3.500 de cazuri. Într-un timp Ministerul Sănătății a dat drumul campaniei de vaccinare.

revină în forță. Persoanele care au fost deja infectate cu virusul gripei porcine încep să transmită boala, prin aerul pe care îl elimină din plămâni, cu o zi înainte ca primele simptome să

se manifeste și încă opt zile după ce persoana respectivă s-a îmbolnăvit. Gripa porcină, asemănător cu gripa sezonieră, se transmite pe calea aerului, prin atingerea unor obiecte folosite recent de persoana bolnavă, prin pupături fie și numai pe obraz. În consecință, spălătul des pe mâini cu apă și săpun, dezinfectarea mâinilor cu șervețele cu alcool, evitarea atingerii persoanelor bolnave, evitarea ducerii mâinii la nas după ce a fost strânsă mâna unei alte persoane sunt câteva dintre măsurile de prevenție în cazul gripei noi și a oricărui fel de gripă. Alte măsuri sunt: consumarea de ceaiuri cu lămâie, administrarea de vitamina C, consumul de fructe și legume pentru a întări sistemul imunitar. Protecție totală însă nu există, întrucât, se știe că odată cu venirea toamnei/primăverii începe dansul virozelor și al gripei și puțini dintre noi rămânem imuni la ele.

Are formă sferică și diametrul său măsoară între 80 și 120 nm. Conține un lanț unic negativ de ARN (*Acid Ribonucleic*) compus din opt fragmente care codifică zece proteine virale (adică materialul genetic). Ar putea fi chiar simpatic dacă acesta nu ar fi de fapt *virusul gripal*. Există trei tipuri de virus gripal: A, B și C. Virusul gripal A produce îmbolnăviri de gravitate medie și mare. Infectează atât omul cât și animalele domestice precum calul, porcul sau păsările.

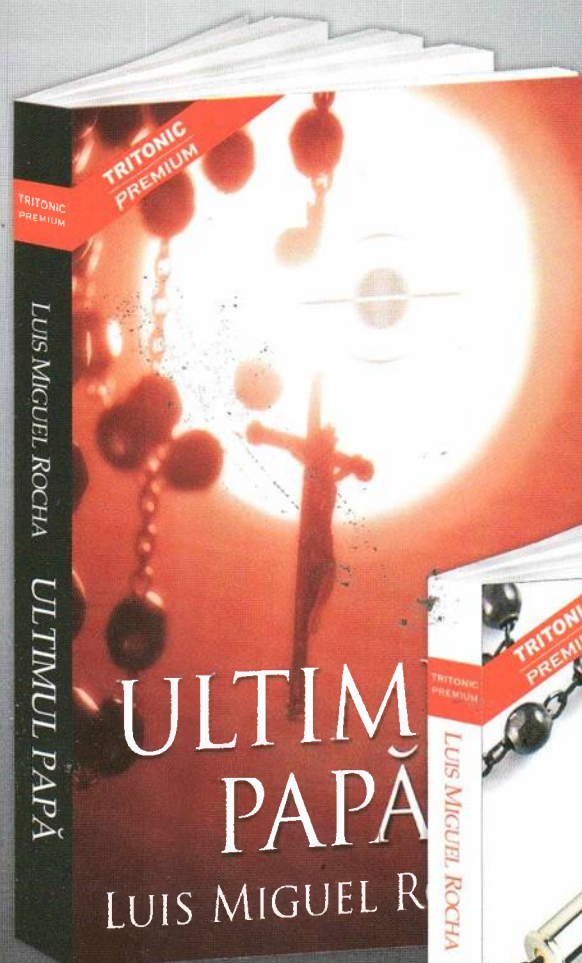
Virusul de tip B afectează doar omul, are o evoluție lentă și gravitate moderată. Virusul gripal de tip C infectează, de asemenea, numai omul, iar simptomele bolii sunt ușoare și nu determină epidemii.

La 18 martie 2009 se confirma primul caz în lume de gripă porcină.

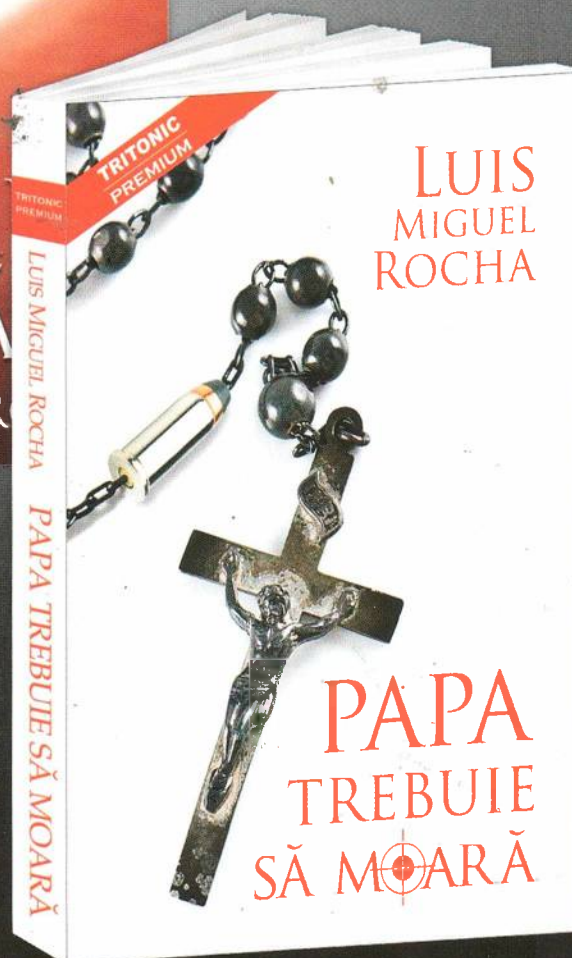
Gripa porcină, în principiu, nu trebuia să se transmită decât de la porc la porc, sau, în cel mai rău caz, de la porc la om, adică la persoanele care vin în contact cu porcii. Și totuși, noua tulpină de virus gripal nu se transmite doar de la porc la om, ci și de la om la om. Simptomele gripei porcine sunt asemănătoare cu cele ale unei gripei sezoniere: febră,

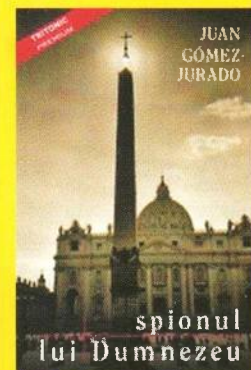
Recomandat
FLACĂRA

Hardcover
336 de pagini
~~50 lei~~
40 lei

Hardcover
416 de pagini
~~50 lei~~
40 lei

~~35 lei~~

Comandă
acum
și primești
gratuit

Preț întreg: ~~135 lei~~
Preț redus: 80 lei

Completează formularul de mai jos și trimite-l la
SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr 1,
sector 1, Cod poștal 013701, București
ca să beneficiezi de reducere

Ofertă valabilă până la 15 ianuarie 2010

TALON DE COMANDĂ

Doresc să comand acest pachet la prețul de 80 lei

Nume

Prenume

CNP

Strada

Nr.

Bloc

Scara

Etaj

Sector/Județ

Cod poștal

Localitate

Număr telefon

Datele dumneavoastră personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dvs.

După eșecul previziunilor despre sfârșitul lumii la final de mileniu, teoriile apocaliptice cunosc acum un adevărat reviriment legat de anul 2012. Tot mai multe argumente converg spre concluzia că, la sfârșitul aceluși an, mai precis pe data de 21 decembrie 2012, ceva cu totul neașteptat și șocant se va întâmpla cu noi și cu planeta noastră.

text Petre Rău

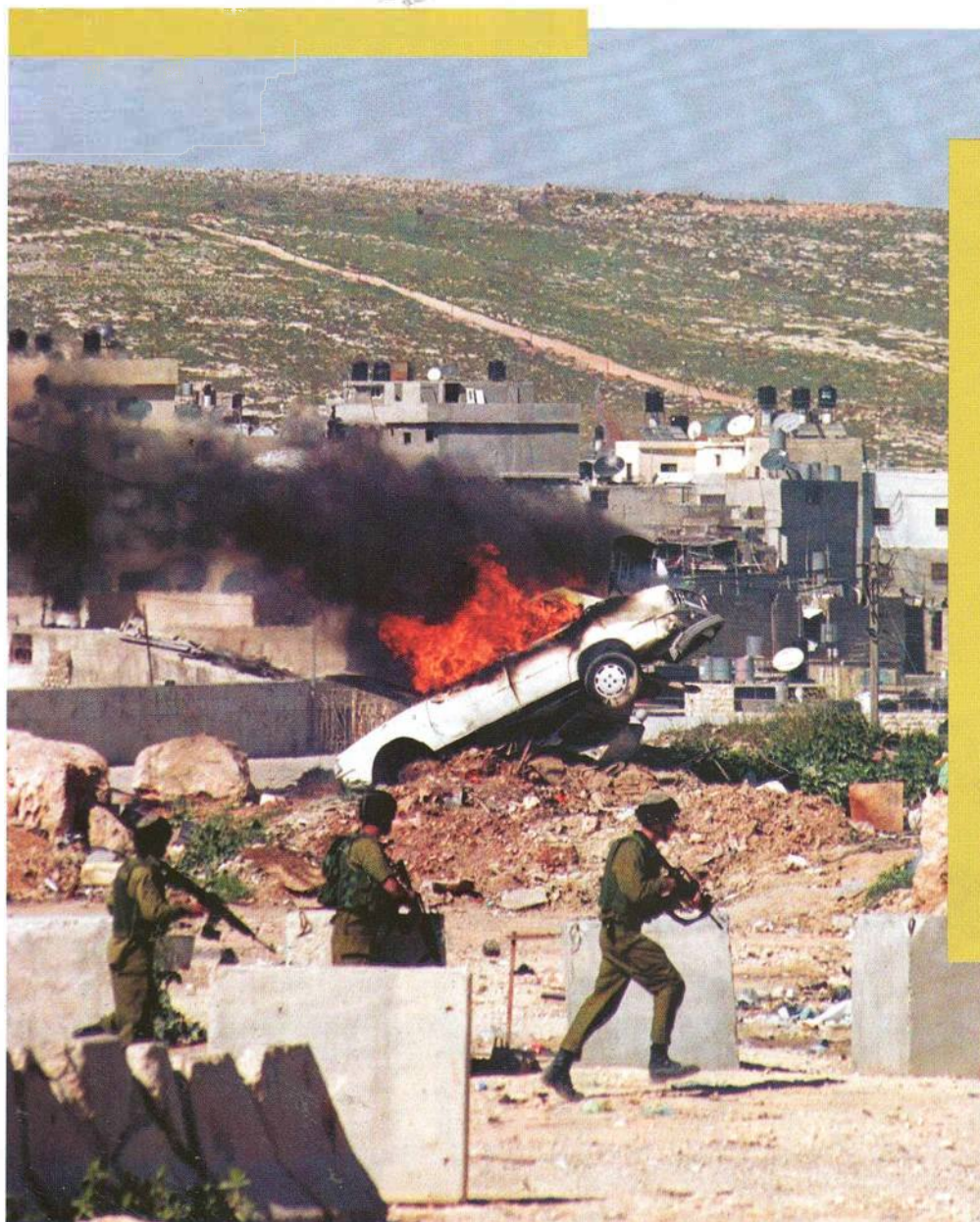
APOCALIPSA 2012

Mayașii au prezis că, pe măsură ce ne apropiem de sfârșitul anului 2012, omenirea va intra într-un haos profund. Dar nu avem nici un motiv să ne temem, întrucât nu este vorba despre un sfârșit, ci mai degrabă despre un nou început. De fapt, vom avea de-a face cu un sfârșit de ciclu temporal, urmat de începutul următorului ciclu. Preoții maya au stabilit că era celui de-al patrulea soare se încheie după un ciclu de 1.872.000 zile. Acest ciclu, după calendarul maya, se va încheia în 21 decembrie 2012.

Profeția maya vorbește despre un sfârșit, dar și despre un nou început. Mayașii par să ne spună că, datorită unei curbe rapid ascendente a evoluției, suntem pe cale să facem o schimbare radicală, atât în conștiința umană cât și ca materie organică a acestui pământ.

Mayașii – un popor misterios, localizat în jungla mezoamericană, care cunoștea scrierea încă de acum 3.000 de ani – foloseau impresionante monumente de piatră pentru a-și sculpta evenimentele importante, cunoștințele astronomice și calendarele. Această civilizație precolumbiană considera că universul are o vârstă de 16,2 miliarde de ani. De o precizie uimitoare, calendarele folosite de acest popor (trei la număr) sunt împărțite în faze ale conștiinței universale. Mayașii acordau ma-

re atenție spiritualității, înțelegând bine rolul pe care conștiința umană îl joacă în schimbul de informații cu natura. Știind să prevadă exact eclipsele și să calculeze mișcările planetelor, astronomii maya cunoșteau, nu se știe cum, chiar și locația exactă a centrului galaxiei, acordând, din acest motiv, o importanță deosebită nașterii și dispariției stelelor.

Omenirea a fost dintotdeauna intrigată că o populație tribală antică, precum cea mayașă, a putut fi atât de precisă, mai precisă chiar decât omul modern și toate tehnologiile sale. Calendarele mayașe au o remarcabilă acuratețe și complexitate. Ele au fost adoptate și de alte popoare americane, precum toltecii și aztecii.

Apologeții catastrofei prezise de calendarul mayaș au observat că, pe finalul acestui ciclu al lumii moderne, totul a început să degeneze, să se dezintegreze așa cum ar fi prezis mayașii, adică: încălzirea globală și faptul că ne apropiem rapid de o epocă de gheață; colapsul global al lumii financiare; virușii pandemici; numeroase războaie, parte din ele de natură sfântă; cele peste două miliarde de oameni care trăiesc cu mai puțin de doi dolari pe zi și circa 25.000 de copii care mor de foame în fiecare zi etc.

Potrivit mayașilor, însă, probabil că vor exista schimbări importante pe pământ, dar vor fi și unele transformări pozitive, cu mult mai importante. Și asta din cauză că, totul fiind ciclic, orice sfârșit înseamnă un nou început și este firesc să ne supunem unor legi armonioase ale universului.

După ce a fost descoperit și descifrat, calendarul mayaș profetic a fost relativ repede catalogat drept cel mai precis calendar de pe pământ. S-a sperat însă să se demonstreze prin intermediul acestuia că se poate aduce lumină și pentru multe alte tradiții religioase și filosofice descoperite pe planeta noastră.

Anul mayaș era considerat de 365,242129 zile, în timp ce calculele științifice de azi dimensionează anul la 365,242198 zile. Pentru comparație, calendarul gregorian este puțin mai imprecis, folosind anul de 365,2425 zile. Și, ca o notă de curiozitate, amintim că unii cercetători români susțin despre calendarul dacic că ar fi cu mult mai precis decât toate celelalte descoperite până acum, întrucât acesta considera anul de 365,242197 zile, deci cu o eroare de numai 12 secunde pe zi! Păcat însă că, așa cum se pare, aceste considerații sunt susținute numai de noi, românii!

Adepții New Age afirmă că în 21 decembrie 2012, odată cu solstițiul de iarnă, va avea loc aliniamentul Soarelui cu ecuatorul galactic, fenomen ce se petrece o dată la 25.920 de ani. Totodată, oamenii de știință ne-au prevenit că anul 2012 va fi un an cu o foarte bogată activitate solară. Ei susțin că maximum solar va fi atins în 2011, sau 2012. Însă tot ei ne-au înștiințat că aceste maxime solare nu sunt un fenomen neobișnuit, ci se repetă, cu o frecvență de circa 11 ani.

Se afirmă, de asemenea, că în 2012 un asteroid va lovi Pământul. Sau, se mai spune că NASA a ținut secrete unele cercetări cu privire la descoperirea unei planete din afara sistemului nostru solar. În anul 1983 un satelit a localizat un obiect foarte mare, de mărimea planetei Jupiter, care a fost denumit planeta Nibiru. S-a emis ipoteza că în 2012 această planetă va trece prin sistemul nostru solar, între Pământ și Soare, iar din

anul 2011 ea va deveni vizibilă, de dimensiunile Lunii, de oriunde de pe Pământ, ca un al doilea soare. Primele semne vor fi cele climatice, după care vor apărea cutremure și tsunami înspăimântătoare. Însă ce e mai rău se va întâmpla la 55 de zile după fatidica dată a apocalipsei, deci în data de 14 februarie 2013, când Pământul va ajunge între această planetă și Soare, moment în care va începe procesul de reformare a Terrei, și anume schimbarea polilor.

Un alt element de sprijin pentru teoria catastrofică a anului 2012 îl constituie așa-numita rezonanță

Imagini din filmul 2012, un blockbuster al lui Roland Emmerich lansat în toamna acestui an. Filmul se bazează pe profețiile mayașe însă nu dezvoltă prea mult subiectul, fiind un reușit film catastrofic, în cel mai pur stil Hollywood. O recenzie a filmului în pagina 73 a revistei.

Schumann, sau pulsul Terrei, așa cum a mai fost ea numită. Planeta noastră se manifestă ca un imens circuit electromagnetic, ale cărui proprietăți fizice au fost puse în evidență de fizicianul german W. O. Schumann, între anii 1952 și 1957. Rezonanța Schumann reprezintă o măsură a frecvenței vibratorii a planetei noastre și se identifică în cavitatea electromagnetică situată între suprafața Pământului și ultimul strat al ionosferei, aproximativ 55 km deasupra Terrei. S-a calculat că rezonanța Schumann a fost stabilă timp de milenii, măsurând valoarea de 7,83 de cicli. Începând cu 1980, însă, această valoare a crescut permanent, atingând astăzi 12 cicli pe secundă. În mod paradoxal, se susține că acest fenomen are drept consecință schimbarea calității timpului. Astfel, ziua nu mai are 24 de ore, ci numai 16. Așadar, creșterea frecvenței vibratorii a planetei a făcut ca 24 de ore de viață să corespundă de fapt cu numai 16 ore reale, în termenii timpului terestru. Însă nu despre un proces cronologic vorbim aici, deși au fost aduse argumente și în acest sens. Discutăm despre un proces identificat în intimitatea profundă a materiei vii. Acest proces va continua, în decembrie 2012 atingând valoarea 0. Practic, la acel moment timpul terestru nu va mai exista! Din punct de vedere energetic, asta ar echivala cu un restart temporal. Se

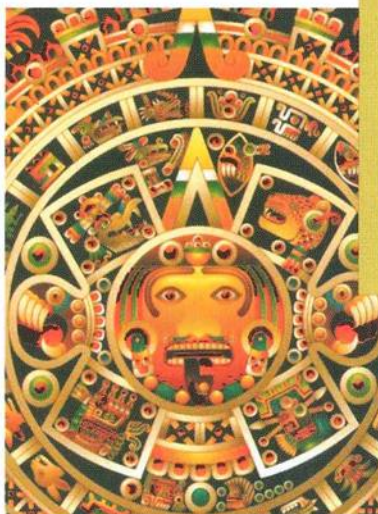
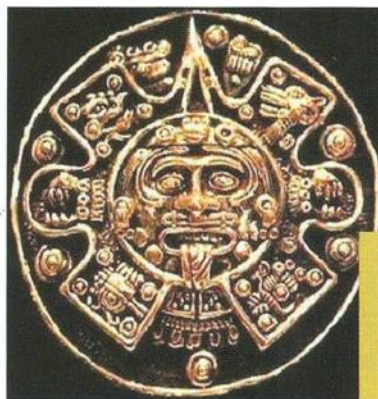
susține însă că acest moment nu înseamnă un sfârșit real al lumii, ci doar unele schimbări calitative ale materiei vii, greu de imaginat, una dintre ele fiind însăși trecerea lumii într-o altă dimensiune.

Se apreciază că rezonanța Schumann în creștere are și o serie de alte consecințe, care conduc la unele explicații destul de plauzibile pentru criza acută de timp cu care ne confruntăm cu toții astăzi. Ni se va părea că timpul trece mai repede, pe măsură ce ne apropiem de punctul 0. Curgerea mai accentuată a timpului terestru ar explica de ce nu mai avem timp astăzi să le facem pe toate și de ce suntem tot mai grăbiți în tot ceea ce facem.

Odată cu creșterea rezonanței Schumann va crește și nivelul vibrațional al oricărei ființe vii de pe Pământ, care va avea efecte directe asupra organismului uman și asupra elevării conștiinței. Astfel, consecințele directe vor deriva din schimbările fundamentale de comportament. Tinerii, în special, nu vor mai accepta vechile instituții, tehnologia va dispărea, cunoștințele actuale vor suferi și ele modificări majore. Va fi depășită „legea” banului, ca valoare de referință, lumea financiară și cea a afacerilor vor suferi transformări profunde. ADN-ul va suferi și el transformări majore, trecând de la cele două spirale pe care le conține azi, la 12. Toate aceste schimbări vor afecta ciclul veghe-somn, relațiile interu-

mane și reglarea imunitară a organismelor. Corpul uman va deveni din ce în ce mai sensibil. Vor apărea simptome de migrene, amețeli, palpitații, oboseală cronică, crampe musculare, gripe, respirație greoaie, depresii, vise intense, consecințe ale creșterii sensibilității corpului, supus la tot mai multe vibrații. Vor crește totodată și abilitățile intuitive, dar și capacitățile de regenerare, se vor activa capacități latente precum cele paranormale, nou-născuții vor fi din ce în ce mai dotați, iar ochiul uman se va transforma în funcție de noua atmosferă și de creșterea accentuată a luminozității.

Tot în anul 2012 se crede că va erupe supervulcanul Yellowstone al renumitului parc american cu același nume. Frecvența erupțiilor acestuia este considerată de 600.000 de ani, dar deja au trecut 620.000 de ani de la cea mai recentă. Date de ultimă oră arată o intensificare a activității vulcanice în zonă, dar geologii consideră că acestea nu sunt neapărat indicii ale unei erupții iminente. Se estimează însă că o eventuală erupție a acestui vulcan ar acoperi jumătate din Statele Unite cu un strat de cenușă de aproximativ 1 m înălțime. Se mai apreciază că atmosfera Terrei este și ea în schimbare, în straturile superioare formându-se un nou gaz, care nu exista până acum, iar activitatea vulcanică crescând de cinci ori din 1875

Pe de o parte, mayașii nu cunoșteau roata, dar pe de altă parte dețineau cunoștințe avansate de matematică și astronomie.

Corpul uman va deveni din ce în ce mai sensibil

încoace. Câmpul magnetic al Soarelui a crescut și el cu 230% din 1901 până azi.

Nici recentul experiment LHC de la Geneva, aflat în plină desfășurare, nu a fost lăsat pe margine. Vizând simularea big-bang-ului prin ciocnirea protonilor cu viteze apropiate de viteza luminii, experimentul ar putea produce, la anumite adâncimi în scoarța terestră, așa-numitele găuri negre. Unii susțin că supercalculatoarele NASA au calculat deja că unei găuri negre, mai mici decât un proton, i-ar lua circa patru ani să dematerializeze întregul Pământ, iar data debutului acestui experiment coincide prea evident cu sfârșitul calendarului mayaș.

În Biblie se spune că sfârșitul lumii va veni prin foc. Dar nici una dintre bisericile creștine importante nu a precizat vreo dată anume pentru sfârșitul lumii. Majoritatea religiilor însă exploatează copios toate informațiile și semnalele despre evenimentul prevăzut a avea loc la 21 decembrie 2012, unii filosofi creștini atribuind anului ezoteric 2012 numele de „Revenirea la Glorie”.

Și alte religii și credințe așteaptă sfârșitul lumii, bazat pe idei asemănătoare (aliniera generală planetară din 8 septembrie 2040, sfârșitul după calendarul musulman din 2076, sfârșitul după calendarul evreiesc din 2240), deși nu îndrăznesc să se exprime explicit în acest sens.

Există multe alte argumente în sprijinul teoriei catastrofice, care sfidează de-a dreptul bunul nostru simț, de aceea nu le vom mai prezenta aici. De fapt, la o scurtă exami-

nare a acestora, am constatat că multe dintre ele sunt sau forțate sau chiar vădit false.

Se vorbește tot mai mult azi despre un proiect numit *Montauk*, de genul celui din 1943, cunoscut sub denumirea de *experimentul Philadelphia*, proiect ținut multă vreme secret, dar despre care au apărut unele dezvăluiri cutremurătoare. Proiectul a inclus, ca obiective principale, teme precum: proiecții în viitor, stabilirea limitelor acestuia, anul 2012 sau zidul abrupt dincolo de care nu se mai vede nimic, profeția în sine, comportamentul speciei umane și cât mai are ea de supraviețuit, translația într-o altă dimensiune prin trecerea la o frecvență de vibrație superioară, lumea predominantă de compasiune, înțelegere și iubire. Puțini au vorbit despre acest proiect și despre călătoriile în timp, dar cei care au făcut-o au mărturisit că nu au văzut nimic „dincolo de decembrie 2012”.

Pe scurt, se afirmă că, pe măsură ce ne apropiem de această dată, ne putem aștepta la cataclisme de proporții uriașe, schimbări severe de climă, cutremure și tsunami, inundații, alunecări de teren și restructurări geofizice. Dar ne putem aștepta și la schimbări semnificative ale organismului uman, ale comportamentului acestuia atât în plan energetic cât și spiritual.

Știm cu siguranță că au existat numeroase profeții despre sfârșitul lumii. Dar mai știm și că în spatele multora dintre ele au stat interese ascunse. În plus, până acum, nici una nu s-a adeverit, deși au fost depășite

demult termenele prescrise. Profeția despre ciclul maya care se încheie în 21 decembrie 2012, posibil printr-o catastrofă, a avut desigur la bază credința acestui vechi popor într-o lume dominată pe atunci de zei și de sacrificii umane. Nimeni însă nu a putut demonstra până acum că toate credințele maya sunt adevărate.

Ciclul maya, de 1.872.000 de zile, s-ar încheia în data de 21 decembrie 2012 numai dacă el ar fi început în 11 august 3114 î.Hr. Însă această dată nu este acceptată de toată lumea. Iar dacă am forța puțin anul de început al vestitului calendar maya, am putea alege orice dată care ne convine, ca reper pentru sfârșitul lumii. Religia creștină însăși, prin vocea lui Iisus, ne-a avertizat că „de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl” (Matei, 24:36).

Se susține că prin creșterea rezonanței Schumann și prin inversarea polarității terestre, densitatea Pământului va scădea. Însă relativitatea generală a lui Einstein dovedește că, în astfel de condiții, timpul va fi din ce în ce mai puțin curbat, deci va trece mai lent, în nici un caz mai repede. În același timp, unele teorii recente, la fel de credibile, susțin că aliniamentul perfect al Soarelui, cu ecuatorul galactic, ar fi avut deja loc la data de 21 decembrie 1998.

În versiunile unor analiști, mayașii ne-ar fi comunicat, prin celebrul lor calendar, că 2012 nu va însemna sfârșitul lumii, ci numai momentul când adevărul ne va fi revelat. Pentru a atenua cele două credințe diametral opuse, se obișnuiește să se mai spună că, dacă la sfârșitul acestui ciclu mayaș va fi un dezastru sau o binecuvântare pentru omenire, asta va depinde numai de oameni.

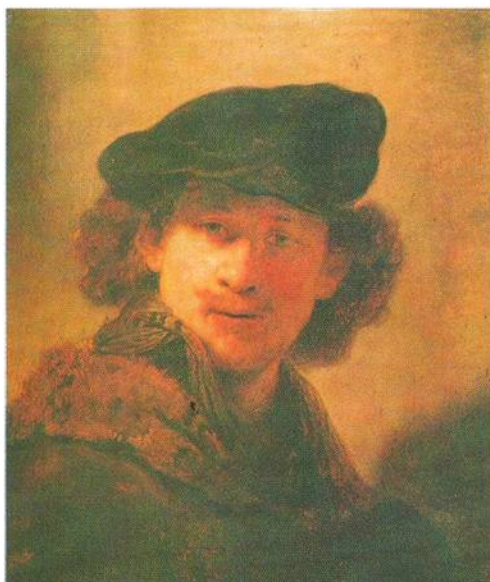
Oamenii de știință raționali sunt de părere că este puțin probabil ca fenomenul de aliniere a Soarelui cu centrul Căii Lactee să afecteze cumva Pământul în integritatea lui și ne îndeamnă să trecem peste presupusa zi a apocalipsei la fel ca peste oricare alta. Cu toate aceste asigurări și invitații la placiditate este de așteptat ca, în ziua cu pricina, dar și în multe altele care îi preced, vânzoleala omenirii să fie maximă.

– Jos! Toată lumea culcat!

Ultimii vizitatori ai Muzeului de Artă din Stockholm sunt îngroziți de spaimă. Paznicul la tâmpla căruia este ațintit un revolver e mort de frică și, de mai departe, reverberând puternic de-a lungul coridoarelor de marmură, se aud strigăte disperate. *Welcome!* Tocmai are loc unul dintre cele mai spectaculoase *heist*-uri din istoria artei.

text Claudia Golea Sumiya

HEIST. AMORUL ARTEI

Rembrandt

Muzeul Național de Artă din Stockholm

Ninsoarea cădea deasupra Stockholm-ului în acea după-amiază de 22 decembrie a anului 2000 și vederea era una dintre cele mai frumoase posibile, căci dădea spre peninsula pe care se află palatul în stil renescentist care adăpostește Muzeul de artă. Calmul peisajului a fost însă tulburat de două vehicule – *Mazda* și *Ford* – care au luat foc pe fiecare dintre cele două drumuri de acces către peninsula. Hoții turnaseră combustibil pentru grătar și-l aprinseseră. Ridicaseră de-a lungul celor două străzi țepi din oțel care au găurit ulterior cauciucurile poliției.

Numai doi infractori au urcat la etajele superioare odată ce paznicii și publicul au fost imobilizați. *Target*-ul lor era Rembrandt van Rijn. Au desprins cu ușurință micul autoportret din rama sa, l-au făcut sul și au mai luat două Renoir-uri care se aflau și ele pe acolo. Coboară apoi scările în viteză, ies din clădire și aleargă de-a lungul peninsulei către fiord. Îi așteaptă o barcă cu motor. Nu i-a luat nici o oră lui Rembrandt să părăsească Palatul și să o întindă de-a lungul fiordului.

Cunoscătorii de artă au toți impresia că l-au cunoscut personal pe Rembrandt. Nici un alt artist nu a compus atât de multe autoportrete ca maestrul olandez și nu există în lume o expresie artistică mai sugestivă a omului confruntat cu timpul decât cea lăsată de Rembrandt. L-am cunoscut așadar pe Rembrandt la tinerețe, în floarea vârstei și la apusul vieții. Autoportretul de la Stockholm era cel al unui tânăr de douăzeci și patru de

ani. Pasional și rebel, junele artist ar fi fost cu siguranță amuzat de spargerea Muzeului din Stockholm, de dragul minusculului său autoportret, pe care el îl vânduse inițial cu 35 de florini. În perioadele sale negre, Rembrandt s-a confruntat cu lipsurile, datoriile, evacuarea, iar astăzi bogătașii cu fumuri de *connaisseurs* își plusează averile percepând taxe de intrare în expoziții și muzee mai mari decât prețul inițial al oricărui Rembrandt sau cumpărând și vânzând operele atâtor mari artiști săraci. Rembrandtul furat valora în 2000, patru milioane de dolari. Este singurul autoportret realizat pe o placă de cupru, iar foița de aur care-l acoperă îi dă, se pare, o strălucire deosebită. Și nu este singurul care s-a furat de-a lungul timpului.

Rembrandt ar fi fost cu siguranță amuzat de spargerea Muzeului din Stockholm, de dragul minusculului său autoportret, pe care el îl vânduse inițial cu 35 de florini.

Isabella Stuart Gardner, o bogătaşă americană de la începutul secolului trecut, era îndrăgostită de artă și de Europa. Îi plăcea mai cu seamă Veneția, unde își petrecea toate verile. Închiria un *palazzo* construit în secolul al cincisprezecelea. Întoarsă la Boston, a vrut la un moment dat să transpună verile venețiene în Noua Anglie și a dispus construirea unei clădiri, absolut specială în sensul că fațada palatului venețian este întoarsă pe dos, către interior. Deci la Boston, cum intrai la Isabella Stuart Gardner, ajungeai în splendida Veneția. Ea a dispus înființarea unui muzeu de artă în această incintă, care să adăpostească vreo câteva zeci de picturi ale vechilor maestri.

1990. Casa Gardner este o bijuterie a Bostonului, dar nu are nicidecum sistemul de securitate al unui muzeu național de artă. Noaptea, numai doi paznici sunt puși spre grija pânzelor care valorează sute de milioane de dolari. Pe 18 martie, o bandă atacă muzeul, leagă paznicii și o întinde cu nu mai puțin de treisprezece tablouri. Impresioniști

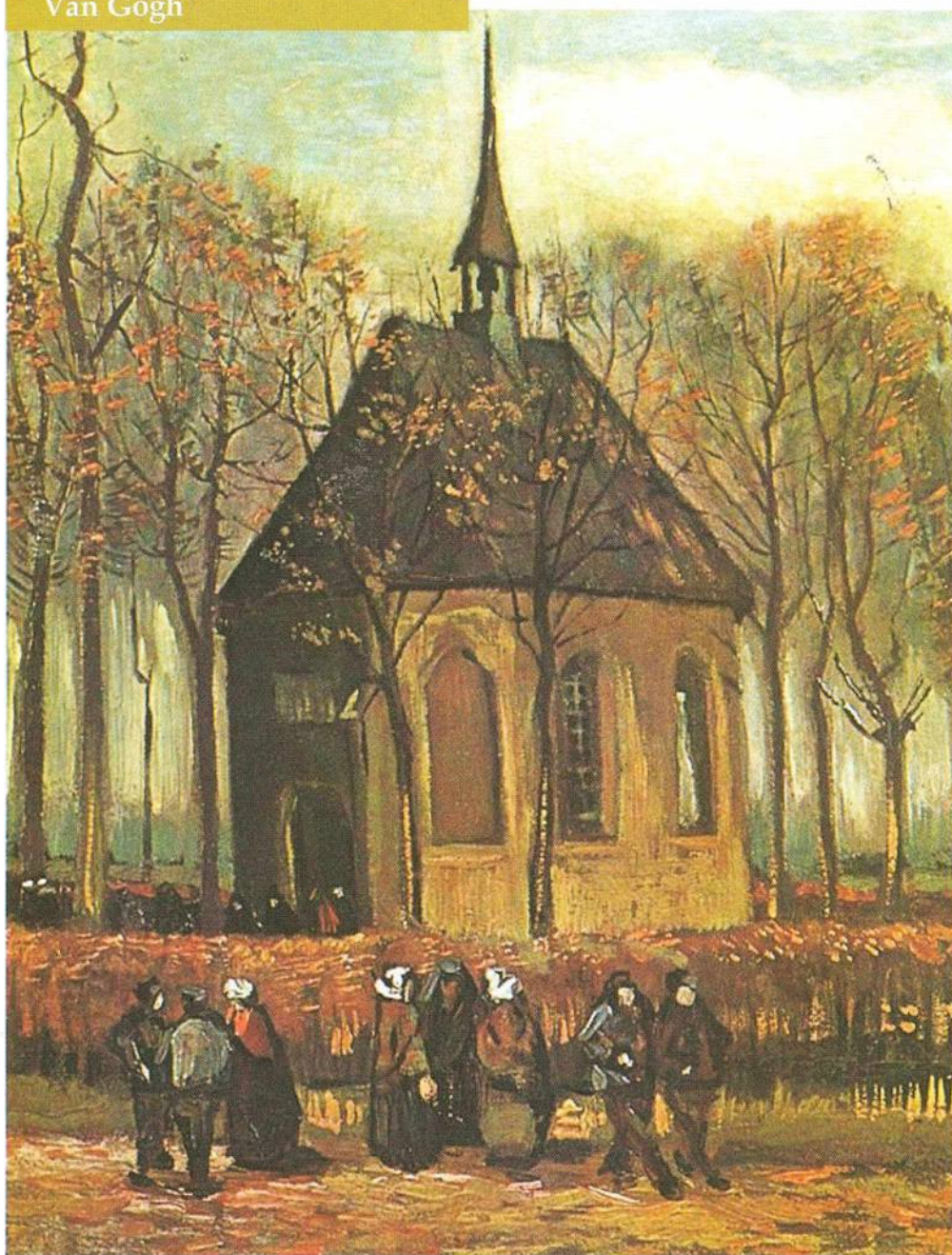
francezi, Rembrandt, Flinck, dar, mai ales, cel considerat a fi nu numai cel mai valoros Vermeer din lume, dar și cea mai valoroasă pictură furată vreodată.

Viața pictorului olandez din secolul al șaptesprezecelea este relativ puțin cunoscută, dar, în orice caz, numai treizeci și șase de tablouri ale sale au străbătut veacurile. Orice tablou al lui Johannes Vermeer este extrem de valoros. Sunt renumite culorile sale, printre care inegalabilul roșu Vermeer, modul în care redă lumina, dar mai ales calmul care transpare din picturile sale. Majoritatea pânzelor lui Vermeer nu sunt statice, ci reprezintă o activitate. *Concertul*, furat din muzeul Gardner, este cel mai semnificativ dintre ele.

Cu toate investigațiile întreprinse, urma să a pierdut complet.

Atacul asupra Muzeului Gardner este considerat cel mai mare *heist* din toate timpurile și cel mai reușit până în prezent. Autorii săi rămân necunoscuți.

Van Gogh

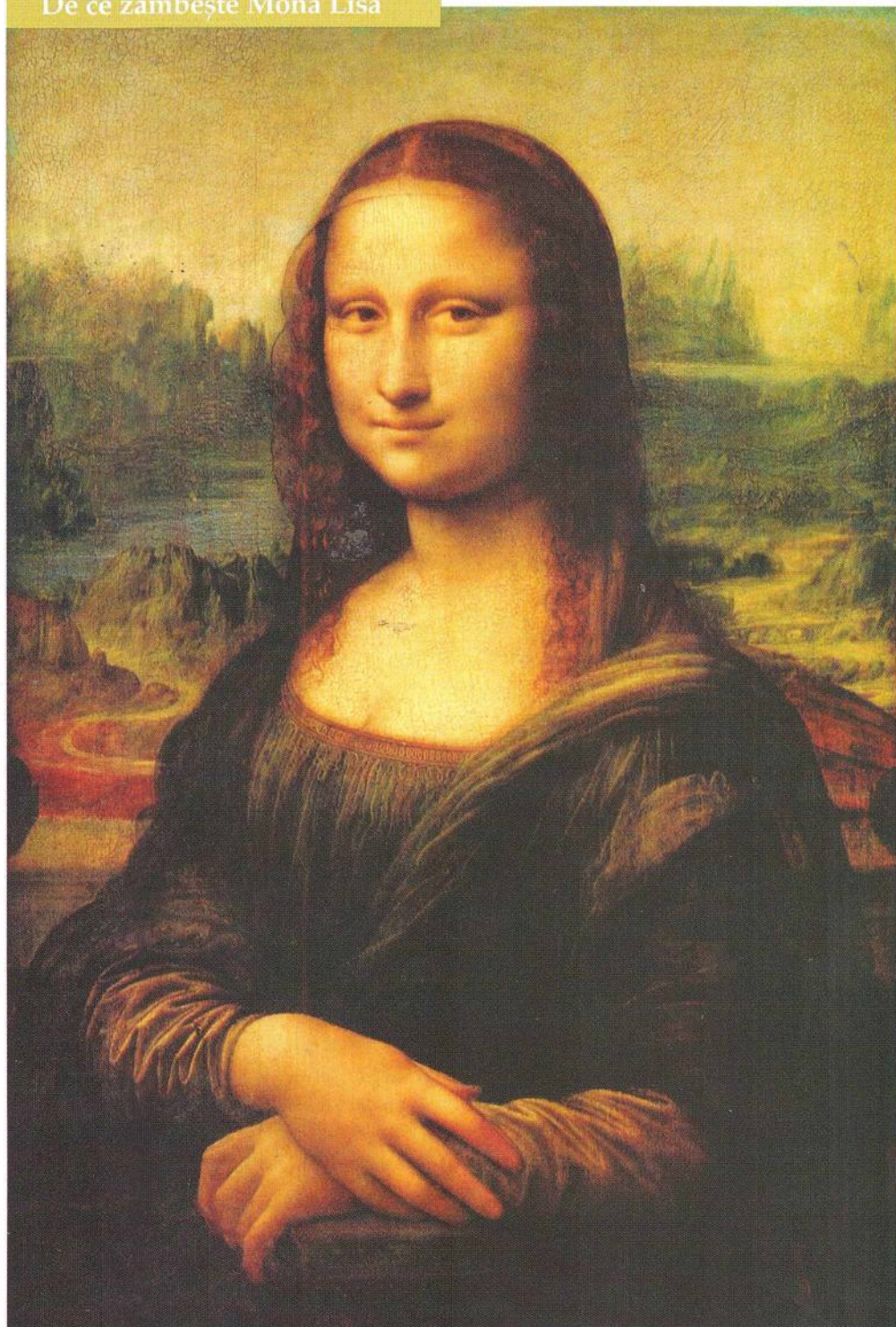

Spargerea Muzeului Gardner și a Muzeului de Artă din Stockholm au implicat desfășurări de forțe. La Muzeul Van Gogh din Amsterdam, scenariul a fost fin și delicat.

Pe data de 7 decembrie 2002, doi oameni au urcat la etaj pe o scară, au spart geamul fără zgomot, folosindu-se de un prosop, au pus mâna pe două tablouri ale lui Van Gogh și au ieșit pe unde intraseră, coborând pe o funie. Unul dintre cei doi gangsteri este un hoț de artă faimos în lumea largă, cunoscut sub numele de *Maimuța*. Identitatea lui a ieșit la suprafață odată cu prinderea lui ulterioară. Un olandez, Octave Durham, alias *Maimuța*, nu a făcut decât să-l răzbune pe Van Gogh împotriva unei societăți care i-a fost atât de neprielnică. După o căutare frenetică a sensului vieții și artei, Vincent Van Gogh a murit nebun și neîmpăcat.

Viziunea sa asupra lumii impresionează astăzi mai mult decât oricând, Van Gogh fiind poate cel mai iubit pictor din toate timpurile. *Vederea Mării la Scheveningen* și *Congregație părăsind Biserica Reformată din Nuenen*, pictate în 1882 și 1884, sunt se pare pierdute pentru totdeauna, căci, deși *Maimuța* și complicele său au fost prinși, cele două pânze nu s-au recuperat. Pe când ele valorează aproximativ 8 milioane de dolari, cea culoare specială a uleiurilor lui Van Gogh este neprețuită. Oricine a confruntat originale cu reproduceri, fie și în cele mai bune albume de artă, cunoaște diferența. Van Gogh și marii maestri nu sunt adevărați decât la prima mână.

Congregație părăsind Biserica Reformată din Nuenen și *Vederea Mării la Scheveningen* valorează aproximativ 8 milioane de dolari.

– Uită-te la ea! În orice parte a încăperii ai fi, în față, la dreapta sau la stânga ei, ai impresia că se uită la tine și îți zâmbește personal.

Eram un copil de școală primară și tata făcea astfel pe ghidul cu mine în prima noastră vizită la Luvru. Într-adevăr, surâsul misterios al Monei Lisa este personal și internațional. Un italian pe nume Vincenzo era însă de părere că ea aparține lui Leonardo da Vinci și Italiei. În 1911, a intrat în timpul zilei în Luvru ca orice vizitator și s-a ascuns pe culoare, probabil la toaletă, la ora închiderii. În timpul nopții, a întins-o cu Mona Lisa. *Gioconda* a fost recuperată de-abia peste ani de zile și este considerată în prezent cea mai valoroasă operă de artă din lume. Zâmbește acum ca întotdeauna din locul ei privilegiat de la Luvru, de data aceasta din spatele unui paravan de sticlă, în cea mai securizată sală din lume.

Acestea nu sunt decât câteva dintre cele mai spectaculoase *heist*-uri – furturi de opere de artă – din lume. Nu am avut niciodată ocazia să vorbesc cu un Maestru. Nu mă refer la Rembrandt, Vermeer sau Van Gogh, ci la maestri în arta *heist*-ului. Este și aceasta o artă și un *modus vivendi*, așa cum ne explică pe larg Myles Connor, un celebru hoț de artă, în fascinantele sale memorii. De ce, pentru cât, cu ce scuză, cu ce mijloace și cum anume furăm arta? ARTA HEIST-ului este un roman non-fiction care se citește cu sufletul la gură și informație la prima mână de la unul dintre marii maestri. Ar fi fost probabil lectura favorită a lui Van Gogh.

Confesiunile unui Master Heister

Myles Connor este un psihopat periculos și un bărbat violent. Este de asemenea scriitor, ceea ce-l face și mai periculos.

Cu aceste cuvinte ale agentului FBI Tom Daly îi place lui Myles J. Connor Jr. să se

laude, pe coperta cărții sale, ARTA HEISTULUI, scrisă împreună cu Jenny Siler. Ca și povestea sa adevărată, introducerea este de milioane, lăsând să transpară un narator imoral, dar scripitor: „Sentimentul de a fi singur într-un muzeu este întotdeauna același. Există o excitație, o elevație a simțurilor care este asemănătoare cu plăcuta senzație de «high» pe care ți-o dă cocaina. Nu ești hiper, numai potrivit de extatic, îmbătat cu noțiunea că ai conducerea locului, cu ideea că toate aceste comori sunt ale tale și poți să le iei. Este un dulce

sentiment, unul de care nu m-am săturat niciodată, nici la cel de-al douăzecilea *heist* al meu, nici la al cincizecilea și nici măcar la al o sutălea”.

ARTA HEISTULUI este o poveste care se citește pe nerăsuflăte, luând însă pauze de respiro iluminator, în care caști pur și simplu gura și îți spui *ășa carevasăzică!*: „Nu există unitate cu care să cântărești suspansul de a ține un Rembrandt în mâini... Se spune că majoritatea oamenilor duc vieți de tăcută disperare. A mea, cel puțin, a fost orice altceva”.

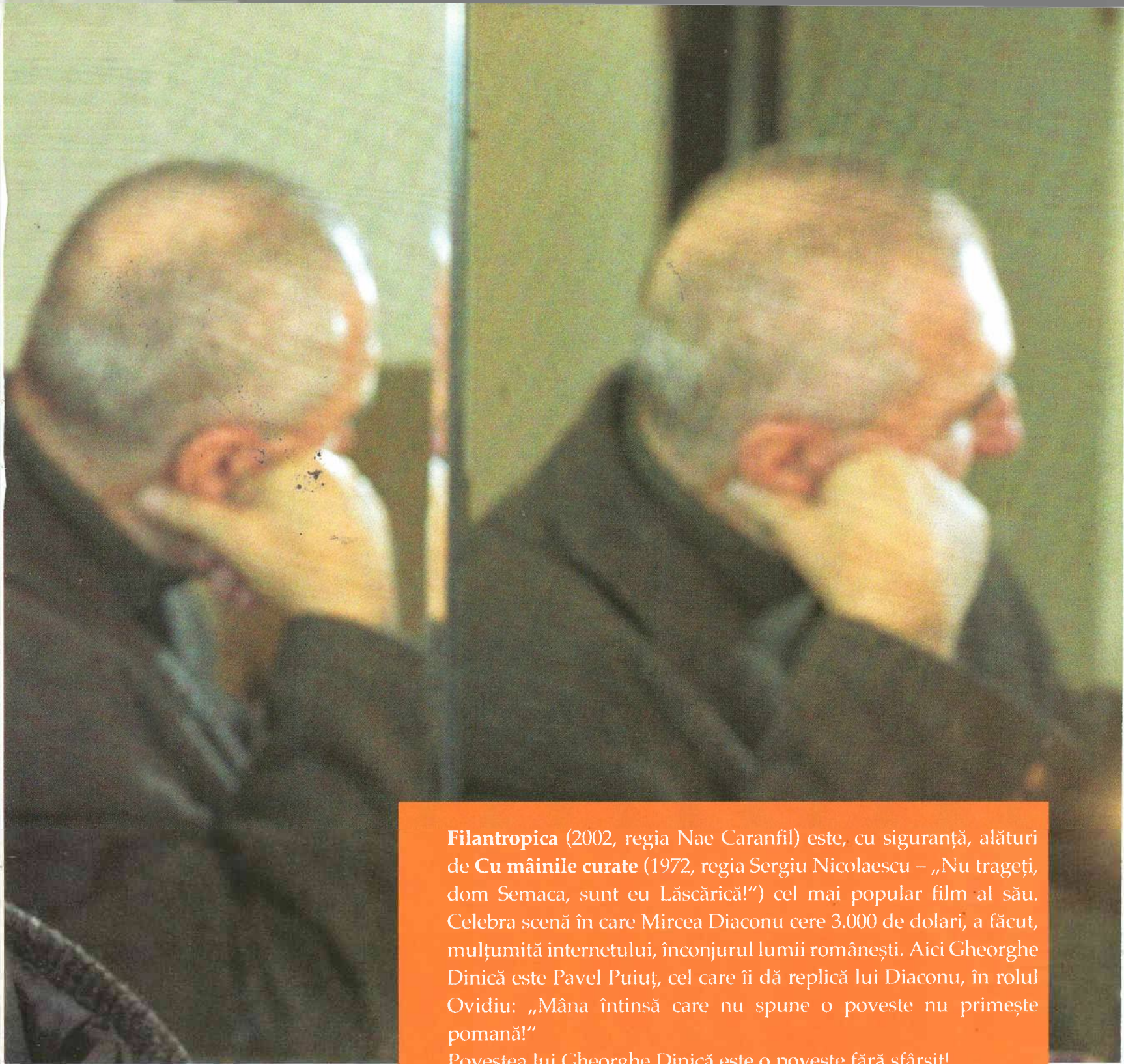

text Alice-Claudia Gherman,
Bogdan Hrib
foto Octavian Tibăr

Gheorghe Dinică

Ultimul act

În 2002, chiar în luna noiembrie, *Flacăra* i-a luat lui Gheorghe Dinică un amplu interviu al cărui titlu a fost „Nu cred în actorul politic” – apropo ce potrivire cu timpurile pe care le trăim. Întrebat de ce nu încearcă să scrie o autobiografie, marele actor declara atunci: „Mie nu-mi plac autobiografiile. Nici nu poți să fii sincer până la capăt, e un reflex în fiecare om. Să mă scot pe mine afară din interiorul meu nu-mi place. Și nici să o facă altcineva nu-mi place.” Din respect pentru regretatul actor, nu vom scrie aici o biografie. Și nici un necrolog. Nici asta nu credem că i-ar fi plăcut. Atât doar: a fost un actor imens, a jucat în mai bine de 70 de fil-

Filantropica (2002, regia Nae Caranfil) este, cu siguranță, alături de **Cu mâinile curate** (1972, regia Sergiu Nicolaescu – „Nu trageți, dom Semaca, sunt eu Lăscărică!”) cel mai popular film al său. Celebra scenă în care Mircea Diaconu cere 3.000 de dolari, a făcut, mulțumită internetului, înconjurul lumii românești. Aici Gheorghe Dinică este Pavel Puiuț, cel care îi dă replică lui Diaconu, în rolul Ovidiu: „Mâna întinsă care nu spune o poveste nu primește pomană!”

Povestea lui Gheorghe Dinică este o poveste fără sfârșit!

me, a interpretat roluri foarte complexe pe scena teatrelor bucureștene. Ne-a făcut să râdem sau să plângem, să iubim sau să urâm, a fost celebru îndeosebi pentru rolurile negative interpretate cu mare artă, pe care alți actori s-au temut să le interpreteze, roluri care i-au adus numeroase premii, naționale sau internaționale.

În viața de zi cu zi era un om plin de vervă și umor, dar modest, așa cum numai oamenii cu adevărat mari pot fi. O personalitate căreia apelative precum *maestre* ori *meștere* i se păreau deplasate. Ne-a declarat-o chiar el în interviul de acum șapte ani: „Nu, sincer, asta cu maestre e o prostie, a devenit o glumă. Chiar

așa: domnule cutare? Nu, draguțule, spune-mi simplu, *maestre*. Acum circulă formula *monstru sacru*. Ce monstru sacru, bă? Monstru mai înțeleg, dar sacru. Vine din franceză formula și au preluat-o mai mult fetițe care scriu cronici de teatru și film. E mai simplu: sunt actorul cutare, am jucat cutare.”

Boala ni l-a răpit pe Gheorghe Dinică direct de la platourile de filmare pentru serialul românesc de epocă *Aniela*, unde a jucat rolul generalului *Vulturesco*. În ultimele secvențe filmate cu maestrul, personajul său rostește o re-

plică sunând a prevestire: „Mă uit la tinerii noștri și apoi mă rog la Dumnezeu să vadă România Mare, așa cum a visat-o Mihai Viteazul. După asta pot să și mor!” Maestru a jucat „partitura” unui general vârstnic care încearcă să insufle tinerilor ofițeri forță și să le dea pilde de viață. De la internarea sa la secția de terapie intensivă a Spitalului *Floresca* pentru bronhopneumonie severă și până în ziua când ne-a părăsit au trecut 19 zile. Momente de chin, speranțe și deznădejdi. A fost ultimul act, semnat: Gheorghe Dinică.

Andreea Marin Bănică: „Nu fac rabat de la calitate”

foto Prevention, Alex Gălmeanu

Ce anume vă motivează în viață? Care este combustibilul care vă pune în mișcare?

Mă motivează copilul meu și cred că orice mamă v-ar putea spune același lucru, cu aceeași convingere. Mă motivează giumbușlucurile și bucuria celor doi frățiori când încing podeaua de atâta joacă, dragostea pe care o port familiei mele, dar și oamenii care sunt familia mea extinsă, care mă ajută să înțeleg lumea așa cum e ea, nu cum e creio-

nată în paginile mondene sau de zvonistică, ci lumea reală, cu durerile și bucuriile ei. Mă motivează munca mea și răsplata din privirile celor cu care leg relații pentru o viață, pentru că trecem împreună, mână în mână, de un mare impas, uneori la granița dintre viață și moarte.

Știu că aveți cel mai mare respect pentru omul care a fost Valeriu Lazarov. Puteți împărtăși cititorilor revistei Flacăra, un

sfat sau o întâmplare, legată de regretatul domn Lazarov, de care vă amintiți în momentele mai dificile și care vă readuce pe drumul pe care trebuie să-l parcurgeți?

Mi-aduc aminte de zilele în care i-am fost oaspete la Madrid, când pentru prima dată m-a făcut părtaşă la lumea lui, lumea unui mare visător. Visa mult, visa cu ochii deschiși, căci nu-și îngăduia mai mult de cinci ore de somn, grăbit, cum era, să-și vadă

foto Marius Bărăgan

fotografie Călin Vrabie

cele mai îndrăznețe idei prinzând contur real. Ne molipsise pe noi, ucenicii lui, cu insomniile sale creatoare, făcându-ne să trăim cea mai fertilă perioadă pentru noi. Îi plăcea să spună că avem cea mai frumoasă meserie din lume, singura în care orice visam peste noapte putea fi construit încă din zori.

V-ați mai implica, dacă șansa s-ar ivi, într-un proiect de anvergură emisiunii Surprize, surprize, sau doriți, cel puțin pe moment, să vă concentrați asupra vieții de familie și a proiectelor cu caracter umanitar?

M-aș implica doar cu o singură condiție: să nu mi se propună să fac rabat de la calitate. Văd că e „la modă” să faci totul cât mai ieftin cu putință, singurul argument care conținează pare a fi astăzi efemerul „rating”. Asta nu înseamnă, din punctul meu de vedere, nici respect pentru meserie, nici pentru privitori, nici pasiune pentru munca ta. E doar un compromis pe care îmi permit să nu îl fac.

Ce designeri de modă preferați, în ultima vreme?

Nu-mi place să-mi port etichetele la vedere,

Stephen R. Covey și Hiroshi Motoyama mi-au influențat modul de acțiune și a gândi în viața de zi cu zi.

dacă înțelegeți ce vreau să spun. Port și creații ale unor designeri binecunoscuți, dar în egală măsură port haine cărora le dau viață, cu imaginație, creatori tineri pe care îi apreciez, așa că nu cred că e important să menționez nume acum. Poate exagerez, dar mie îmi sună a snobism.

Cum ați eticheta evoluția stilului vestimentar la români în ultimele două decade? Se îndreaptă într-o direcție bună sau, dimpotrivă, suntem departe de acel „adevăr” vestimentar care, până la urmă, să se potrivească stării noastre interioare?

Cred că este chiar o delectare să privești diversitatea vestimentară în ziua de azi, nu am nimic de criticat, în fond fiecare poartă ceea ce-l face să se simtă confortabil, să aibă bucuria de a se uita în oglindă.

Există, strict în pletora cinematografică hollywoodiană, un film care să vă fi atras atenția în mod deosebit în ultimii ani și care să vă „lumineze” câte-o seară mai morâță?

Da, și nu doar unul. De pildă, *Pianistul*. Nu e o poveste ușoară, dar m-a impresionat tare mult.

Ce muzică ascultă cu plăcere Andreea Marin Bănică?

Clasică, rock'n'roll, muzică de dans, în general, ritmurile anilor '60-'70-'80. O gamă largă.

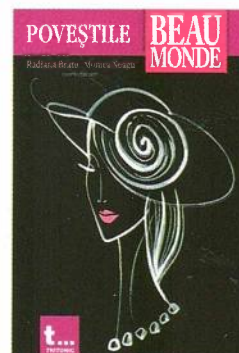
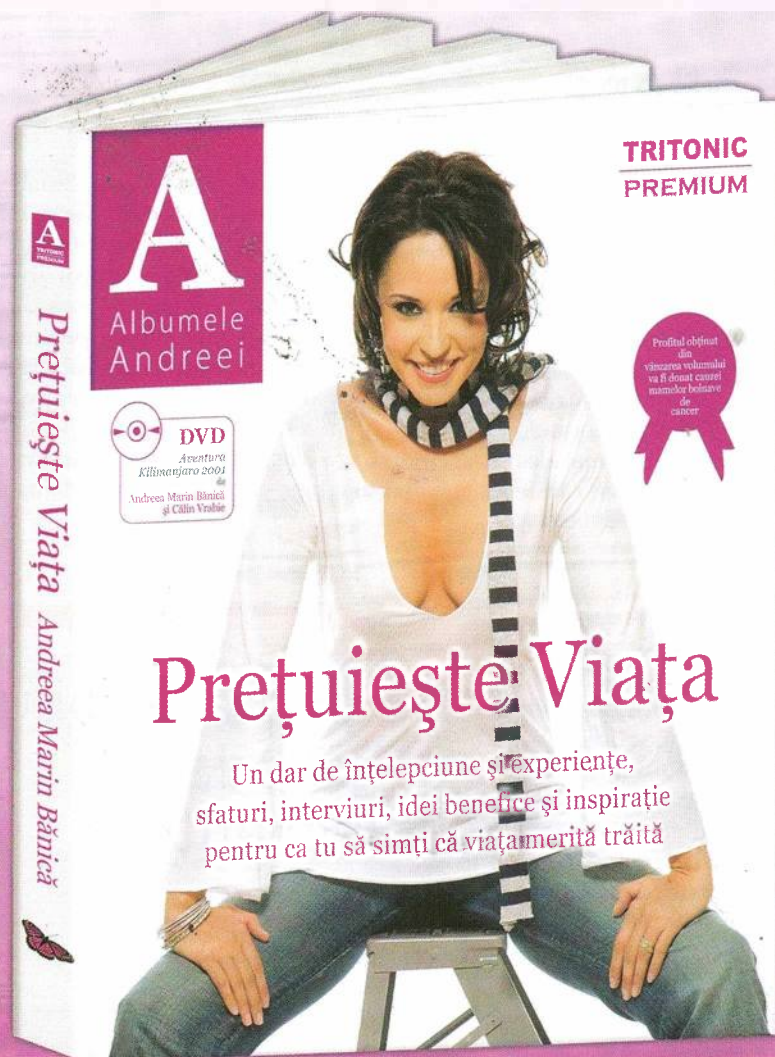
Și, nu în ultimul rând, ce cărți citește Andreea Marin Bănică? Există vreun autor (străin, român, nu are importanță atâta vreme cât „atinge acele coarde sensibile”) pe care să-l păstrați la loc de cinste pe raftul dv.?

Sigur că da, și nu doar unul. De pildă, Stephen R. Covey sau Hiroshi Motoyama, care mi-au influențat modul de acțiune și a gândi în viața de zi cu zi. Vi-l recomand cu căldură.

Hardcover
256 pagini policromie
85 lei

Recomandat
FLACĂRA

~~50 lei~~

Comandă
acum
și primești
gratuit

Preț întreg: ~~135 lei~~
Preț redus: 80 lei

Completează formularul de mai jos și trimite-l la
SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr 1,
sector 1, Cod poștal 013701, București
ca să beneficiezi de reducere
Ofertă valabilă până la 30 ianuarie 2010

TALON DE COMANDĂ

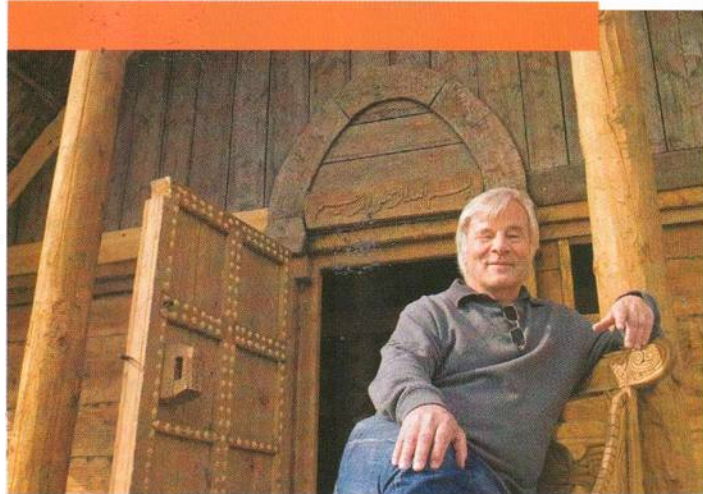
Doresc să comand volumul Prețuiește viața de Andreea Marin Bănică la prețul de 80 lei

Nume	Prenume	CNP
Strada	Nr.	Bloc
	Scara	Etaj
Cod postal	Localitate	Număr telefon

Datele dumneavoastră personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dvs.

HOT STUFF

Guillou de la KGB la bestseller

Romanele polițiste suedeze sunt citite cu plăcere și în România. A. Dahl, S. Larsson, J. Guillou au succes de public, iar editurile se întrec în a le prezenta cărțile în condiții grafice cât mai bune. Numele lui Jan Guillou s-a aflat recent cu litere mari pe prima pagină a tuturor ziarelor suedeze, scriitorul fiind demascât de către cel mai bun prieten ca fost agent KGB. Este o întâmplare de demult, însă Jan Guillou, pe vremuri simpatizant social-democrat, devenit acum, datorită talentului său literar, multimilionar și posesorul unui apartament exclusiv în centrul elegant al Stockholmului, este blamat cu vehemență de liderii politici de toate culorile mai ales că, în curând, vor avea loc noi alegeri parlamentare. În acest fel, cărțile lui se vând mai bine ca oricând, iar reclama este gratuită.

Exit-poll Pink Martini

22 noiembrie. Primul tur de scrutin și al doilea concert Pink Martini în România. TNB, Sala Mare. Full. Se stă și pe strapontine.

Și pe scări. Concertul începe după 10-15 minute de la ora anunțată, adică 8. Seara. China Forbes, solista, e într-o formă de zile mari. Thomas Lauderdale, pianistul și „creatorul” trupei, se chinuie să vorbească românește. Și chiar îi iese, spre deliciul publicului. Se cântă câteva piese de pe „Sympathyque”, inclusiv celebra „Je ne veux pas travailler”. Corect! Nici noi. Mai sunt câteva minute până la ora 21. În sală, oamenii încep să se foiască. Se scot telefoanele. Blackberry. Iphone. Orice are net. Și, surpriză: concertul ia o pauză, la nici o oră de când a început. Doar câteva minute. Suficient pentru ca toată lumea să afle rezultatul de la exit-poll. Și să se calmeze. Oare organizatorii or fi străini de asta?

Ce poate fi roșu și niciodată portocaliu

Primele ezit poll-uri
06 Dec 2009 | Cristian Șupu | 5 comentarii | 18161 vizualizări

Rating: ☆☆☆☆ 307 voturi

UPDATE Ora 16:30 (Cifrele aferente orei 15:00)

IMSONAR
Pentru unitate, stabilitate și un nou guvern: 51,6%
Continuitate și modernizarea statului: 48,4%

URS
Pentru unitate, stabilitate și un nou guvern: 51,5%
Continuitate și modernizarea statului: 48,5%

Orice i se poate reproșa gazetarului român, numai lipsa de inventivitate nu. Când n-ai voie să dai rezultatele de la exit-poll dar, totuși, le știi (și simți că trebuie să le afle și alții), atunci inventezi. Și uite-așa, pe 6 noiembrie, pe internet au început să mișune mercurialul la roșii și portocale, prețul la închirierea de Moși Crăciuni, recensământul peștișorilor din acvarii ș.a.m.d.

La colț de... blog!

Un președinte ales în scârbă...

Unul dintre cei mai celebri traficanți de... trafic new media, „un chinez ca tot românul” – www.chinezu.eu zice:

„...indiferent de rezultat, un lucru e cert: românii și-au votat noul președinte. Faza nașpa spre nasoală este după cum urmează: cei care vor decide președintele sunt cei care au acționat pe principiul e un mare papagal ăsta pe care îl aleg, dar e mai puțin papagal decât cel pe care nu îl aleg. Altfel spus, o să avem un președinte ales din scârbă.”

Ei bine, îl avem deja!

PIAȚA ELECTORALĂ -
Ora 17.00: O jucărie roșie
costă cam cu 5 lei mai
mult decât una portocalie

Diaspora noastră cea de toate zilele...

Cu ani în urmă, românii din Stockholm au fost profund dezolați de afirmațiile unui intelectual de elită și politician independent din București, în vizită în capitala Suediei, cum că diaspora să-și vadă de treburile ei, că oricum nu poate să fie de folos României. Cu sufletul la gură, plină de speranță, cu ocazia solemnității de deschidere a anului cultural al României în Suedia, diaspora a umplut până la refuz „sala albastră” a primăriei, sală unde, de altfel, are loc în fiecare an banchetul oferit cu ocazia Premiului Nobel. Ministrul suedez a declarat că relațiile culturale româno-suedeze sunt ca și inexistente, cel român a declarat încăpățânat că ele există și, în consecință, a anunțat o serie de viitoare manifestări culturale, care, însă, din motive necu-

noscute, nu au avut loc. Atunci, românii din diaspora au luat inițiativa în privința schimbărilor culturale româno-suedeze. De exemplu, au găsit ca spațiu de expunere pentru o expoziție de pictură a Uniunii Artiștilor Plastici din România, însoțită de oficiali, o sală de cartier unde copiii suedezi se joacă după orele de școală. Expoziția a durat o zi și a fost vizitată de 30-40 de români și un suedez prietenos. Organizatorul din diaspora, artist plastic și el, a fost cu generozitate invitat să expună în România, în sălile unui muzeu regional. Colaborarea diaspora-România a luat amploare, s-au întărit relațiile româno-suedeze și diaspora a șoptit că în țara Premiului Nobel s-ar cere un Institut Cultural Român, Bucureștiul a șoptit și el și

s-a tot șoptit, s-a analizat și s-a răsucit problema pe toate părțile. Intelectualul de elită și politicianul independent, dușmănos odioasă față de diaspora, a șoptit și el, aducându-și aminte de un fost coleg de școală plecat din România, poate că diaspora departe de porțile Orientului este mai curată, mai cinstită, mai inocentă și, astfel, conducerea Institutului Cultural Român din Stockholm a revenit pe merit românilor din diaspora, care de atunci prezintă cultura română atât românilor de mult plecați de acasă cât și altor vorbitori de limbă suedeză, plecați și dâșii de mult de acasă. Păcat că suedezii se încăpățânează să întrebe de taraful *Haiduc* și să se ducă la piesa lui Ionescu *Scaunele montată* recent de ei la teatrul *Strindberg*.

Speranța vine de la Stockholm

Bucuria a fost mare printre românii din Stockholm când Hertei Müller i s-a decernat Premiul Nobel pentru literatură. Academia suedeză a motivat premiul prin faptul că a fost impresionată de forța poetică, sinceritatea cu care scriitoarea originară din România, stabilită apoi în Germania, descrie

lipsa de rădăcini în noua sa țară, adică dorul de acasă, se pare că de patria domniei sale, România. Se pare că Academia nu a știut faptul că o altă poeteasă de origine română stabilită în Suedia a rezolvat deja problema, publicând, la editura Bonnier, romanul *Hemma utomlands*, sau, cu alte cuvinte, *Acasă printre străini*. Și, de altfel, ar mai exista încă o soluție: dacă-ți este dor cu adevărat de acasă te poți repatria – teroarea comunismului este de domeniul trecutului. Herta Müller a declarat că este scriitoare germană, ziarele au insistat că ar aparține minorității germane din România și, în mod curios, în cele două volume traduse în limba suedeză și apărute cu mare întârziere, naționalitatea Hertei Müller este cu totul și cu totul eludată. Cu toate acestea, românii din Stockholm nu au pierdut speranța. Un volum al scriitorului român Mircea Cărtărescu a fost până nu de mult expus în librării pe un panou sub titlul *Cartea care se cumpără greu*. Dar editura preciza: „Dintre acești scriitori fără succes imediat de public, doi au primit Premiul Nobel”. Deci, speranța trăiește!

Ultima oră

Băieții răi Anders Roslund și Borge Helstrom, adică echipa Roslund & Helstrom aflați la al patrulea roman scris la... patru mâini, *TREI SECUNDE*, reușesc să cucească ediția 2009 a premiului *Cel mai bun roman polițist suedez*, decernat de Academia suedeză a scriitorilor de *mystery & thriller*. În engleză sau suedeză sună mai simplu, *Crime Writers*, dar în limba noastră genul nu mai e atât de popular ca pe vremuri și nu avem cuvinte specifice. Primul volum al tandemului Roslund & Helstrom, *BOX 21*, va apărea anul viitor, în primăvară, la *Crime Scene Publishing*.

text Claudia Nedelcu Duca
foto George Dăscălescu
foto Ciprian Duică

În container, de Constantin Cheianu, regia Cristian Ban, scenografia Cristina Milea, cu Marius Damian, Gabriel Pintilei, Irina Mazanitis, Relu Poalelungi, Mihai Smarandache, Dimitrii Bogomaz, Teatrul Odeon, premiera 21 noiembrie 2009.

În container

Decorul construit de Cristina Milea în tonuri de alb și roșu contrastează într-un mod pozitiv cu griul și tristețea poveștilor.

lul dramatic al unor astfel de întâmplări și reconstituie, ca într-un veritabil studiu de caz sociologic, poveștile a trei imigranți, asigurându-ne că piesa *În container*, montată la Teatrul Odeon, se bazează doar pe fapte reale. Igor, Sergiu și Viorel se întâlnesc într-un hotel din Belgia și își povestesc unul altuia încercările, eșuate cele mai multe dintre ele, de a evada către o viață pe care o sperau mai bună. Lipit cu scotch sub un TIR, mergând uneori zeci de kilometri pe jos, înotând în ape înghețate, așezați pe roata de rezervă sau sub căptușeala banchetei unui TIR. Umilințele de la graniță atunci când erau prinși. Trădările confrăților sau ale Țiganilor pentru sume mici de bani. Întoarcerea acasă și reînceperea

perea aventurii unei noi imigrări.

Acum își caută pașaport lituanian și învață câteva cuvinte în lituaniană pentru a putea păcăli vameșii la următorul hop al drumului către Irlanda. Dialogul dintre cei trei este dinamic, șirul întâmplărilor triste este îmbogățit dramaturgic prin inserarea unor momente de un comic amar, absurd uneori, dar eliberator pentru cele trei caractere temătoare, neîncrezătoare, care fură și șantajează pentru a-și duce la capăt visul.

Se simte nevoia, în cele 90 de minute petrecute la Odeon, de mai multă căldură, de sentimentul că nu suntem martori ai unui reportaj, ci ai unei piese „documentar” în care momentele calde sunt necesare pentru a da veridicitate și complexitate unui univers. Acesta este probabil scopul creării unui personaj care întruchipează pe mama unuia dintre imigranți, însă în doar două scurte momente în care Irina Mazanitis apare pe scenă, problema nu se rezolvă.

Unele știri din ziare depășesc limitele posibilității și ale veridicului, suprapunându-se pe ficțiune. Și, uneori, știrile se transformă într-o piesă de teatru.

Scena finală a spectacolului – pregătirea și etanșarea celor trei în containere – asigură un sfârșit de spectacol la înălțime.

„Trei cetățeni moldoveni au fost salvați de la moarte după ce au fost extrași dintr-un container marțea trecută, într-un port belgian. Procuratura belgiană a stabilit că ei au fost încarcerați în această cutie metalică în Italia, pentru a ajunge în Irlanda. Cineva, într-o italiană defectă, a declarat că moare într-un container, după care linia s-a închis, au declarat salvatorii pentru presa belgiană.” (Ziarul de gardă, 28 iulie 2005)

„În octombrie 2005 numărul cetățenilor moldoveni care au emigrat ilegal în Anglia era de 10.000. În 2007 de 14.000.” (România liberă); „O rețea ilegală de imigrație a fost arestată în noiembrie 2008 pentru că a adus în Marea Britanie peste 3.500 de imigranți” (ziare.com); „22 de imigranți moldoveni au fost înghesuiți într-un TIR cu destinația Ungaria.” (Obiectiv de Suceava)

Știri care umplu ziarele și jurnalele tv, devenind seci și lipsite de interes pentru că nu ne afectează, pe foarte mulți dintre noi, direct. Constantin Cheianu miroase potenția

În Piața Vladimir, de Liudmila Razumovskaia, traducerea și adaptarea Mariana Onceanu și Costin Manoliu. Distribuția: Luminița Gheorghiu, Emil Hossu, ilustrația muzicală Catrinel Dumitrescu, scenografia Andrada Chiriac, regia Petru Hadârcă, Teatrul Nottara, durata 1h 30 min., premiera 19 noiembrie 2009.

În Piața Vladimir

Iubirea care se naște între cei doi nu poate trăi, ca în visul lor, în grădina căsuței de pe marginea unei ape curgătoare.

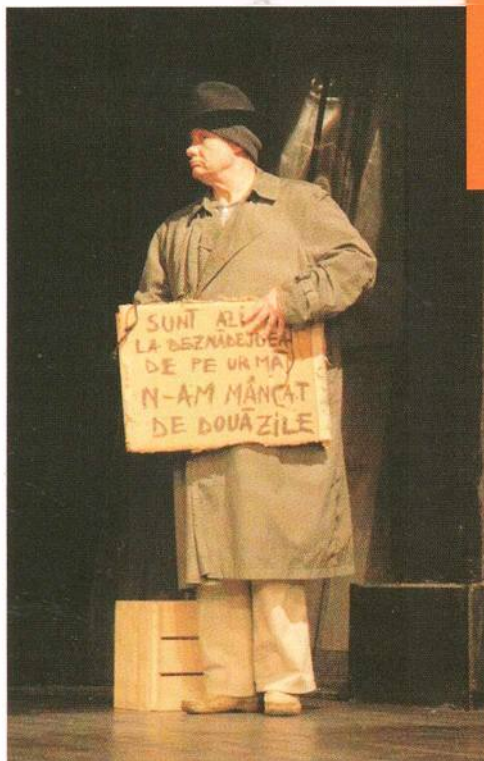
Muzică rusească – piese clasice, dar și Vitas. Lăzi aruncate una peste alta.

O tarabă improvizată pe care sunt puse la vânzare o matrioșka, o sticlă de vodcă și obiecte vechi. Griul scenei este accidentat cu afișul Cruciașătorului *Potemkin*.

Piața Vladimir din Sankt Petersburg – univers rece sugerat cu inspirație de scenografa Andrada Chiriac – este locul unei întâlniri întâmplătoare între doi oameni trecuți de prima tinerețe. Vera și Pavel. Ea este

În *Piața Vladimir* este și pretextul unui dialog actoricesc impecabil pe care nu trebuie să îl ratați.

vânzătoare în piață, iar el cerșetor. Povestindu-și frânturi de existență pentru a-și justifica neîmplinirile, Vera recunoaște în Pavel pe cel de care fusese îndrăgostită în adolescență. Cerșetorul este un actor ratat, divorțat, cu două fiice care nu și-l mai doreau alături. Locuiește într-un apartament părăsit, fumează chiștoace, are servicii pasagere sau cerșește, dar încă poate visa, încă poate iubi. Vânzătoarea muncește într-un spital, vinde în piață după ce iese de la serviciu, are grijă de o fiică alcoolică și de fiul bolnav al acesteia. Nu a mai privit demult la stele pentru că își privește „mai mult picioarele sau prin părți de teamă că ar putea-o ataca cineva”, dar intră în jocul visătorului încercând să se bucure și să își dorească o altă viață. Iubirea care se naște între cei doi nu poate trăi, ca în visul lor, în grădina căsuței de pe marginea unei ape curgătoare pentru că sufletul și gândurile ar rămâne în Sankt Petersburgul vieților alienate de prea mult sacrificiu, de prea multă nedreptate.

Vera Luminiței Gheorghiu este complexă – tristă și camuflată pe răceala și griurile Pieței Vladimir, timidă și neîncrezătoare în fața complimentelor unui fost actor, caldă și îngrijorată atunci când povestește despre nepotelul ei, plină de energie atunci când e hotărâtă să iasă din rutina unei existențe monotone, fericită până la lacrimi când devine soție. Personajul Luminiței Gheorghiu este bogat, este frumos, este cald.

Emil Hossu construiește un Pavel pe două planuri fin intersectate. Unul este cel al eșecurilor vieții profesionale și familiale, cosmetizat cu talent de cel al visurilor și speranțelor la care nu vrea să renunțe. Pavel al lui Emil Hossu capătă profunzime prin gesturile teatrale ale unui fost actor și prin privirile încurajatoare ale unui om care are nevoie de Vera pentru a-și trăi frumos restul vieții. Pavel trăiește între tăcerile care lasă să se stingă speranțe și mișcările largi ce umplu spațiul scenei.

Împreună cu regizorul Petru Hadârcă, cei doi fac din premiera Teatrului Nottara un spectacol frumos.

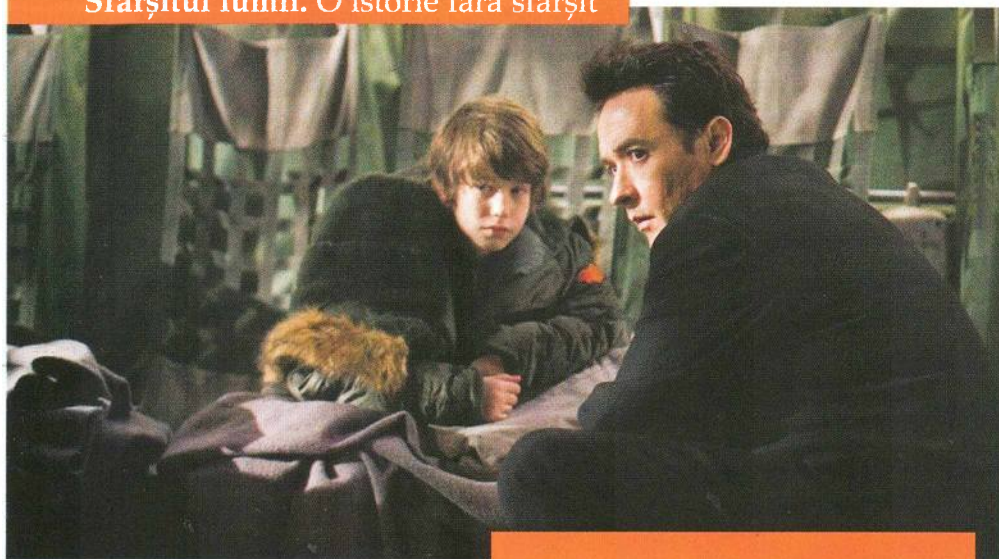
Piesă foarte bine scrisă de una dintre cele mai valoroase scriitoare ale noului val postperestroika, bine tradusă și adaptată în românește de Mariana Onceanu și Costin Manoliu.

text Andrei Ichim

2012

Sfârșitul lumii. O istorie fără sfârșit

Regizor:
Roland Emmerich
Actori: John
Cusack, Wood
Harrelson
Genul: Acțiune
Durata: 157 de
minute

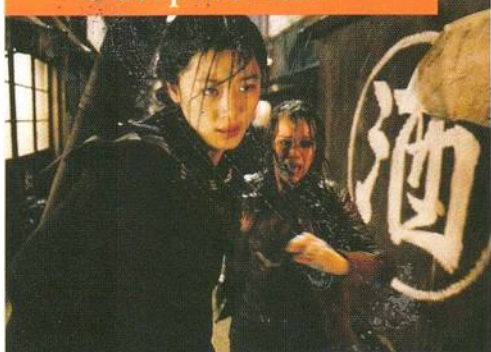
Recomandare

Dacă nu vreți să vedeți doar un *The Day After Tomorrow* upgradat, vă pot propune *Războiul Lumilor* (deși tematica este un pic diferită) în care empatia față de personaje este mult mai mare, în această producție chiar îți pasă de protagoniști.

Subtitlul recenziei noastre este numele unei cărți interesante scrisă de istoricul Lucian Boia. Acesta ne arată cum, de-a lungul timpului, oamenii au crezut că o vor duce din ce în ce mai rău și, până la urmă un cataclism le va distruge viețile. Fie că e vorba despre un mare cutremur, o apocalipsă nucleară, un potop sau un meteorit, toate acestea au bântuit și chinuit mințile oamenilor. Pe baza acestei frici capitalizează un film ca 2012. Cel mai nou mit este cel legat de sfârșitul calendarului mayaș. Pe acest mit recent popularizat se bazează pelicula de față. Prin intermediul celor mai ingenioase efecte speciale posibile oamenii sunt măcelăriți, ba chiar și neantizați. Frica noastră a căpătat imagine. Regizorul acestui film, Roland Emmerich, este responsabil și pentru alte filme-catastrofă: *Godzilla*, *Ziua Independenței*. Scala la care se desfășoară aceste distrugerii este colosală. Sentimentul pe care îl ai în fața unei asemenea producții este acela al micimii: te simți mărunț în fața acestei Apocalipse. Acest lucru îi reușește; 2012 este un film-catastrofă reușit. Empatia față de personajele principale aproape că lipsește, dar aceasta este o țintă secundară a filmului. Implicațiile de tip economic, social sau politic sunt doar adăugiri fără substanță. Dacă aveți chef să vedeți un film care să vă impresioneze prin efectele speciale, dotat cu o serie bună de actori cum ar fi John Cusack, Wood Harrelson și Danny Glover, vă pot recomanda acest film. Dacă, în schimb, căutați ceva mai cerebral, dincolo de frica și miturile apocaliptice, nu veți găsi aici.

Blood: The last vampire

O adaptare slabă

Există întotdeauna o greutate în a recrea un produs de calitate. De cele mai multe ori aceste tentative eșuează. În acest caz nu avem de-a face cu o excepție. Animația japoneză din 2000 care stă la baza acestei pelicule este net superioară. Există o anumită atmosferă, o anumită compasiune față de monștri, un substrat etic care justifică acțiunea. Perioada în care se petrece acțiunea (războiul din Vietnam) este total neglijată în acest pseudo-remake. Această versiune a poveștii, alterată și ea, nu aduce nimic în plus, ba chiar strică. Cel mai important lucru la un film de acțiune îl reprezintă, pe lângă atmosferă, personajele interesante, calitatea secvențelor de luptă. Filmul nu reușește nici asta. Există în momentul de față un trend al

Regizor:

Chris Nahon

Actori: Alison

Miller, Gianna Jun

Genul: Acțiune

Durata:

89 de minute

remake-urilor după filme asiatice, în special cele japoneze. Unele dintre ele sunt reușite, cum ar fi *Cârțița* lui Scorsese, adaptat după chinezescul *Infernal Affairs*. Sunt și multe situații în care filmele asiatice sunt masacrate de regizori europeni sau americani.

Recomandare

Animația japoneză din 2000 cu același nume, *Blood: The last vampire*.

Gamer

Obsesia legată de voyeurism și virtualizare

Regizor: Mark

Nevelidine,

Brian Taylor

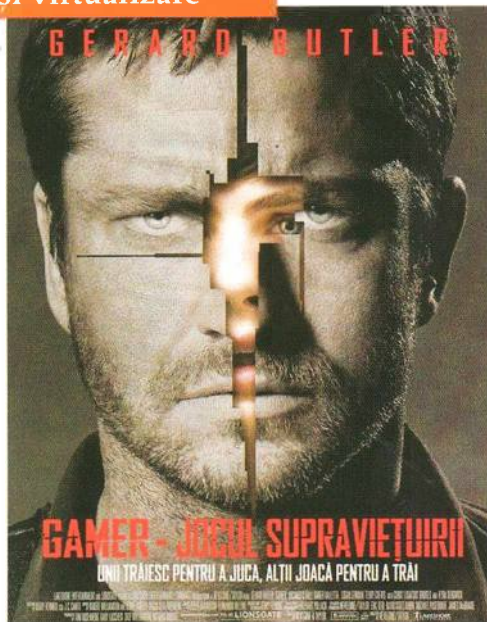
Actori: Gerard

Butler

Genul: Acțiune

Durata:

95 de minute

Creatorii celor două filme *Crank* ne propun, de această dată, un film de acțiune mai convențional și mai puțin îndrăzneț. Parametrii acestei lumi distopice sunt legați de controlul populației prin intermediul cipurilor implantate și o virtualizare excesivă a vieții, din care omul devine un sclav. Un nou joc virtual face posibilă controlarea unor ființe umane reale, care sunt conduse spre moarte fără nici un fel de spasm moral.

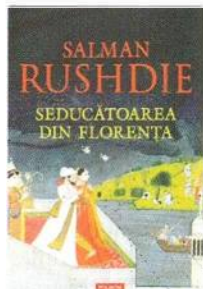
Povestea este convențională și destul de previzibilă, atacând teme prezente în alte filme mult mai bine construite, cum ar fi *Matrix*. Dorința celor doi regizori, Mark Nevelidine și Bryan Taylor, de a atinge o audiență mai mare cu acest film, îi face să-și tempereze elanul creativ. Nu mai găsim aici ironia sau inovația din *Crank*. Pentru un film de acțiune este totuși destul de „corect“.

Recomandare

Puteți vedea un film cu aceleași teme, jocuri virtuale duse la extrem și influența acestora asupra noastră: *Avalon*. Filmul din 2001 al cunoscutului regizor japonez de animație Mamoru Oshii este un exemplu extraordinar care ne arată cum pot fi atacate aceste teme. Pelicula realizată în Polonia este mult mai interesantă și mai adâncă din punct de vedere moral.

LITERATURĂ

SEDUCĂTOAREA DIN FLORENȚA

Autor *Salman Rushdie*, Polirom, ediție cartonată, 376 pagini, format 13 x 20 cm.

„Cum ar fi să ne trezim în visele altor oameni și să le schimbăm, și cum ar fi să avem curajul să îi invităm în ale noastre? Cum ar fi dacă întreaga lume ar deveni un singur vis în stare de trezie?” (Salman Rushdie)

BĂRBATUL DE LA GARĂ

Autor *Jennifer Johnston*, Raftul Denisei, Humanitas Fiction, 240 pagini, format 13 x 20 cm.

„O scriitură elegantă și personaje portretizate subtil, schițate pe hârtie de o mână sigură.” (The Times)

„Bărbatul de la gară este un roman magistral.” (Anthony Burgess)

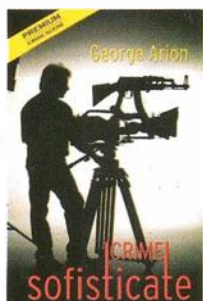

VIAȚA ÎNCEPE VINERI

Autor *Ioana Pârvulescu*, Humanitas, 304 pagini, format 13 x 20 cm.

Sfârșit de secol XIX în București. Romanul, alert, cu o acțiune semi-polițistă, cu personaje extrem de vii, dintre cele care-ți devin prieteni de cursă lungă, se petrece în numai treisprezece zile: de vineri 19 decembrie până la sfârșitul anului 1897. Citiți o carte ca un film!

MISTERY & CRIME

CRIME SOFISTICATE

Autor *George Arion*, Seria Premium, Crime Scene Publishing, 416 pagini, format 14 x 20 cm, ediție cartonată.

Un thriller ca un cocteil exploziv, creat de către un George Arion mai inventiv ca niciodată. Un pas mic pentru literatură, un pas uriaș pentru romanul polițist românesc.

DRUMUL

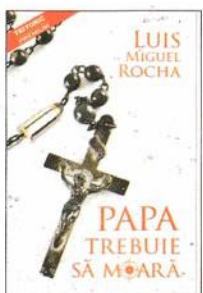
Autor *Cormac McCarthy*, Raftul Denisei, Humanitas Fiction, 216 pagini, format 14 x 20 cm. Premiul Pulitzer 2007.

O carte care a staționat pe primele poziții în topuri pentru multe luni. O carte de aventuri într-un decor apocaliptic. Cine rămâne ultimul să stingă lumina! Brrr..., că tare-i frig! Film în 2009. Mai bine cumpărați întâi cartea!

Best of '09

1. *Apă pentru elefanți*, autor Sara Gruen, Raftul Denisei, Humanitas Fiction.
2. *Omul duplicat*, autor Jose Saramago, Biblioteca Polirom.
3. *Tigrul alb*, autor Aravind Adiga, Biblioteca Rao.
4. *Pastorală americană*, autor Philip Roth, Biblioteca Polirom.
5. *Cutremur de timp*, autor Kurt Vonnegut, Raftul Denisei, Humanitas Fiction.
6. *Încă de pe atunci vulpea era vânătorul*, autor Herta Müller, Raftul Denisei, Humanitas Fiction.
7. *Supleantul*, autor Petru Popescu, Curtea Veche.
8. *Jurnalul unui an prost*, autor J.M. Coetzee, Raftul Denisei, Humanitas.
9. *Jocul îngerilor*, autor Carlos Luiz Zafon, Biblioteca Polirom.
10. *Scrisori către o necunoscută*, autor Antoine de Saint-Exupéry, Biblioteca Rao.

PAPA TREBUIE SĂ MOARĂ

Autor *Luis Miguel Rocha*, Seria Premium, Tritonic grup editorial, 416 pagini, format 14 x 20 cm, ediție cartonată.

La aproape un an de la întâmplările care i-au schimbat viața, în *Ultimul Papă* – descoperirea unor documente incriminatoare care deconspiră asasinatul Papei Ioan Paul I – ziarista Sarah Monteiro reintră, fără voia ei, în mijlocul unei intrigi la cel mai înalt nivel, declanșată de povestea atentatului asupra Papei Ioan Paul al II-lea.

Best of '09

1. *Fata care s-a jucat cu focul*, seria Millenium, cartea 2, autor Stieg Larsson, Trei.
2. *De-a v-ați ascunselea*, autor James Patterson, Rao
3. *Ultimul Papă*, autor Luis Miguel Rocha, Tritonic.
4. *Evangelia după Satana*, autor Patrick Graham, Nemira.
5. *Ultimul Cato*, autor Matilde Asensi, Humanitas Fiction.
6. *Zece negri mititei*, autor Agatha Christie, Rao.
7. *Esența răului*, autor Greg Iles, Crime Scene.
8. *Valul întunecat*, autor Andrew Gross, Paralela 45.
9. *Dreptate fără lege*, autor Edgar Wallace, Crime Scene.
10. *Maimuța de piatră*, autor Jeffrey Deaver, Rao.

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ — BUCUREȘTI

S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele — 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

SCIENCE FICTION, FANTASY & HORROR

TALISMANUL

Autori Stephen King și Peter Straub, Nemira, ediție cartonată, format 16 x 23 cm., 732 pagini.

Un volum impresionant la propriu și la figurat. Prima ediție 1984, prima ediție românească 1998 la Nemira. Un fantasy clasic cu o continuare celebră – *Casa Întinericului*. O carte pentru fani fanatici și pentru bibliofili – coperta de excepție, tiparul impecabil. Nu comentăm prețul. De cumpărat fără ezitare.

SFIDAREA

Autor Suzanne Collins, Nemira, 528 pagini, ediție de buzunar

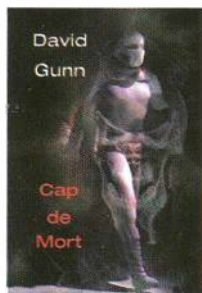
Al doilea volum din seria Jocurile Foamei. „Al doilea volum este mai bun decât primul” Gabrielle Zevin, NY Times.

„Nu vei avea somn odată ce ai deschis cartea!” Stephenie Meyer.

Best of '09

1. *Eclipsa*, seria *Amurg*, autor Stephenie Meyer, Rao.
2. *Iureșul săbiilor*, autor George R.R. Martin, Nemira Nautilus.
3. *Hyperion*, autor Dan Simmons, Nemira Nautilus.
4. *Tunele 2. În adâncuri*, autori Roderick Gordon și Brian Williams, Corint Junior.
5. *Lună plină*, seria *Femei din Cealaltă Lume*, autor Kelley Armstrong, Tritonic.
6. *Mai rău ca moartea*, seria *Vampirii Sudului*, autor Charlaine Harris, Leda.
7. *Disfuncția realității*, trilogia *Zorii nopții*, autor Peter F. Hamilton, Nemira Nautilus.
8. *Dune. Cruciada mașinilor*, trilogia *Legende de Dune*, autori Brian Herbert & Kevin J. Anderson, Millennium Press
9. *Coraline*, autor Neil Gaiman, Junior Tritonic.
10. *Copiii lui Hurin*, autor J.R.R. Tolkien, Rao.

CAP-DE-MORT

Autor David Gunn, Junior Tritonic / Young Adults, 14x20.5 cm, 336 pagini

Sven Tveskoeg, fost sergent degradat pentru insubordonare și condamnat la moarte, este un ucigaș cu sânge rece și cu o loialitate împinsă la extrem. Sven «deține» o inteligență teribilă și o modificare genetică – aceasta făcând din el 98,2% om și 1,8%... altceva. Un *military SF* cu ritm alert.

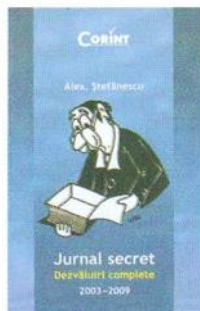
NON – FICTION

PREȚUIEȘTE VIAȚA

Co-autor Andreea Marin-Bănică, Seria *Albumele Andreei*, Tritonic, 256 pagini policromie, format 24 x 28 cm., ediție cartonată

„Un dar de înțelepciune și experiențe, sfaturi, interviuri, idei benefice și inspirație pentru ca tu să simți că viața merită trăită.” Printre co-autori, alături de Andreea Marin Bănică, Teo Trandafir, dr. Cristian Andrei, Bogdan Teodorescu, Andreea Raicu, Alice Năstase, Mircea Radu, Eliza Rogalski și mulți alții.

JURNAL SECRET

Dezvăluiri complete 2003-2009, autor Alex. Ștefănescu, Corint, 400 pagini, format 14 x 20 cm.

Mereu mă întreabă câte un cunoscut: „Ce mai faci, Alex?” Iar eu răspund stereotip: „Ceea ce aș putea să-ți povestesc e plictisitor. Iar ceea ce e interesant nu pot să-ți povestesc. În *Jurnal secret* povestesc exact ceea ce, în general, nu se povestește. De ce? Ca să nu fiu plictisitor.

Alex. Ștefănescu

Best of '09

1. *Gabriel Garcia Marques. O viață*, autor Gerald Martin, Litera Internațional.
2. *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, autor Nicolae Manolescu, Paralela 45.
3. *Jurnal 2003-2009*, autor Oana Pellea, Humanitas, Memorii / jurnale.
4. *Vertigo. Lista infinită*, autor Umberto Eco, Rao.
5. *Istoria cuceririlor amoroase din antichitate până în zilele noastre*, autor Jean Claude Bologne, Nemira.
6. *Carol I – un destin pentru România*, autori Stelian Țurlea și Ion Bulăi, Rao.
7. *Relații publice – strategii și tactici*, autori Dennis L. Wilcox, Glen T. Cameron, Phillip H. Ault, Warren K. Agee, Curtea Veche, Relații publice internaționale.
8. *Nu vedeți nimic*, autor Daniel Arasse, Art.
9. *Prin perdele*, autor Aurora Liiceanu, Polirom, Ego-grafii.
10. *Stalingrad*, autor Antony Beevor, Rao istorie.

DINTRE SUTE DE CLIȘEE

Autor Radu Paraschivescu, Humanitas, *Râsul lumii*, 200 pagini, format 14 x 20 cm.

Printre formele rezistente de dispreț la adresa limbii este clișeul, exprimarea șablonardă, platitudinea fioroasă. Cartea e un minidictionar comentat de locuri comune, un bobârnac peste nasul celor care trec prin viață murmurând „viața merge înainte”, „speranța moare ultima” sau „balonul e rotund”.

Acum ai cea mai bogată ofertă pentru Revelion

REVELION VIENA

Autocar, 6 zile / 5 nopți

29.12 – de la **199 € + 299 lei**

Avion, 5 zile / 4 nopți

30.12 – de la **499 €**

CRĂCIUN VIENA

Autocar, 6 zile / 5 nopți

22.12 – de la **199 € + 299 lei**

REVELION SALZBURG

Autocar, 6 zile / 5 nopți

28.12 – de la **249 € + 399 lei**

REVELION BUDAPESTA

Autocar, 5 zile / 4 nopți

29.12 – de la **189 € + 299 lei**

REVELION CROAȚIA

Autocar, 7 zile / 6 nopți

28.12 – de la **239 € + 399 lei**

REVELION ATENA

Autocar, 8 zile / 6 nopți

27.12 – de la **199 € + 399 lei**

Avion, 5 zile / 4 nopți

30.12 – de la **379 €**

REVELION RIVIERA OLIMPULUI

Autocar, 6 zile / 4 nopți

28.12 – de la **99 € + 299 lei**

REVELION PARIS

Autocar, 10 zile / 9 nopți

27.12 – de la **349 € + 399 lei**

Avion, 5 zile / 4 nopți

30.12 – de la **479 €**

REVELION LONDRA

Avion, 5 zile / 4 nopți

30.12 – de la **549 €**

REVELION BARCELONA

Avion, 6 zile / 5 nopți

29.12 – de la **549 €**

REVELION ISRAEL

Avion, 8 zile / 7 nopți

27.12 – de la **875 €**

REVELION IORDANIA

Avion, 9 zile / 8 nopți

26.12 – de la **995 €**

REVELION INDIA

Avion, 8 zile / 5 nopți

28.12 – de la **989 €**

REVELION EGIPT

Avion, 7 zile / 6 nopți

27.12 – de la **424 €**

BUCUREȘTI
021 313 52 26

CLUJ
0264 411 101

TIMIȘOARA
0256 433 205

BACĂU
0234 525 298

www.christiantour.ro

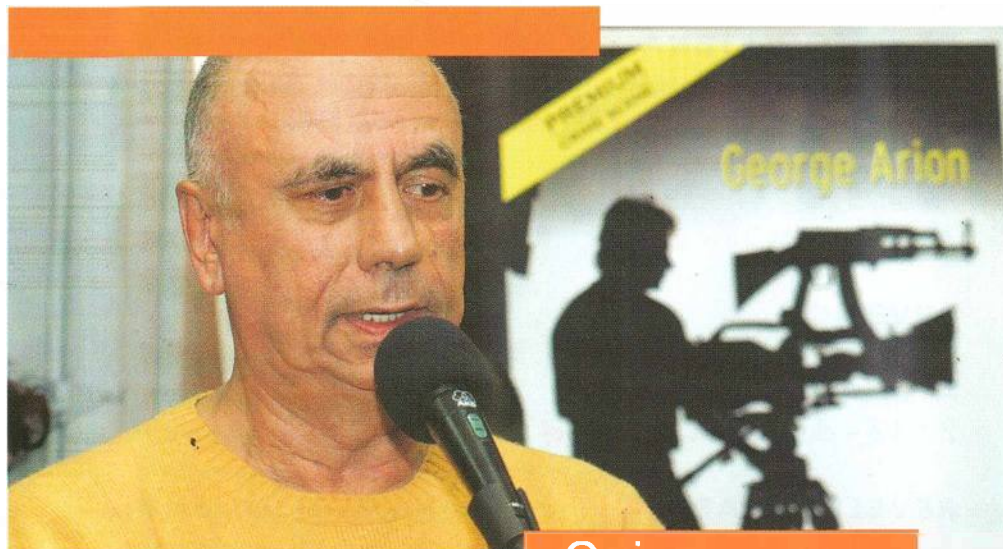

CHRISTIAN
TOUR

Într-o toamnă târzie plină de evenimente electorale și economice, un târg de carte ar trebui să fie un eveniment așteptat. Dar nu mai mult decât o minivacanță de Ziua Națională! Poziționat între două tururi prezidențiale, *Gaudeamus* nu a avut altă șansă decât de a precede 1 Decembrie. Alegere forțată, dar nefericită pentru că bugetarii obligați să stea acasă, fără plată, cinci zile, precum și corporatiștii neafecțați de criză au ales să petreacă patru zile însoțite, oriunde, numai în București nu. Și pentru că toate acestea – criza, alegerile, vremea frumoasă, zilele fără plată – nu au fost suficiente, duminică am avut, în plus, repetițiile pentru defilare, care au blocat circulația pe zona Casa Presei – Arcul de Triumf. Astfel, și așa puținii „vizitatori” duminicali au fost decimați de imposibilitatea de a se deplasa spre Romexpo pentru o vreme....

text Bogdan Hrib
foto Octavian Tibăr

Ziua Națională ucide Târgul Gaudeamus!

Crime
și comisari

Vineri 27, mai spre seară pe la 17.30, a fost momentul... crimelor! *Crime Scene*, proiectul *Flacăra-Tritonic* a aniversat 1 an. Poate la anul va avea și un tort! Dar până atunci, am avut o tripletă de autori – George Arion, cu un prim volum inedit după cinci ani de pauză, *Crime sofisticate*, și cu thriller-ul *Cameleonul* (volumul acestui număr al *Flăcării* cu haine noi!), apoi VT Morogan, după modelul „o semnătură, doi autori” (VT înseamnă Viorica și Theodor!) cu *Plăceri nevinovate* (veniți tocmai de la Stockholm!) și Oana Stoica-Mujea, tot un debut în genul polițist ca și Moroganii, autoare a volumului *Indicii anatomice*. Invitat special a fost comisarul (în civil!) Christian Ciocan, purtător de cuvânt al Poliției Capitalei. Nici autorii și nici editorii nu au reușit să smulgă de la acesta o promisiune că va încerca să scrie un roman! Dar cu toții au promis că vor insista...

Miercuri, târgul *Gaudeamus* a avut parte de un eveniment extraordinar: sesiunea de autografe a lui Salman Rushdie, al cărui ultim roman *Seducătoarea din Florența* a apărut tot la *Polirom*. Totuși, pe locul 1 în vânzările afișate pe site-ul editurii rămâne volumul *Versetele satanice*. Deși există declarații care vorbesc despre „2.000 de admiratori”, coada ordonată și liniștită a cumpărătorilor părea să aibă câteva sute de persoane. Nu au avut loc nici un fel de incidente și nu am auzit nici un fel de vociferări, nici măcar în surdina. Deci, se poate să fim și civilizați! Unele guri rele spuneau că a fost mâna SPP-ului, care a ținut lucrurile în ordine. Nu cred. Am privit în ochi cititorii-cumpărători de Rushdie și am văzut „7 ani de acasă”. La mai mare și la mai multe!

Salman Rushdie,
o fărâmbă
de normalitate

Reduceți, fraților, reduceți!

Cel mai des întâlnit semn pe afișele, fluturașii, pliantele editurilor a fost acesta: %. Indiferent dacă erau 50% sau doar 15%, reducerile au fost peste tot. Drept cel mai important, primul și ultimul argument, ca și când calitatea și plăcerea ar trebui uitate. Ce să ceri de la un an de criză, în care bugetul personal pentru cultură s-a redus spre... 100%?!

Carte vs. album

Sâmbătă a fost numită de presă „Ziua Divelor”. Mihaela Rădulescu a lansat la ora 13, la standul Polirom, volumul *Niște răspunsuri*, și Andreea Marin Bănică la 15, la standul Tritonic, albumul *Prețuiește viața*. Imediat au apărut și comentariile, apoi comparațiile, topurile, clasamentele... Dar de ce trebuie comparat un volum de eseuri, în format 13 x 20 cm, cu 228 pagini, adică o lucrare de ficțiune care costă 25 de lei, cu un album cu mai mulți autori, în format 24 x 28 cm, cu o copertă cartonată, bogat ilustrat, cu 256 pagini și un DVD inclus, adică o lucrare non fiction, care costă 85 de lei? Răspuns: pentru că sunt unii repeziți și neatenți sau pentru că aleargă după senzațional și conflicte mărunte? Rătăgul, bată-l vina!...

Cozi la autografe, fotografi și cameramani, lume nerăbdătoare.

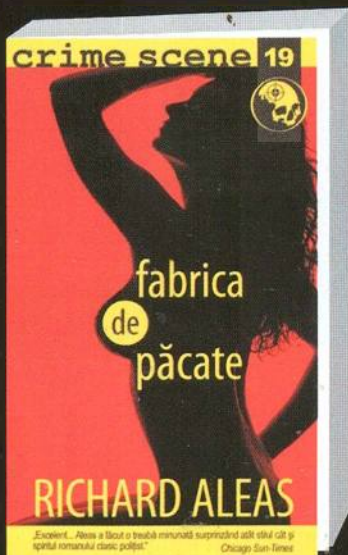

În 2010?...

După Gaudeamus-ul „cel mare” vor începe în primăvară târgurile zonale. Sub sigla Caravana Gaudeamus, la sfârșit de februarie editurile vor poposi la Craiova. Apoi în „Săptămâna femeilor”, în preajma lui 1 și 8 Martie, Salonul de carte și presă București, la Muzeul Național de Istorie de pe Calea Victoriei. Dar până atunci răsar ghioceli și dispare virusul gripei noi. Să ne concentrăm pe Crăciun și Anul Nou...

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t... TRITONIC**

crime scene

Fabrica de păcate

Richard Aleas

224 pagini

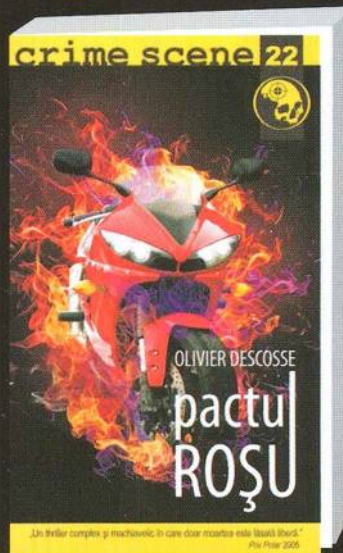
27 lei

Un roman extraordinar, un subiect minunat, o scriitură frumoasă, satisfacție deplină (Richard S. Pratcher)

În buna tradiție a romanelor americane clasice. Un adevărat **hard-boiled**

Shamus Award 2004

Prix Polar 2005

Pactul roșu

Olivier Descosse

512 pagini

34 lei

Autorul stăpânește la perfecție ingredientele thriller-ului ideal. Nu te plictisești nici o clipă. (evene.fr)

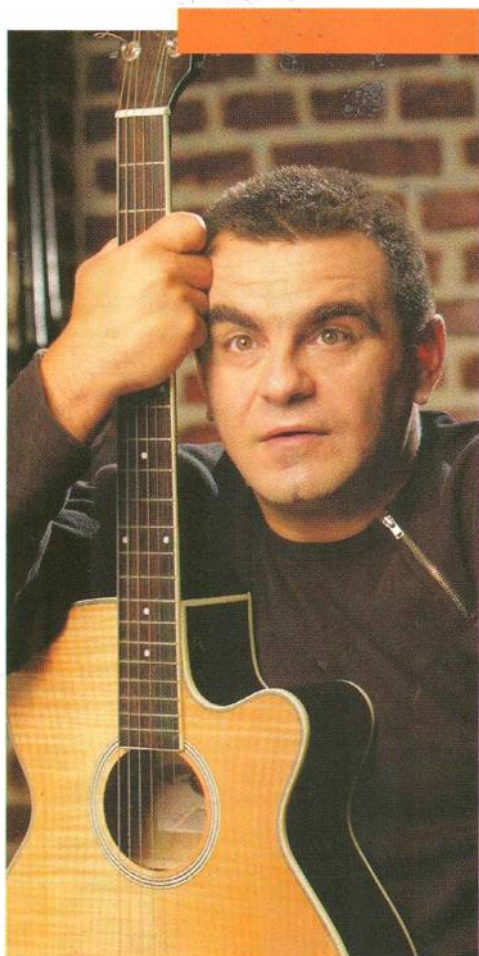
În **Pactul roșu** descoperim ingredientele romanului polițist francez de calitate. (La Voix du nord)

La 20 de ani după '89, tot ce poate fi mai bun e PACTUL ROȘU, în această lume ca o FABRICĂ DE PĂCATE!

Hänsel și Gretel, la Operă!

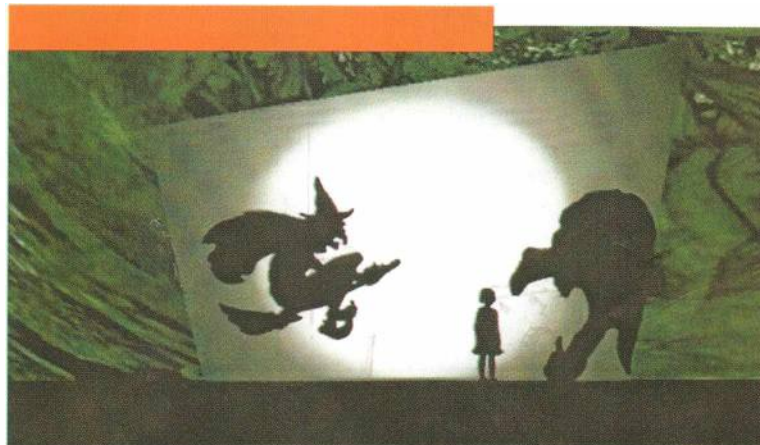
În așteptarea Crăciunului, *Opera Națională București* a pregătit tuturor iubitorilor teatrului liric, copii de toate vârstele, o întâlnire magică: opera *Hänsel și Gretel*, de Engelbert Humperdinck – una dintre cele mai iubite creații muzicale pentru copii, montată pe toate marile scene ale lumii, de la *Covent Garden* din Londra, *Deutsche Oper* din Berlin, la *Staatsoper* din Hamburg, *Opera* din Lyon, *Metropolitan Opera* din New York. ONB aduce luna aceasta, de la ora 18.30, îndrăgitele personaje ale Fraților Grimm, într-o montare de excepție, purtând semnăturile dirijorului Vlad Conta și regizoarei Anda Tăbăcaru-Hogea. [A.G.]

Pe sub norii de hârtie

Părintele spiritual al lui *Gore din Chitila* a făcut un nou cadou publicului: albumul intitulat *Pe sub norii de hârtie*. Mihai Mărgineanu ne invită să ridicăm vălul, să privim *Pe sub norii de hârtie* și să observăm că în secolul al XXI-lea încă mai există căsătorii aranjate de părinți. Noul album a fost lansat alături de ziarul *Gazeta sporturilor* și a fost celebrat printr-un concert susținut de artist, la *Sala Palatului*.

[A.G.]

Damian & Brothers, concertul de adio

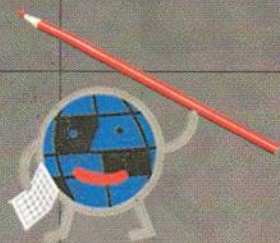
După trei ani de activitate, în care a susținut numeroase concerte în țară și în străinătate, trupa *Damian & Brothers* își încetează activitatea începând cu 31 decembrie 2009. „Pentru mine, ultimii trei ani au fost o experiență extraordinară, poate una dintre cele mai frumoase din viața mea. Dar acum a venit momentul unei schimbări. Îmi doresc un alt proiect și un alt mod de exprimare. Va fi un proiect muzical realizat cu artiști din Statele Unite și Europa, inclusiv din România, cu un stil preponderent de jazz-pop. Le mulțumesc tuturor fanilor mei și celor care s-au bucurat împreună cu noi în ultimii trei ani”, a anunțat Damian Drăghici, fondatorul trupei. *Damian & Brothers* va susține un concert de adio pe 17 decembrie, la *Sala Palatului*. [A.G.]

Balul Floarea de Colț

Hospice Casa Speranței, liderul îngrijirii paliative în România, a organizat cea de-a noua ediție a balului caritabil *Floarea de Colț*. Evenimentul a avut loc la *Athénée Palace Hilton* și a fost dedicat strănerii de fonduri în beneficiul copiilor și adulților cu boli incurabile îngrijiți de către fundația HCS. Gazdele evenimentului au fost, ca și altă dată, Mihaela Rădulescu și Prințesa Marina Sturdza. Personalități diplomatice, culturale, jurnaliști și sportivi de talie internațională au fost prezenți la eveniment. Atmosfera balului a fost întreținută de Mihaela Rădulescu și Wilmark, care au inaugurat ringul de dans. [A.G.]

Abonează-te la **REBUS**

Cuvintele te premiază!
SUTE DE PREMII!

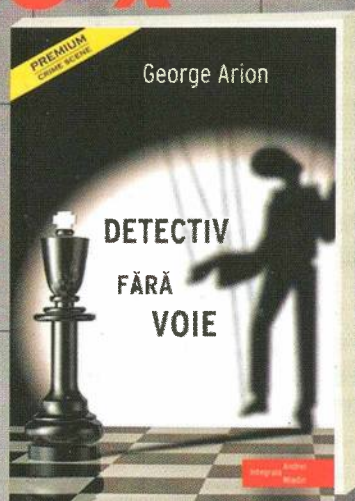
3 x sejururi în Malta

de la

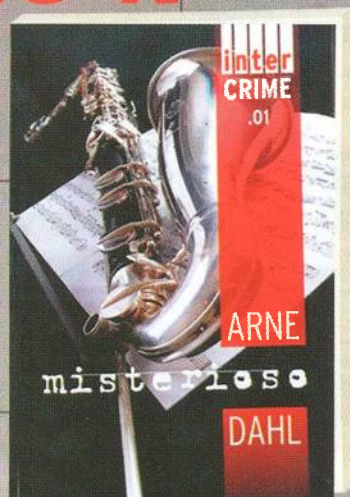
www.malta.ro
malta.ro

10 x

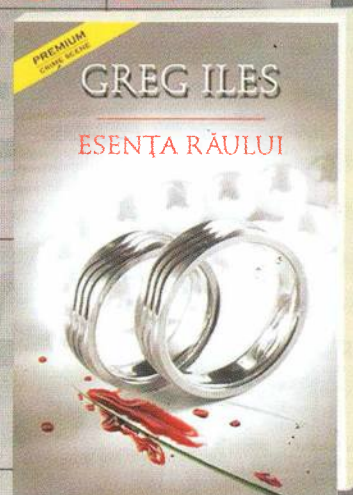

10 x

10 ani

10 x

100 de almanahuri
REBUS 2010

100 de almanahuri
REBUS DE BUZUNAR 2010

100 de almanahuri
FLACĂRA 2010

100 de colecții a câte
5 titluri din **CRIME SCENE**

100 de Calendare 2010
cu 365 de file

În prag de vânzare iminentă, *Volvo* a prezentat publicului primele imagini oficiale ale modelului *S60* care va fi lansat cu ocazia salonului auto de la Geneva din martie 2010.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

Volvo S60 și perspectiva chineză

Cea mai interesantă tehnologie de siguranță disponibilă pe noul *S60* va fi sistemul *Volvo* de detecție a pietonilor. Tehnologia *Pedestrian Detection „vede”* persoanele aflate pe carosabil și frânează mașina în regim de urgență dacă șoferul întârzie în reacții.

Lansarea unor imagini oficiale ale unui produs final cu patru luni înaintea lansării propriu-zise este o mișcare neobișnuită în lumea auto. Este evident că oricine urmărea să achiziționeze actualul *S60* se va gândi de două ori dacă nu cumva merită așteptarea. Iar noul model pare să fie, cel puțin din punctul de vedere al design-ului, un progres remarcabil.

Singura explicație pentru lansare este oferită de negocierile extrem de intense purtate de *Ford*, proprietarul *Volvo*, și producătorul chinez *Geely* interesat de achiziționarea mărcii suedeze. Aflați la masa tratativelor, cei de la *Ford* vor să forțeze mâna cumpărătorilor cu un nou model, chiar dacă asta va afecta vânzările de automobile pe termen scurt.

O altă teorie spune că, de fapt, chinezii au forțat lansarea acestor imagini pentru a justifica mai bine achiziția *Volvo* și cheltuiala de aproape 2 miliarde de euro. Ei ar avea nevoie de un *Volvo* modern și promițător și nu de unul ce a înregistrat pierderi substanțiale în ultimii ani.

Planurile *Geely* pentru *Volvo* implică lansarea a trei noi modele de lux în patru ani de la preluare precum și creșterea producției de la 400 mii de unități în prezent la un milion de unități. Pentru a reuși asta, chinezii doresc să construiască o fabrică nouă în China cu o capacitate de 300 mii de automobile pe an. Din estimările lor, piața chineză poate absorbi 200 mii de automobile *Volvo* anual. Anul trecut, *Volvo* a vândut aici doar 12.600 de automobile.

Noul *S60* este foarte similar conceptului *S60* și păstrează aceeași linie joasă a plafonului, tipică unui coupé. Partea din față este aproape identică și există doar schimbări minore la faruri și o linie mai înaltă a capotei.

S60 se va construi pe platforma lui *Ford Mondeo* care și-a dovedit deja calitățile atât din punct de vedere al confortului cât și al dinamicii. Suedezii promit că noul *S60* va fi „cel mai sportiv și mai dinamic *Volvo* de până acum”.

În trecut, S60 a dezamăgit pe unii cumpărători tocmai pentru caracterul prea puțin sportiv. În ciuda existenței unor motoare puternice, S60 nu a fost niciodată comparabil cu BMW seria 3 sau Mercedes C-class. Vechiul S60, sau mă rog, actualul S60 este poziționat din punct de vedere al dimensiunilor undeva între BMW seria 3 și seria 5.

Golf 1 iese din producție

Deși a ajuns la generația a 6-a pe restul piețelor, VW Golf 1 încă se mai produce la fabrica Uitenhage din Africa de Sud. Aici producția a început în 1984 și a continuat fără întrerupere timp de 25 de ani.

Din păcate însă pentru Volkswagen, normele de siguranță au prins din urmă vechiul Golf chiar și în Africa și asta face imposibilă continuarea producției. Pentru a marca acest moment, fabrica din Uitenhage va lansa o ediție specială în 1.000 de exemplare denumită Citi Mk1. Mașina, dedicată așa cum spune și denumirea, traficului urban, este mai scurtă decât actualele VW Polo și VW Golf cu 25 cm și respectiv jumătate de metru.

Citi Mk1 o să fie disponibil doar negru sau albastru închis și va beneficia de câteva dotări speciale. Acestea includ jenți din aliaj, țevă de eșapament cromată, faruri duble și grilă a radiatorului cu marginea

cromată.

La interior, scaunele sport sunt parțial îmbrăcate în piele, schimbătorul de viteze are un design retro, cusăturile sunt realizate cu ață roșie, volanul este îmbrăcat în piele și fiecare model are o plăcuță metalică cu seria unică.

Primul Golf Mk1 a intrat în producție în Germania în anul 1974 și de atunci au fost comercializate 6,8 milioane de unități.

Ultimul Golf 1 va fi echipat cu un motor de 1,6 litri care produce 98 CP. Având în vedere greutatea mai mică de o tonă, este de așteptat ca Citi Mk1 să aibă un comportament vioi pentru o mașină „veche” de 35 de ani.

În ciuda crizei, cifrele au arătat că sectorul IT&C a fost singurul care a înregistrat nu pierderi, ci chiar un plus deloc de neglijat. Fie că aveți nevoie de un desktop, un ceas cu telefon (sau invers), de un scaun de căpitan pe *Enterprise* la voi acasă sau de un player fiabil, 2009 a avut de toate.

text Andrei Ioan Dimulescu

Cinema doar la... cineva acasă

Cinema 21:9 este primul televizor din lume cu un format propriu ecranelor de cinematograf. Televizoarele LCD clasice fac un compromis în ceea ce privește vizionarea filmelor, fie prin schimbarea formatului original pentru a încadra imaginea pe ecran – pierzând perspectiva filmării inițiale – fie prin apariția de benzi negre (letterboxing) în partea de sus și cea de jos a ecranului. Cinema 21:9 depășește aceste probleme și redă perfect materialele video filmate în format cinematografic 2,39:1, pentru a oferi privitorilor o experiență vizuală captivantă, fără compromisuri. Cinema 21:9 combină calitatea excelentă a imaginii, caracteristică pentru Philips, cu procesorul puternic 2009 Perfect Pixel HD (putere de procesare de 500 milioane de pixeli pe secundă și 2.250 miliarde de culori vii) și tehnologia Ambilight Spectra 3, pentru ca privitorul să se lase absorbit de imagine și să treacă dincolo de limitele ecranului. În completarea pachetului de imagine, Cinema 21:9 este dotat cu ecran Full HD 2560x1080p cu 8,3 milioane de pixeli, care garantează o imagine extrem de clară și per-

fect conturată pentru transmisiunile în „high definition”.

Cinema 21:9 poate reda și alte materiale care nu au fost filmate în standardul 21:9, provenind din surse ca transmisii TV, jocuri și DVD-uri deoarece, datorită tehnologiei de auto-formatare, pot fi redimensionate pentru a umple întregul ecran (notă: opțiunea de auto-formatare poate fi oprită). Cinema 21:9 este unul dintre cele mai rapide LCD-uri disponibile în lume la ora actuală, cu o rată de refresh de numai 1 ms. Chiar și cea mai rapidă acțiune de pe ecran va fi vizualizată în mod real și natural datorită LCD-ului 200Hz Clear. O altă funcție remarcabilă a Cinema 21:9 este Net TV, care permite accesul simplu și rapid la internet, prin conexiune Wi-Fi, fiind posibilă accesarea unei game largi de site-uri, de pe pagina de start care apare pe ecranul televizorului. Philips Cinema 21:9 împreună cu Philips Blu-ray BDP9100 – 16.999 RON.

Ceasul cu telefon, cel mai subțire din lume!

Samsung Electronics Co. Ltd. a anunțat lansarea lui S9110, un watchphone de ultimă generație cu ecran touch screen. Telefonul S9110 este extrem de subțire (11,98 mm) mulțumită tehnologiei avansate de montare a suprafețelor de care compania dispune, transformând produsul în cel mai subțire watchphone disponibil pe piață. Cu un ecran de 1.76" full touch personalizat după forma ceasului de mână, S9110 vrea să atragă utilizatorii de telefoane mobile, care doresc un obiect unic ce îi menține conectat permanent. Gadget-ul le permite de asemenea utilizatorilor să-și verifice e-mail-urile cu ușurință prin Outlook. S9110 va fi disponibil în Franța începând cu această lună la prețul de aproximativ 450 de euro.

La început a fost mărul

Uitați de facelifturile automobilistice, noul iMac oferă oricui lecții de îmbunătățire de design. Ideea este că în „subțirimea” sa fizică ascunde performanțe de top. Cu alte cuvinte, înăuntru Leopardul... Disponibil în variante de 21,5" sau 27", display widescreen cu ecran LED, wireless, bluetooth, sistem de operare MAC OS X și noua suită iLife '09. Tot ce aveți de făcut este să deschideți cutia și să-l băgați în priză. Bonusuri: tastatura wireless, noul Magic Mouse, iSight integrat. Prin *Noumax*, de la 5.199 de lei.

Cel mai ușor de utilizat

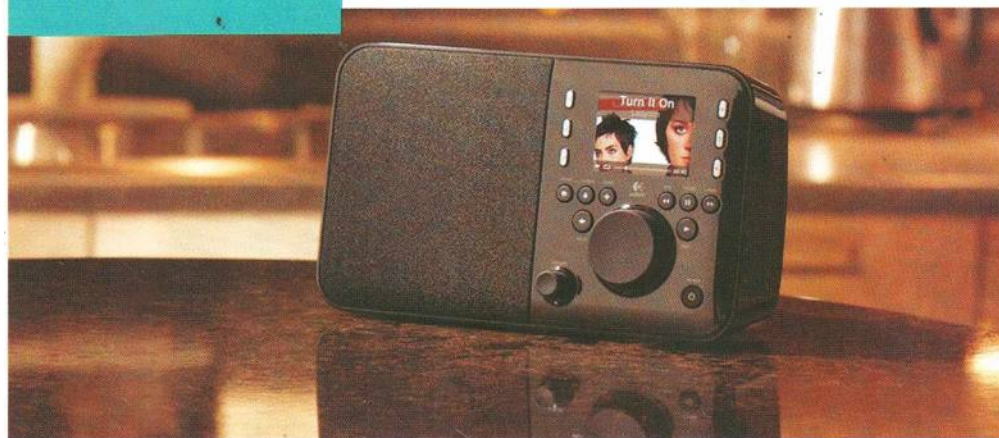
Nikon D3000 este proiectat pentru cei care doresc să realizeze fotografii fără a se preocupa de setări. Utilizatorul trebuie doar să selecteze dintr-o serie de parametri privind subiectul și aparatul foto se ocupă de restul. Pentru prima dată într-un aparat foto DSLR, modul Ghidare îi ajută pe cei care sunt la începutul drumului în arta fotografică să obțină tot ce este posibil din potențialul pe care îl oferă fotografierea cu un aparat foto DSLR. *Skin*, importator unic Nikon în România, oferă din luna septembrie acest aparat și în țara noastră, la prețul de 1.999 de lei, în varianta kit, alături de obiectivul 18-55 mm VR.

Universal Robot

iRobot Roomba curăță orice tip de podea: parchet, gresie, covor și linoleum și se adaptează automat la trecerea de la o suprafață la alta. Curăță eficient suprafața de lucru, dedesubt și împrejurul mobilierului, în colțuri și de-a lungul pereților. Cu ajutorul periiilor poate aspira acumulările de praf, firimiturile și firele de păr de pe orice suprafață. Costurile de întreținere sunt reduse, consumabilele costă la fel ca pentru un aspirator obișnuit. Nici consumul de curent electric nu este mare, cât două baterii de telefon mobil. Poate fi programat automat, oferind posibilitatea să lucreze singur, chiar și atunci când tu nu ești acasă. Prețuri: iRobot Roomba 520 – 1.399 lei, iRobot Roomba 555 – 1.799 lei și iRobot Roomba 581 – 2.199 lei.

Toată muzica de pe internet

Logitech dezvăluie playere-ele muzicale Logitech® Squeezebox™ Radio Wi-Fi și Logitech® Squeezebox™ Touch Wi-Fi. Ambele playere oferă acces intuitiv la o gamă largă de audiție a muzicii, precum radio gratuit prin internet, fișiere muzicale personale și servicii de muzică online. Spre deosebire de alte sisteme Wi-Fi, Squeezebox Radio se instalează numaidecât. Îl bagi în priză, îl pornești, îl conectezi la rețeaua de boxe existentă în casă și vei avea acces total la universul muzical online, colecția perso-

nală de muzică, descărcările gratuite pe iTunes și serviciile online de muzică precum Last.fm™, Napster și Deezer. Ecranul color al sistemului afișează copertile albumului, numele piesei și informații despre postul de radio. Dotat cu șase taste presetate localizate lângă ecran, cu doar o atingere pentru comanda dorită, Squeezebox Radio îți răspunde cu multă muzică: acces la radio-uri online sau playlist-uri. Configurat cu dimensiuni compacte de 130 mm x 220 mm x 8,5 cm, designul sistemului Squeezebox Radio îl

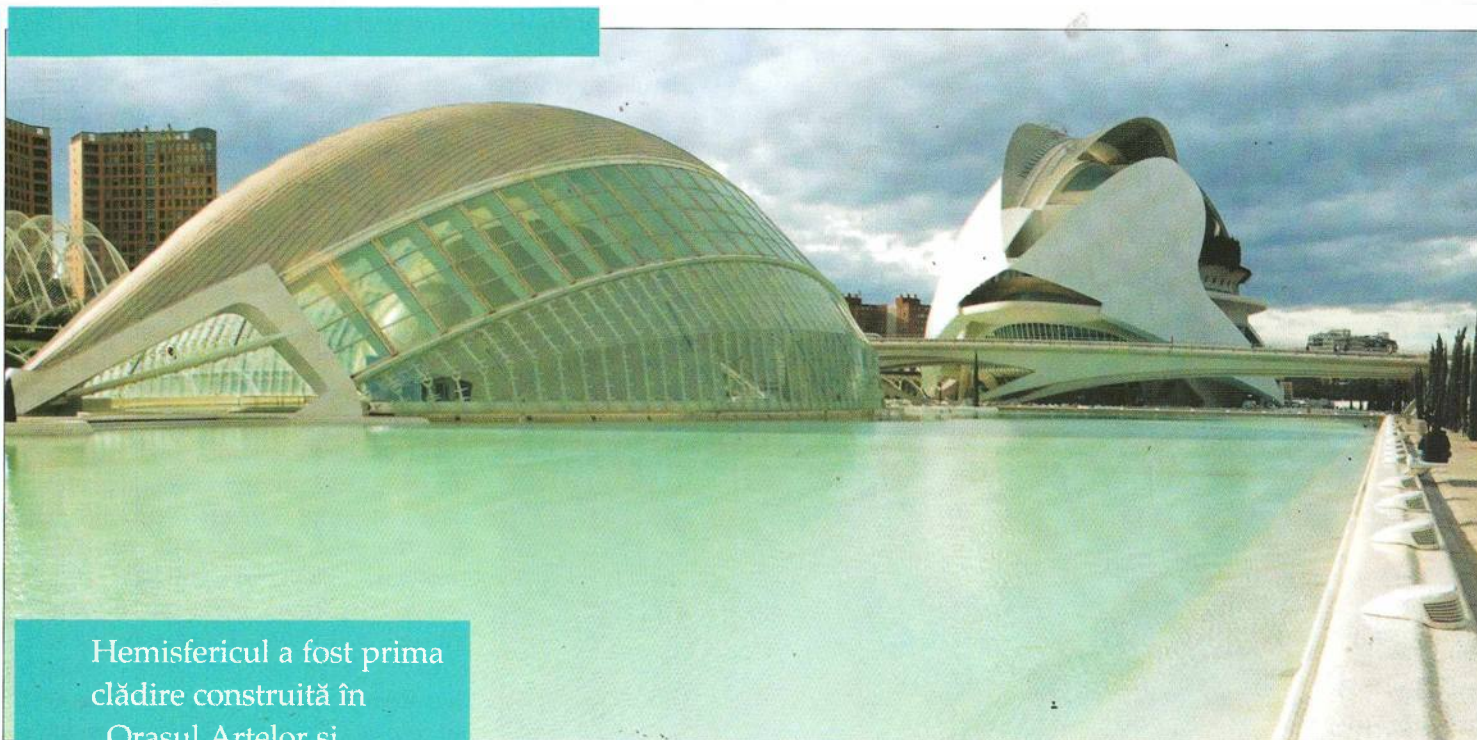
integrează perfect în living, bucătărie și dormitor. Deși atât de compact, sistemul oferă sunet clar și nivel de distorsiuni foarte scăzut. Nu sunt necesare alte boxe, datorită tweeterelor de ¾ inch și woofer-ului performant de 3 inch. Pentru un confort sporit, un set de acumulatori (vândut separat) îți permite să porți Squeezebox Radio prin casă fără ca muzica să fie întreruptă. Bateria poate suplimenta sistemul Squeezebox Radio până la șase ore și se reîncarcă automat când este conectat. Player-ul muzical Logitech Squeezebox Radio Wi-Fi este disponibil în Europa la un preț recomandat de 179 de euro. Player-ul muzical Logitech Squeezebox Touch Wi-Fi este disponibil la un preț de 299 de euro. Pachetul cu accesorii pentru Logitech Squeezebox (ce include un set de baterii și o telecomandă) este disponibil din septembrie la prețul de 49 de euro.

Dacă ești fan Facebook, poți împărtăși recomandări muzicale, verifica statusul prietenilor, recomandările lor și fotografiile color postate, direct pe noul Squeezebox. Slide-show-uri foto de pe site-ul Flickr pot fi vizualizate pe ambele playere.

Explorator prin locuri pline de interactivitate, mai nou – prieten cu delfinii și spectator la evoluția omenirii. În Valencia treci cu rapiditate de la un rol la altul și ești cel mai „cool” turist!

text Steluța Năstase

Valencia – Orașul Viitorului

Hemisfericul a fost prima clădire construită în „Orașul Artelor și Științelor” din Valencia. Înainte de a face un tur înăuntru, poți admira clădirea în ansamblu. Arată ca un imens glob ocular care îți lasă impresia că plutește la suprafața apei.

Imediat ce ai ajuns la Valencia ai surpriza să descoperi un alt oraș înăuntrul orașului. Ca o păpușă rusească. O Matrioșca. Este Orașul Artelor și Științelor, o capodoperă arhitecturală proiectată de celebrul arhitect Santiago Calatrava.

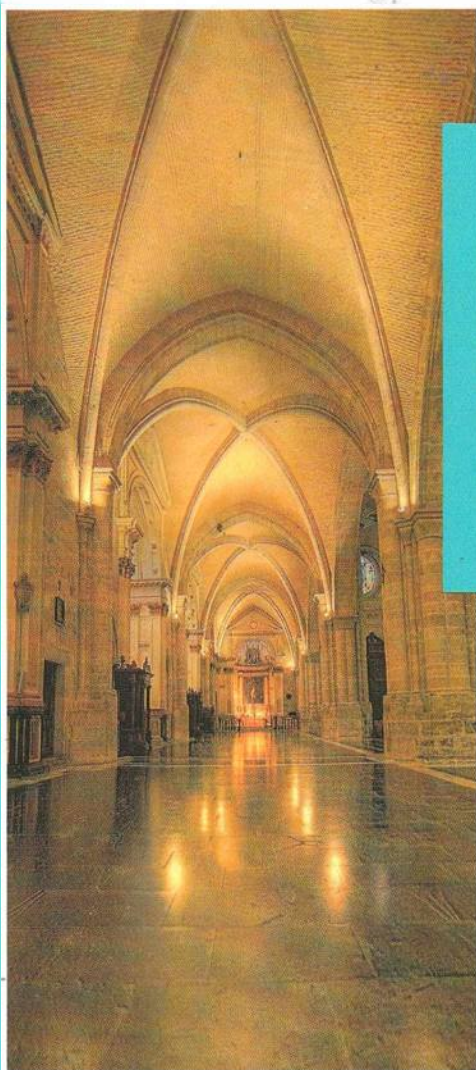
Alcătuیت din construcții acvatico-spatiale, adăpostind muzee, un cinematograful și un oceanograf, Orașul Artelor și Științelor e imaculat ziua și strălucitor noaptea, iar ca

să-l vizitezi pe îndelete nu-ți ajung două zile. Este situat foarte aproape de mare, imediat ce treci de Oceanograf se vede portul, iar până în centru faci 20 de minute cu autobuzul. Iarna e momentul potrivit să vizitezi orașul, temperaturile sunt chiar plăcute, între 15 și 20°C.

Forma Muzeului Științific te va determina să îl compari cu un schelet de Tyranno-

Turism oferit de *Ballantine's*[®]

saurus Rex sau cu un schelet gigantic de pește. Realizat ca un centru al întregului complex, este popular mai ales printre copii. Arhitectul Santiago Calatrava s-a gândit că publicului nu-i plac muzeele sumbre, în care exponatele sunt închise în spatele vitrinelor din sticlă groasă, așa că a proiectat un muzeu interactiv, unde acestea să poată fi atinse. Un muzeu foarte modern, în care întreaga evoluție a tehnologiilor este prezentată în detaliu, invenție cu invenție, descoperire cu descoperire.

Catedrala din Valencia este unul dintre cele mai importante lăcașuri catolice de cult, cu o comoară de preț și o arhitectură fascinantă.

cific zonei Caraibelor, unde se pot admira specii de rechini mari. Vei vedea și rechini înotând deasupra ta și te vei uita chiar în ochii lor. În interiorul acvariilor imense, din când în când, apar scafandri care înoată și hrănesc peștii. La unii dintre ei trebuie să insiste, ca la copiii. Și dacă tot veni vorba de cei mici, aceștia vor îndrăgi spectacolul cu delfini, care se desfășoară de mai multe ori pe zi.

Locuitorii din Valencia sunt încântați de orașul lor și spun că nimic nu se poate compara cu acesta: „E ca în fotbal”, „Nu vrem să fim ca Barcelona. Suntem mai buni!”. Pentru

ei, concediu înseamnă 20 de minute cu mașina spre mare, la casele lor de vacanță, și cred cu înverșunare că, în Catedrală, se află cupa cu-

La mică distanță de mers pe jos de la complexul de știință se află Oceanograful – cel mai mare acvariu din Europa. Aici descoperi oceanele, mărilor lumii și creaturile pe care le găzduiesc. Printre atracții, vei remarca familia de foci specifică zonei Oceanului Arctic și tunelul subacvatic, spe-

noscută sub numele de „Sfântul Graal”. Sunt extrem de prietenoși chiar dacă uneori e cu neputință să te înțelegi cu ei în engleză pentru că nu toți cunosc această limbă. Câteva zâmbete și mișcări bine direcționate din mâini te vor scoate din încurcătură.

Ofertă de Revelion

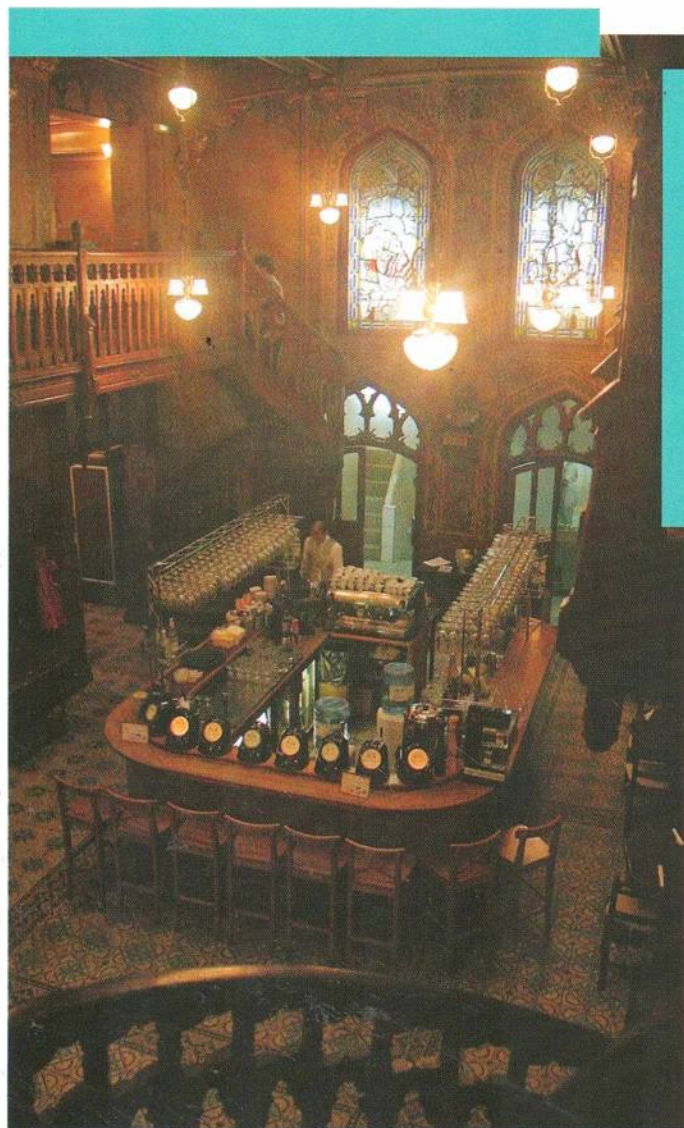
Valencia, Hotel Zenit 4* – de la 599 de euro/pers., bilet avion, transferuri, 5 nopți cazare cu mic dejun, tur de oraș pietonal de două ore cu ghid de limba română. Prestige Tours, www.prestige.ro, tel. 0747.010.153.

Dacă vizitezi parcul natural Lacul Albufera (situat la 10 km de Valencia) poți învăța de la maeștri iscusiți secretul *paellei* – mâncarea tradițională spaniolă. Această delicată merită asortată cu vinurile specifice regiunii.

Ziua bună, boieri mari! Când vremea în suflete se mohorăște și inima vi se umple de dor după vremurile de demult, refugiați-vă în Caru' cu bere. Hanul interbelic al ardelenilor, locul de întâlnire al greilor literaturii române: George Coșbuc, I.L. Caragiale, Octavian Goga, Iancu Brezeanu și mulți alții.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Caru' cu bere, o legendă interbelică vie

Caru' cu bere își păstrează și astăzi parfumul sfârșitului de secol al XIX-lea. Da, este șic să mergi să servești masa la Caru' cu bere acum, în anul de grație 2009, ca și în 1899, anul de construcție al acestui brand 100% românesc.

Tradiția de peste un secol a localului merge mai departe. Mai mult, *Caru' cu bere* a obținut anul acesta de la asociația *Food&Bar* trei premii importante: premiul I pentru cel mai bun restaurant, premiul I pentru cel mai bun restaurant cu specific românesc și mențiune pentru cel mai longeviv restaurant.

Cine intră în *Caru' cu bere* nu intră doar fiindcă vrea să facă un salt înapoi în timp, ci mai ales fiindcă știe că aici se mănâncă bine și se bea o bere delicioasă, după o rețetă făcută sub brand-ul *Caru' cu bere* – 4,8 lei/330 ml sau 6,20 lei/400 ml. Mândria localului o reprezintă specialitatea casei (ciolanul cu varză, mămăligă și murături) – 59 de lei/porția pentru două persoane. Nu veți fi dezamăgiți nici dacă încercați ciorbă de fasole cu carne afumată servită în pită – 9

lei/porția. Pentru desfătarea domniilor voastre, recomandăm *Mâncarea cavalerului* (rasol de vacuță servit cu legume și hrean) – 32 de lei/porția este o opțiune, dar la fel de bune sunt și: *Mâncarea boierului* (iahnie de fasole servită cu cârnați afumați la grătar) – 18 lei/porția sau, ceva mai sofisticată, *Mâncarea lui Bucur* (dovlecei umpluți cu carne și serviți cu smântână – 21 de lei/porția) sau *Mâncare tradițională din Bucovina* (carne de porc prăjită păstrată în untură la garnitură, servită cu mămăliguță și varză murată) – 29 lei/porția. Pentru domnițele care țin mult la siluetă *Caru' cu bere* oferă salate vegetariene – 13,60 lei, salată pescărească cu ton – 15,60 lei, preparate din pește precum: pangasius pane servit cu sos de vin – 22 lei ori doradă la grătar – 29 lei/porția. Desertul nu se lasă cu nimic mai prejos față de preparatele din meniul principal: clătite cu diverse umpluturi (dulceață de vișine, miere de albine și nuci trase la tigaie, brânză dulce și stafide la cuptor) – între 6,5 lei și 8 lei/porția, cremă de zahăr ars și frunze de mentă – 6,5 lei/porția, parfait de casă – 12 lei/porția, profiterol – 14 lei/porția și multe alte bunătăți. La așa un ospăț mare, se cuvine să stropiți bucatele, în afară de mari cantități de bere, cu vinuri albe sau roșii de la *Rhein*, *Vinarte*, *Halewood*, *Recaș*, *Jidvei*, *Murfatlar*. Prețurile pornesc de la 36 de lei o sticlă de *Busuioacă de Bohotin* la 135 lei sticlă de *Menestrel Merlot Ceptura*.

Nasul,
în cel de-al 8-lea an de luptă!
un talk-show care ține cu românii

Să fiți iubiți la ∞ !

b1

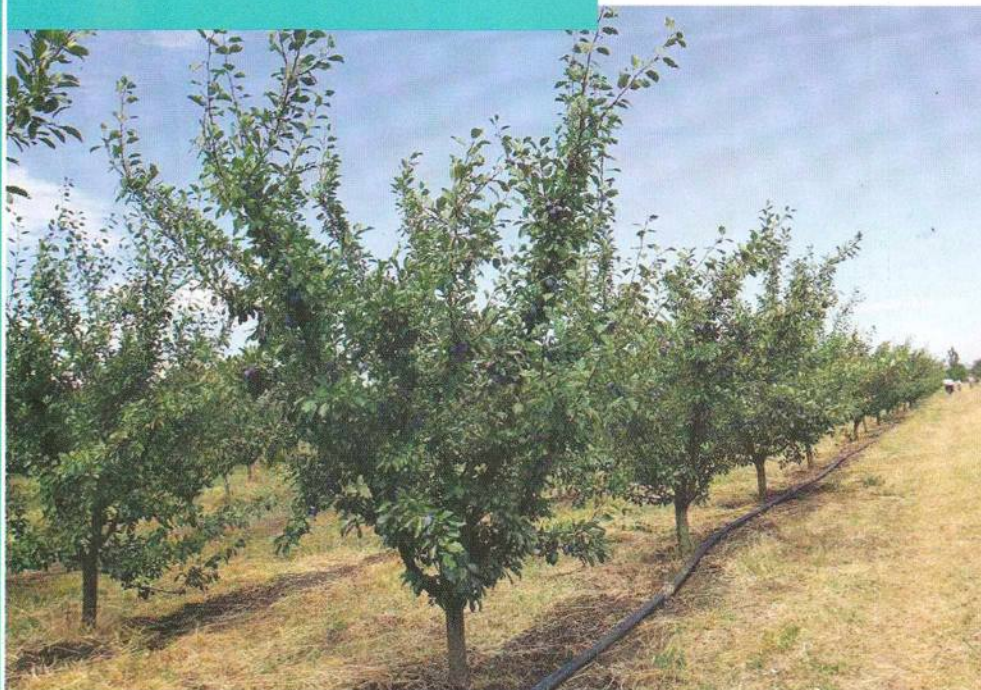
aceeași lume. altă perspectivă

În 1893, statul român decide înființarea pepinierii Istrița cu scopul de a înmulți materialul viticol rezistent la atacul filoxerei care distrusese patrimoniul viticol în numai zece ani. În 1895 exista o colecție bogată cu soiuri, circa 200, din aproape toate speciile de pomi și arbuști fructiferi.

Pepiniera ISTRIȚA

Doamna pomiculturii românești

În 1941, pepiniera a fost trecută în proprietatea Facultății de Agronomie București, dar comuniștii scot Istrița din mediul academic. Abia în 2004 Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București își recapătă proprietatea asupra fermei pomicole de la Istrița readucând-o în circuitul științific și didactic.

text Alice-Claudia Gherman
foto arhiva Pepinierii Istrița

La numai 25 km de Buzău, la poalele Dealurilor Subcarpatice, imediat sub dealul Istrița, pe o suprafață de 295,14 ha se întinde *Pepiniera Istrița*, un adevărat laborator verde pentru pomicultura românească. *Istrița* este o stațiune de cercetare cu o îndelungată tradiție științifică în înmulțirea de soiuri de pomi și arbuști fructiferi de mare productivitate și cu calități deosebite, rezistente la boli și dăunători, adaptate la condițiile de climă și sol. Multe ferme din țară, dar și gospodării individuale au în livezile proprii pomi fructiferi înmulțiți de specialiștii *Pepinierii Istrița*. Meri din soiurile: *Florina*, *Jonathan*, *Golden Delicious*, *Wagener premiat* sau dintre soiurile de măr autohtone *Curé*, *Voinea*, *Generos*, *Romus 3*, *Pionier*, peri din soiurile *Williams*, *Abatele Fetel*, *Favorita lui Clapp*, pruni *Gras românesc*, *Vinete de Italia*, *Tuleu gras*, *Vinete românești*, *D' Agen 707*, *Stanley*, *Anna Spath*, gutui *De Constantinopol*, *De Huși*, *Aromate* sau cireșe *Boambe de Cotnari*, *Germersdorf*, *Van*, *Bing*, *Stella*, *Rubin*, *Jubileu*, la *Pepiniera Istrița* găsești aproape orice soi de pomi.

Înainte de preluarea sa de către S.C.P.P. Buzău, la începutul anului 1977, *Pepiniera Istrița* deținea o suprafață de 279,3 ha. În această etapă, Istrița a fost reorganizată, aici constituindu-se două ferme: o fermă pomicolă (livada) și o fermă specializată pentru producerea de material săditor pomicol. Ponderea a deținut-o, în toată această perioadă, prunul, cu 49,40% din totalul speciilor, urmată de măr, înmulțit într-o proporție de 24,04%. Aceste două specii găsesc în județul Buzău condiții optime de dezvoltare, valorificând la maximum potențialul solurilor impropriei altor culturi. Au fost înmulțite în cantități mai mici și alte specii (cais, piersic, cireș, vișin), mai ales pentru gospodăriile populației și pentru zonele sudice ale județului Buzău.

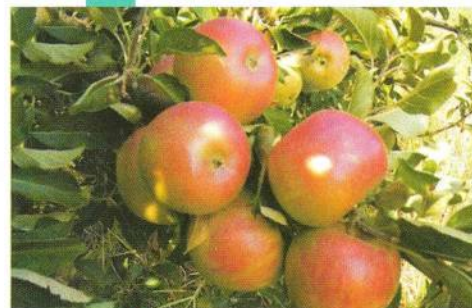
Dacă până la separarea de fostul *Institut Agronomic* – în 1957, Istrița constituia baza de practică pentru studenții Facultății de Horticultură din București, după desprinderea de învățământ studenții au ajuns aici tot mai rar. Legătura care s-a păstrat între pregătirea studenților și această unitate s-a rezumat la vizite de scurtă durată în care aceștia au avut posibilitatea să vadă cum se derulează activitatea într-o fermă de producție. „Pe măsură ce baza mate-

rială va fi refăcută, în special căminele, studenții vor avea posibilitatea să fie cazați și să efectueze perioade de practică efectivă, pentru a se familiariza cu principalele lucrări de specialitate, dar și cu modul de conducere al diferitelor sectoare. Conducerea universității va acorda tot sprijinul pentru ca această unitate pilot să redevină centru de referință pentru cercetarea științifică, model pentru practica pomicolă și, nu în ultimul rând, centru de practică pentru studenții Facultății de Horticultură”, susține dl Petre Grivu. Printre proiectele care urmează să se dezvolte acum la Istrița se numără: restructurarea rapidă a patrimoniului pomicol care presupune: extinderea culturii speciilor pomicole care întrunesc la Istrița cele mai bune condiții de creștere și dezvoltare (prunul, cireșul, vișinul, mărul și părul), schimbarea radicală a sortimentului prin introducerea soiurilor noi cu rezistență genetică la boli, dăunători și condiții extreme, continuarea înființării de livezi superintensive cu densități mari de pomi (prun și cireș circa 1.250 pomi/ha, măr 3.000 pomi/ha, păr și vișin circa 2.000 pomi/ha), aplicarea unor tehnologii de pomicultură integrată cu inputuri reduse, extinderea irigației prin picurare, generalizarea tăierilor în verde și realizarea unor sisteme de plantare și forme de coroană care să pună în valoare potențialul productiv al speciilor și noilor tipuri de plantații. Caisul și piersicul, datorită accidentelor climatice (brume și înghețuri târzii de primăvară) nu sunt recomandate pentru această zonă. „Activitatea de cercetare se va desfășura prin integrarea colectivului de la Istrița în proiectele de cercetare ale Catedrei de Pomicultură, respectiv ale Centrului de Cercetare pentru Pomicultură integrată. Se va dota cu echipamente performante laboratorul de cercetare. Iar pe lângă temele de cercetare noi, se vor continua unele teme

tradiționale care s-au realizat de-a lungul timpului la Istrița: selecția unor portaitoi din flora spontană, testarea comportării în pepinieră și livadă a unor combinații noi de soiuri și portaitoi, modernizarea tehnologiilor de producere a materialului săditor pomicol etc. Activitatea de învățământ va fi reluată prin programele de practică și stagiile de doctorat în care Istrița va fi implicată. Se vor reabilita și/sau construi spații de cazare pentru studenți și cadrele didactice”, a declarat dl Petre Grivu.

„După reintegrarea în structurile Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, Istrița trăiește o nouă tinerete. Cu toate încercările prin care a trecut, în îndelungata sa istorie, această «Doamnă» a pomiculturii românești și-a păstrat mereu un spirit viu și un dinamism perpetuat de generații și generații de trudituri ai horticulturii care au servit-o cu devotament și sacrificii. Ștafeta primită de la înaintași trebuie purtată mai departe cu dăruire și responsabilitate. Procesul de modernizare și retehnologizare este ilustrat elocvent de investițiile realizate sau în curs de realizare la Istrița. O investiție de anvergură a fost aceea de reabilitare și reparare a clădirilor fermei Istrița. Mă refer la clădirile de patrimoniu, înregistrate ca atare la Direcția de Patrimoniu a județului Buzău. La momentul preluării se aflau într-o stare avansată de degradare. De asemenea, am investit în plantațiile pomicole nou înființate. Creșteri mai însemnate ale producției de material săditor au înregistrat caisul și piersicul, specii de interes pentru grădina familială. O altă investiție, care reprezintă o noutate pentru sectorul pomicol al țării, este introducerea irigației prin picurare și a fertirigației în plantațiile pomicole (deocamdată parțial). În sectorul pepinieră această metodă de irigare a fost deja generalizată. Sursele noastre de finanțare le constituie veniturile obținute prin activitatea proprie și din contractele de cercetare”, a mai spus directorul *Pepinierei Istrița*.

În 1958, la Istrița existau 154 soiuri din aproape toate speciile pomicole, preponderentă fiind prunul, cu peste 50 de soiuri. După 1964, livezile existente aici au fost folosite exclusiv în scopuri de producție. Treptat, colecțiile de soiuri au fost desființate, fiind înlocuite cu livezi organizate după principii de productivitate sporită la hectar.

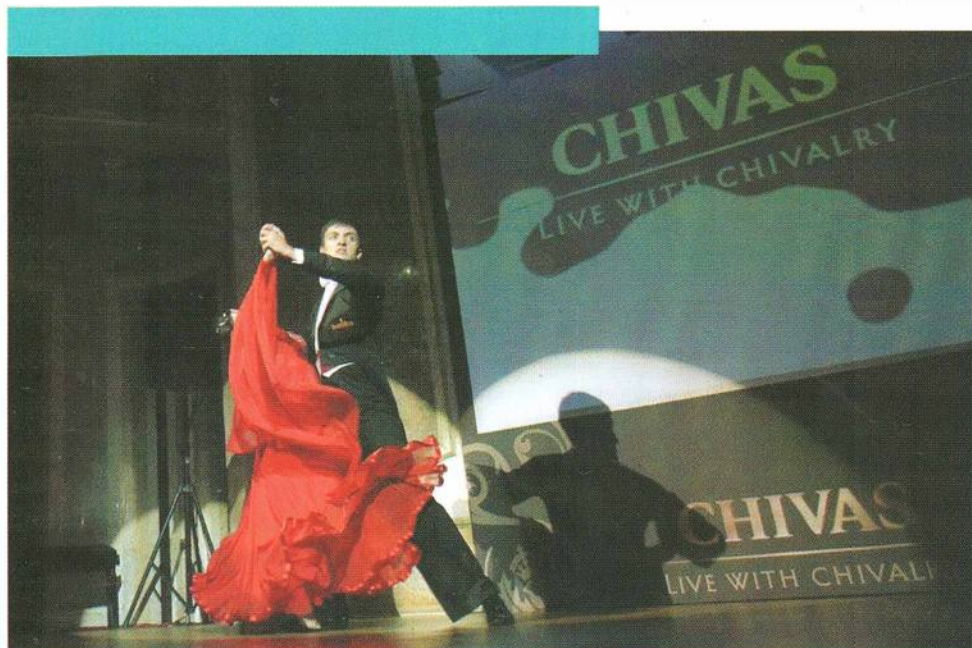

„Solurile fermei Istrița asigură cantitatea de elemente nutritive necesare obținerii unei producții bune.”, ne asigură dl Petre Grivu, directorul *Pepinierei Istrița* a USMVB.

Alexandru Tomescu, Ilinca Goia, Alexandru Ghilduș, Cristian Mungiu, Mihai Leu, Florin Piersic jr., Livia Dilă, Kinga Varga, Lucian Mândruță și Cătălin Botezatu au pășit în peisajul unei epoci în care valorile cavalești erau prețuite.

text Raluca Spățăreanu

Chivas Regal îndeamnă la o viață trăită cu eleganță și noblețe

CHIVAS

Camaraderia, onoarea, libertatea și galanteria, valorile *Chivas Regal*, sunt și cele care dominau viața cavalerilor de altădată. Așa că nu a fost greu de recreat o atmosferă care să reamintească de acele vremuri. Ca și în poveștile cu domnițe pe care le citim la gura sobei și care încep cu „A fost odată”, de cum intrau pe poarta Palatului Cantacuzino, invitații erau întâmpinați de călăreți și conduși în sala de ceremonii. Gazda evenimentului, Andi Moisescu, a vorbit despre campania *Live with Chivalry*, a avut grijă ca toată lumea să se simtă bine și a marcat fiecare moment important al serii.

„*Live with Chivalry* și-a propus să transmită mesajul unei vieți care trebuie trăită cu originalitatea și forța pe care o degajă eleganța casei *Chivas Regal*. Într-o lume dinamică, tradiția este o întruchipare a continuității, a valorilor adevărate și a ceea ce este nobil. Campania *Live with Chivalry* este o modalitate de a le reaminti oamenilor din întreaga lume valorile brand-ului *Chivas Regal*, caracterizate prin rafinament și bogăție”, a precizat Tudor Furir, director general Pernod Ricard România.

Valorile și virtuțile atât de prețuite altădată și care, practic, guvernau viața cavalerilor au fost acum puse în operă de artiștii prezenți la eveniment. Una dintre cele mai apreciate actrițe ale generației sale, frumoasa și talentata Ilinca Goia, s-a fotografiat alături de Virgil Iănuțu, într-un gest deosebit de expresiv, reprezentând ideea de galanterie. Onoarea a fost ilustrată printr-un trio de excepție: Alexandru Tomescu, solist concertist al Orchestrei Naționale Radio, Virgil Iănuțu și Florin Piersic Jr. În calitate de reprezentant al Libertății, i-a fost oferit titlul de ambasador originalului Florin Piersic Jr. Iar Lucian Mândruță, cunoscut pentru pasiunea sa pentru sporturile de echipă, a fost decorat cu titlul de ambasador al Camaraderiei.

Din apreciere pentru prestanța, eleganța și respectul pe care îl inspiră și care completează perfect atributele casei *Chivas Regal*, Virgil Iănuțu a fost desemnat ambasadorul acestui brand în România.

„Mă simt cu adevărat onorat să devin purtătorul mesajelor *Chivas Regal* în România și ale campaniei care se lansează astăzi, *Live with Chivalry*. Campania este originală și reușește să redea întocmai valorile brandului: *Chivas Regal* este un manifest al onoarei, al demnității și al pasiunii.”, a spus Virgil Ianțu.

La Muzeul Enescu a răsunat o vioară Stradivarius

Muzica evenimentului nu a fost cântată la clavicin sau la harpă. Cei prezenți în casa maestrului Enescu au putut asculta sunetele vioarei *Stradivarius* care a rezonat impecabil la atingerea arcușului talentatului Alexandru Tomescu care a oferit un recital emoționant. El este singurul muzician din România care cântă la o vioară *Stradivarius*, în urma câștigării unui concurs. Un plus de strălucire a fost dat de frumusețea bijuteriilor Korloff expuse la eveniment. De la Saint Petersburg la Paris, *Korloff* a fost mereu corelat cu istoria celui mai mare diamant negru din lume – *Korloff Noir*. Acest giuvaer de 88 de carate a fost, timp de câteva generații, avuția cea mai prețioasă a familiei Korloff Sapojnikoff, parte a nobilimii ruse. Astăzi, *Korloff Noir* este parte din moștenirea sa, reprezentând emblema și talismanul norocos al companiei sale. Legenda spune că diamantul negru aduce bucurie, noroc și prosperitate tuturor celor care intră în contact cu el.

Seara s-a încheiat cu un moment de vals și tango oferit de finaliștii Campionatului Național de Dans Sportiv și ai Cupei României, Alexandra Bucur și Cristian Gelepu, cât și Alina Petre și Călin Paninte.

CHIVAS

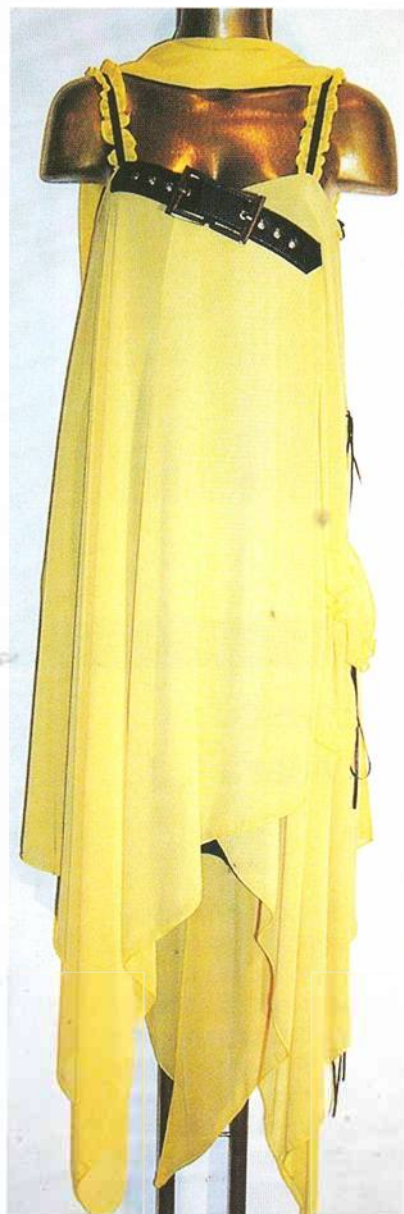
Envy

Rochie ocazie
Preț 620 lei

Rochie ocazie
Preț 275 lei

Rochie
Preț 387 lei

Blugi
Preț 250 lei

Salopetă ocazie
Preț 185 lei

Poșetă plic
Preț 148 lei

Câștigătorii
concursurilor
din Flacăra
nr. 11/2009

La Boema
Rizescu Miruna
– București

La tușica Veta
Ene Mariana
– București
Ivan Cătălina
– Botoșani
Baciu Isabela
– Botoșani

Kiabi
Gârbea Ruxandra
– București
Baca Liviu
– com. Daneș,
jud. Mureș
Cărare Georgeta
– București

Laropharm
Cremene
Carmen-Mihaela
– sat Nazna,
jud. Mureș
Toader Cristina
– București

CONCURS

Shiffa®

PREMII

trei premii constând în câte o
trusă de prim ajutor, plasturi
cu ardei iute și pungi Shiffa.

Iarna aceasta poți să îți iei la revedere de la durere cu Shiffa. Folosește punga cu gel rece – cald, plasturii cu ardei iute – Shiffa Hot sau Shiffa Pain Patch (trusa micuță și utilă care are loc în orice bagaj). Produsele Shiffa se găsesc în farmaciile Farmaplanet (în supermarket-urile real-, din țară și în farmaciile Mini Farm din Tulcea sau Constanța și sunt distribuite în România prin Plaster Care (www.plastercare.ro).

Poți beneficia și tu de o trusă de prim ajutor Shiffa răspunzând la următoarea întrebare:

Ce produs Shiffa poate fi ușor transportat în orice bagaj?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 15.01.2010

L'Oreal

Vopsea de păr
Color & Shine
Preț 12,99 lei

Ruj
Preț 44,99 lei

Gamă antirid *Essentials*
(cremă pentru ochi și cremă de noapte):
Cremă antirid de zi *Essentials* Preț 24,99 lei
Cremă antirid de noapte *Essentials* Preț 24,99 lei
Cremă antirid pentru ochi *Essentials* Preț 24,99 lei

CONCURS

La tușica Veta

PREMIU

o cuvertură

Tușica Veta te invită la concurs! Magazinul Cadouri de la... tușica Veta se află în Casa Presei, Piața Presei Libere nr.1, Corp C, etajul II (intrarea de la România liberă). Produse din bumbac, in sau lână: bluzițe, rochii, pulovere; accesorii: curele, poșete, mărgel, brățări; lenjerii de pat, cuverturi, pilote, fețe de pernă; flori artificiale, produse pentru aromoterapie etc., toate Made in India, toate se găsesc la tușica Veta. Și fiindcă tușica este darnică, ea vă invită să participați la un concurs cu premiu. Trebuie să răspundeți la următoarea întrebare:

Care este adresa magazinului Cadouri de la... tușica Veta?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 15.01.2010

CONCURS

Valki Art

PREMIU

O ramă pentru fotografii
pictată manualCutie din lemn
Preț 90 leiSet lumânări
parfumate
Preț 35 leiBol
Preț 35 leiVaze
Preț 80-90 leiBol și platou
Preț 110 leiVază
Preț 90 lei

Doriți să faceți un cadou? Să vă decorați casa sau biroul? Rame, boluri, vase, casete de bijuterii, platouri sunt doar câteva dintre obiectele pe care le puteți găsi la Valki Art. Pentru firme realizăm obiecte promoționale, de asemenea pictate manual, cu logo-ul companiei. Ultimele modele pot fi văzute pe <http://valkiart.wordpress.com>. Răspundeți la următoarea întrebare și puteți câștiga un premiu

Unde pot fi văzute ultimele modele Valki Art?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 15.01.2010

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t...**
TRITONIC

crime scene

Ofertă specială!

- CS 1 Zâmbet ucigas - Lisa Scottoline
CS 2 Dansul morții - Linda Fairstein
CS 3 Filiera grecească - B. Hrib
CS 4 Crima Zen - Oliver Bottini
CS 5 În gura presei - Robert B. Parker
CS 6 Sunetele morții - Alex Mihalcea
CS 7 Atac în bibliotecă - George Arion
CS 8 Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe
CS 9 Câinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle
CS 10 Spada - Bogdan Teodorescu
CS 11 Atingerea Sultanului - Hakan Yel
CS 12 3 cu ghinion - Emil Simionescu
CS 13 Dreptate fără lege - Edgar Wallace
CS 14 Crima Lordului Savile și alte povestiri - Oscar Wilde
CS 16 Ziua Lupului - Carlo Lucarelli
CS 17 Casa secretă - Edgar Wallace
CS 20 Consiliul justiției - Edgar Wallace

Nr. Cărți	1	2	3 sau mai multe
Preț (fără taxe postale)	9 lei	15 lei	7 lei/carte

- CS 15 Indicii anatomice - Oana Stoica Mujea - Preț: 20 lei
CS 18 Plăceri nevinovate - VT Morogan - Preț: 20 lei
CS 19 Fabrica de păcate - Richard Aleas - Preț: 21,60 lei
CS 22 Pactul roșu - Olivier Descosse - Preț: 27,20 lei

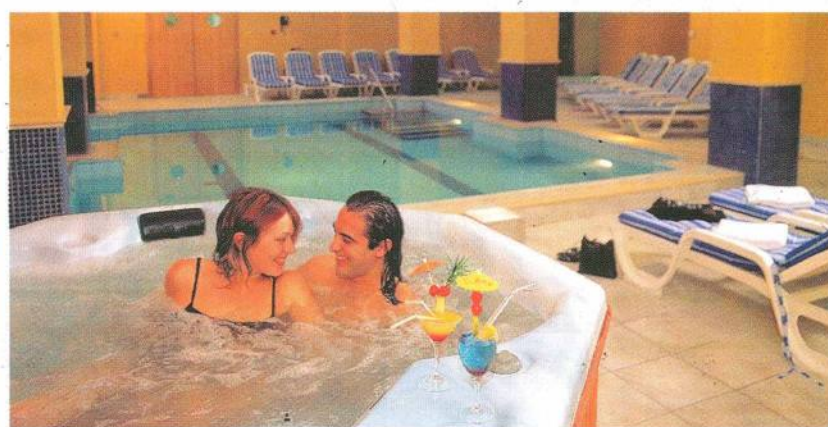
TALON DE COMANDĂ
(cu plata ramburs)

Nume prenume localitatea strada nr.
bloc SC. ap. județ/sector cod
telefon

Trimiteți talonul la: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **CRIME SCENE.** Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Robert Pandelea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro Ofertă valabilă până la 26.10.2009 data poștei.

Pentru împătimitii de mister. Dar și pentru connaisseur-ii literaturii adevărate. Pentru ahtiații de hard boiled și de romane negre. Dar și pentru fanii thriller-elor de orice fel. Tuturor, vă oferim prilejul de a vă întâlni cu maeștrii literaturii polițiste, într-o selecție girată de George Arion, cel mai bun autor român al genului. Ești gata să intri în scena crimei?

Revelion cald în inima Mediteranei

Hotel Bella Vista 3*, Qawra / de la 326 euro/pers. / avion + 5 nopți cazare cu demipensiune

www.malta.ro
malta.ro

10 ani
MALTA
TRAVEL

20% reducere la orice pachet de Revelion, cu prezentarea revistei!

BONUS: late check out!

str. Pitar Moș nr. 29, et.1, ap. 23, sect.1, București (în spatele Cinema Patria)
tel./fax: 318.59.92 • tel: 318.59.93, 0722.626.903
maltaltd@malta.ro • www.malta.ro

Barcelona Room

90 locuri

Frankfurt Room

90 locuri

Monte Carlo Room

90 locuri

Paris Room

250 locuri

Marseille Room

90 locuri

160 locuri

Bruxelles Room

RIN Grand Hotel

Centru de Conferințe

42 săli de conferințe

2900 locuri

peste 5000 mp de spațiu de conferințe

Totul într-un hotel de 1500 camere

Atât de mare încât ai nevoie de o hartă

o Room

Madrid Room

160 locuri

London Room

380 locuri

Geneva Room

390 locuri

Amsterdam Room

90 locuri

Strasbourg Room

1100 locuri

București Room

te

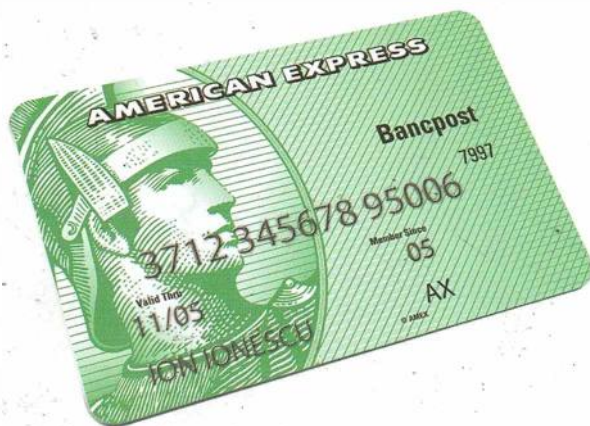
RIN GRAND HOTEL

★★★★

BUCHAREST

Șoseaua Vitan Bârzești nr. 7D, Tel: +40 31 106 1111

www.ringrandhotel.ro

Fă-ți cumpărăturile inteligente cu cardul de credit American Express®!

- Reduceri la cumpărături de până la 30%
- 0% comision la plata cu cardul
- 55 de zile perioadă de grație fără dobândă, la cumpărături
- Ofertă specială: 1% din valoarea cumpărăturilor se returnează pe card (promotie valabilă între iulie - decembrie 2009)

Solicită acum cardul de credit American Express!

Bancpost

Membră a Grupului

Eurobank EFG

www.americanexpress.ro

Infoline: 0800 800 228

